B 9/2019 rd

Verksamhetsberättelse för Folkpensionsanstaltens fullmäktige 2018

Helsingfors 2019

Förläggare: FPA, Helsingfors
Omslagsbild: FPA
ISSN 0355-4996
Tryckeri: Kopio Niini Oy, Helsingfors, 2019

Till riksdagen

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2018.

Helsingfors den 21 maj 2019

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Sari Sarkomaa
ordförande

Leena Uikkanen
sekreterare

Innehåll

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret ... 3
Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2018 ... 3
Centrala frågor som fullmäktige behandlade 2018 ... 3
FPA år 2018 ... 4
Kundservice ... 5
Kundupplevelse ... 10
Servicenätet ... 10
Genomströmningstider för ansökningar ... 12
Utomstående sakkunniggrupp som tillsatts av fullmäktige ... 13
FPA:s upphandlingsfunktion ... 13
Tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning ... 14
Taxiresor som ersätts av FPA ... 16
Upphandling av rehabilitering ... 17
Utredningar av FPA:s upphandlingar ... 18
Grundläggande utkomststöd ... 19
Aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa ... 20
Riskhantering ... 22
Revisorer ... 23
Bokslut och ansvarsfrihet ... 24
Bilaga 1. Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare ... 26
Bilaga 2. Revisionsberättelse ... 27
Bilaga 3. Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2018 ... 30
Bilaga 4: Centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2018 ... 162

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret

FPA:s **fullmäktigeledamöter** 2018 var Outi Alanko-Kahiluoto, Ritva Elomaa, Hannakaisa Heikkinen, Niilo Keränen (vice ordförande), Anneli Kiljunen, Jaana Laitinen-Pesola, Anne Louhelainen, Leena Meri, Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa (ordförande), Eero Suutari och Martti Talja.

Till fullmäktiges **arbetsutskott** hörde ordförande Sari Sarkomaa och vice ordförande Niilo Keränen samt fullmäktige Outi Alanko-Kahiluoto, Ritva Elomaa, Anneli Kiljunen och Anne Louhelainen.

Sekreterare för fullmäktige var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2018

Fullmäktige sammanträdde tio gånger och fullmäktiges arbetsutskott 15 gånger under 2018. Därtill höll arbetsutskottet fem e-postmöten. Ett av arbetsutskottets möten var gemensamt med FPA:s revisorer för 2018.

Vid varje plenum behandlas de ärenden som fullmäktige begärt att ska tas upp och därtill presenterar generaldirektören en heltäckande översikt av verksamheten vid Folkpensionsanstalten (FPA). I detta sammanhang behandlas som regel bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, nyckeltalen som beskriver arbetsgemenskapen och personalen samt övriga aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plenum och redogör vid behov för de ärenden som rör deras ansvarsområden.

Generaldirektören och direktörerna deltar i allmänhet även i arbetsutskottets möten. Arbetsutskottet har i uppgift att bereda ärenden som ska behandlas på fullmäktiges plenum.

Övervakningsrevisorn presenterar en rapport för fullmäktige en gång i kvartalet. För fullmäktige presenteras dessutom resultaten av FPA-barometerundersökningen och de viktigaste resultaten av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

Centrala frågor som fullmäktige behandlade 2018

På sina sammanträden får fullmäktige begärda redogörelser och generaldirektörens aktuella översikt. Utöver CGR-revisorns kvartalsöversikter har fullmäktige under 2018 behandlat bland annat följande frågor:

- måluppfyllelsen för genomströmningstiderna i fråga om förmåner
- volymerna i FPA:s servicekanaler
- tolktjänster för personer med funktionsnedsättning
- aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa
- lägesöversikt om säkerhetsärenden
- det grundläggande utkomststödet
- riskhantering

- FPA:s roll i social- och hälsovårdsreformen
- utvecklingen av Kanta-tjänsterna
- ICT-servicecentret
- återkrav av förmåner
- upphandling inom rehabilitering
- skötsel av angelägenheter för en annan
- Centret för omprövning och dess uppgifter
- förberedelserna inför EU:s dataskyddsförordning på FPA
- FPA:s ansvarsarbete
- taxiresor som ersätts av FPA
- FPA:s verksamhetskostnader
- övergripande beskrivning av FPA:s konkurrensutsättningar
- revisions- och auditeringsverksamhet på FPA
- förslag för republikens president om utnämning av FPA:s direktör.

Fullmäktige tillsatte vid plenum 20.2.2018 en utomstående sakkunniggrupp med uppgift att utreda lagstiftningen i anslutning till FPA, tillsynen av FPA, FPA:s ställning och behörighetsförhållanden.

Ett för fullmäktige, social- och hälsovårdsutskottet och FPA:s styrelse gemensamt miniseminarium om utkomststödet hölls 6.3.2018.

Ordföranden för FPA:s styrelse Terttu Savolainen redogjorde vid plenum i februari, juni och december för de viktigaste frågorna som styrelsen behandlat.

Fullmäktige bekantade sig i samband med plenum i augusti med byrån i Hagalund och servicepunkten i Mattby.

Fullmäktige beslutade vid plenum 20.11.2018 att begära en utredning av BDO Audiator Ab om FPA:s upphandling av terapitjänster. Utredningen lades fram för fullmäktige vid plenum i mars 2019.

Fullmäktige beslutade vid plenum i november att publicera föredragningslistorna för och protokollen över plenumen på FPA:s webbplats. Fullmäktige rekommenderade att FPA:s styrelse tillämpar samma förfarande.

FPA år 2018

År 2018 uppgick förmånsutgifterna för den sociala trygghet som handhas av FPA till totalt 14,87 miljarder euro. Jämfört med 2017 ökade utgifterna med 0,2 %. Utgifterna för pensionsförsäkringsförmånerna var oförändrade. Utgifterna för sjukförsäkringsförmåner inklusive rehabiliteringsutgifter ökade med 3,3 %. De förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet minskade med 1,7 %. Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var uppskattningsvis 6,3 %.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 516,8 miljoner euro, vilket utgör 3,4 % av de totala kostnaderna för förmånsfonderna.

Intäkterna från förmånsfonderna utgjorde 15,21 miljarder euro, vilket var 0,9 % mindre än föregående år. Av intäkterna var statens andel 77 %, sjukförsäkringsavgifternas andel 16 % och kommunernas andel 5 %.

Den största förmånen sett till antalet mottagare var sjukvårdsersättningarna, som 2018 betalades till totalt 3 768 200 personer. Vid slutet av 2018 fick 627 200 personer pensionsförmåner och 103 100 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 055 200 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA beviljades 296 500 personer under 2018.

I slutet av 2018 hade FPA 7 732 tjänstemän, vilket var 506 fler än ett år tidigare. Den årliga arbetsinsatsen var 7 262 årsverken, vilket var 456 årsverken fler jämfört med året innan. Till uppgifter inom det grundläggande utkomststödet anställdes mer personal under 2018. Dessutom stärktes kundservicen både i huvudstadsregionen och i telefontjänsten. Mer resurser allokerades också till Kanta-tjänsterna och till systemutveckling. Andelen visstidsanställda var större än tidigare för andra året i följd: 12,3 %. Den viktigaste orsaken till detta var överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA i början av 2017. Av personalen var 11,9 % deltidsanställda.

Hos den ordinarie personalen var tillträdesomsättningen 13,1 %, dvs. 887 nya ordinarie tjänstemän anställdes på FPA under året. Avgångsomsättningen hos den ordinarie personalen var 5,0 %, dvs. under året avgick inalles 339 ordinarie tjänstemän från FPA. Av dem avgick 129 med ålderspenson och 19 med invalidpension. Genomsnittsåldern bland dem som avgick med pension var 64,3 år. Personalomsättningen har ökat något under de senaste åren (förändringen från 2016 till 2018 var en procentenhet). I förhållande till antalet anställda var personalomsättningen relativt sett störst inom ICT-tjänsterna, där andelen som avgick var 7 % av resultatenhetens personal.

82 % av FPA:s anställda var kvinnor. Åldersfördelningen bland den ordinarie personalen var fortsatt jämn, liksom också medelåldern för hela personalen (43,2 år vid årets slut). Nyckeltalen för arbetshälsa förbättrades efter den svacka som följde på organisationsreformen. Allmänt taget anses FPA vara en bra arbetsplats. De anställda vid FPA upplever att FPA:s värden syns i arbetet rätt bra (medeltal 8,4). Det svagaste betyget ger FPA:s anställda sin arbetsgivare för förnyandet av bolagets värden. Merparten av de FPA-anställda vill inte byta arbetsplats inom den närmaste framtiden och de är beredda att rekommendera FPA som arbetsplats också för sina vänner (70 %). En betydande andel av personalen ser inte FPA som en särskilt modern organisation eller som en organisation som agerar effektivt eller ekologiskt ansvarsfullt. Nästan varje anställd på FPA upplever att arbetet har betydelse för kundens serviceupplevelse. FPA får som arbetsgivare betyget 8+.

Kundservice

År 2018 minskade antalet besök något vid FPA:s serviceställen och i telefontjänsten från året innan, men efterfrågan på service framför allt via telefon var fortsatt stor. I synnerhet i början av året var båda servicekanalerna hårt belastade och köerna var långa. Den normala ruschen

vid årets början förvärrades av att aktiveringsmodellen infördes. På grund av den ökade arbetsmängden som följde med aktiveringsmodellen beviljades kundtjänsten tilläggsresurser i februari och FPA lyckades få läget under kontroll.

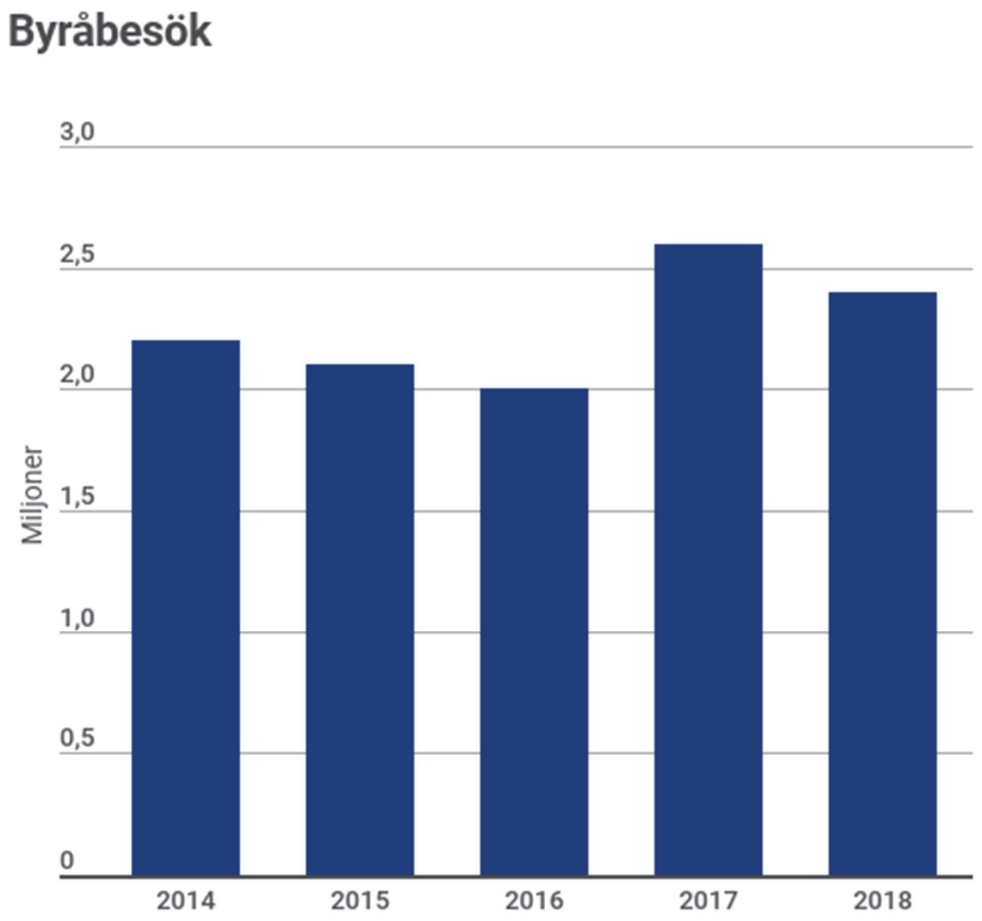

Antalet besök på FPA:s serviceställen minskade 2018 något jämfört med året innan: från 2,57 miljoner (2017) till 2,35 miljoner besök. Av kunderna vid serviceställena skötte 4,8 % sina ärenden med tidsbokning, då motsvarande siffra ett år tidigare var 2,6 %.

Januari var den livligaste månaden med 237 000 besök, men efter det planade besökstakten ut: besöken på FPA:s serviceställen var efter januari ungefär 200 000 varje månad, i december 150 000.

Under 2018 ersattes 20 serviceställen med andra tjänster utifrån de kriterier som FPA:s styrelse angav i december 2017. Som ersättande tjänster har man i kommunerna grundat servicepunkter, och exempelvis i anslutning till Lähitori-mötesplatserna och servicepunkterna FPA:s distansserviceställen samt i anslutning till socialförvaltningen FPA:s pop up-service. Dessutom har kunderna alltid möjlighet att boka en telefontid. I slutet av året var antalet serviceställen 161. I detta ingår det nya servicestället i Fiskehamnen som öppnades i september. Dessutom gav FPA service vid 138 servicepunkter vid utgången av året. Antalet kundbesök vid servicepunkterna höll samma nivå som 2017 med 101 000 besök.

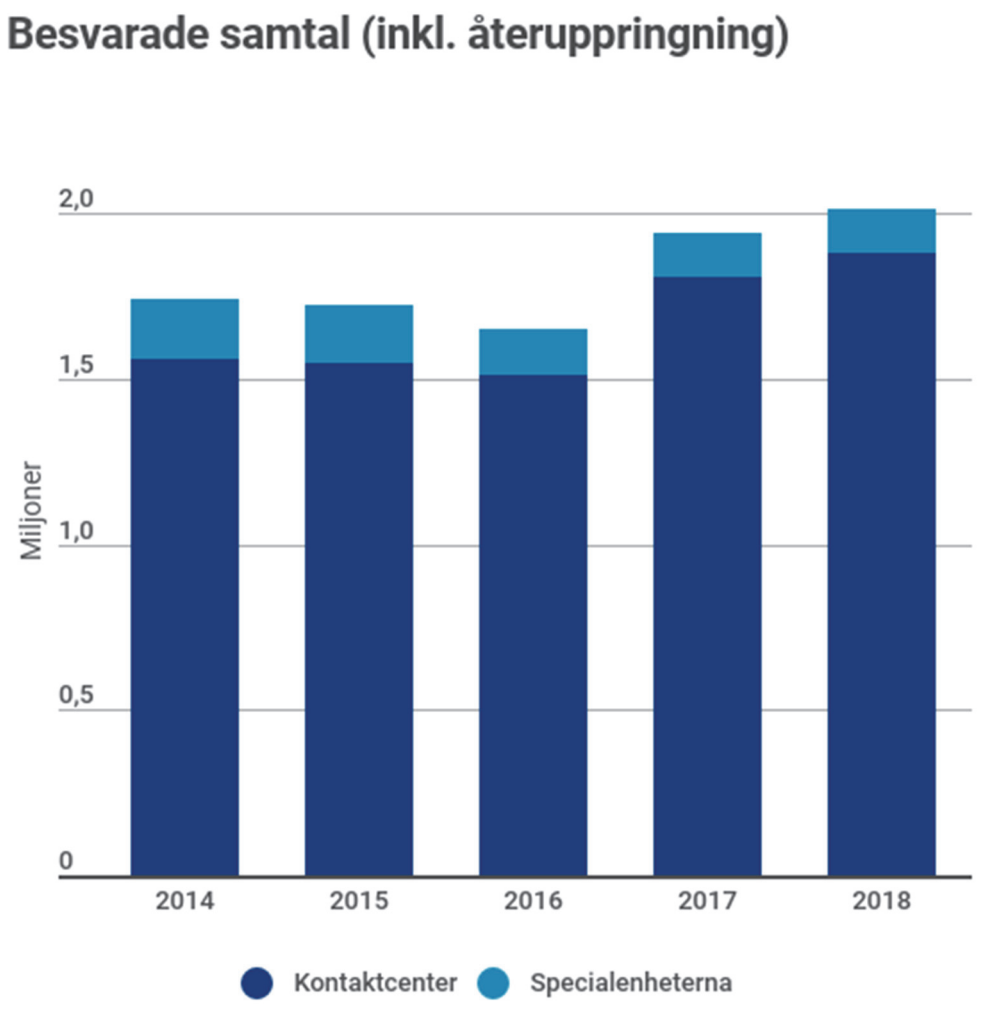

Antalet inkomna samtal till FPA minskade från 4,36 miljoner i fjol till 3,94 miljoner. Samtalsvolymen var som störst i februari och mars med över 400 000 inkomna samtal båda månaderna. Antalet besvarade samtal ökade däremot från 1,94 miljoner till hela 2,02 miljoner (i siffran ingår både samtal som besvarats av kontaktcentret och av specialenheterna, inklusive återuppringningar). Den genomsnittliga kötiden i telefontjänsten var cirka 7 minuter.

Framför allt i antalet inkomna samtal noterades på våren inverkan av aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet. Telefontjänsten fick mer resurser för 2018, men tilläggsrekryteringarna kunde fullföljas först fram emot hösten bland annat på grund av brist på lokaler.

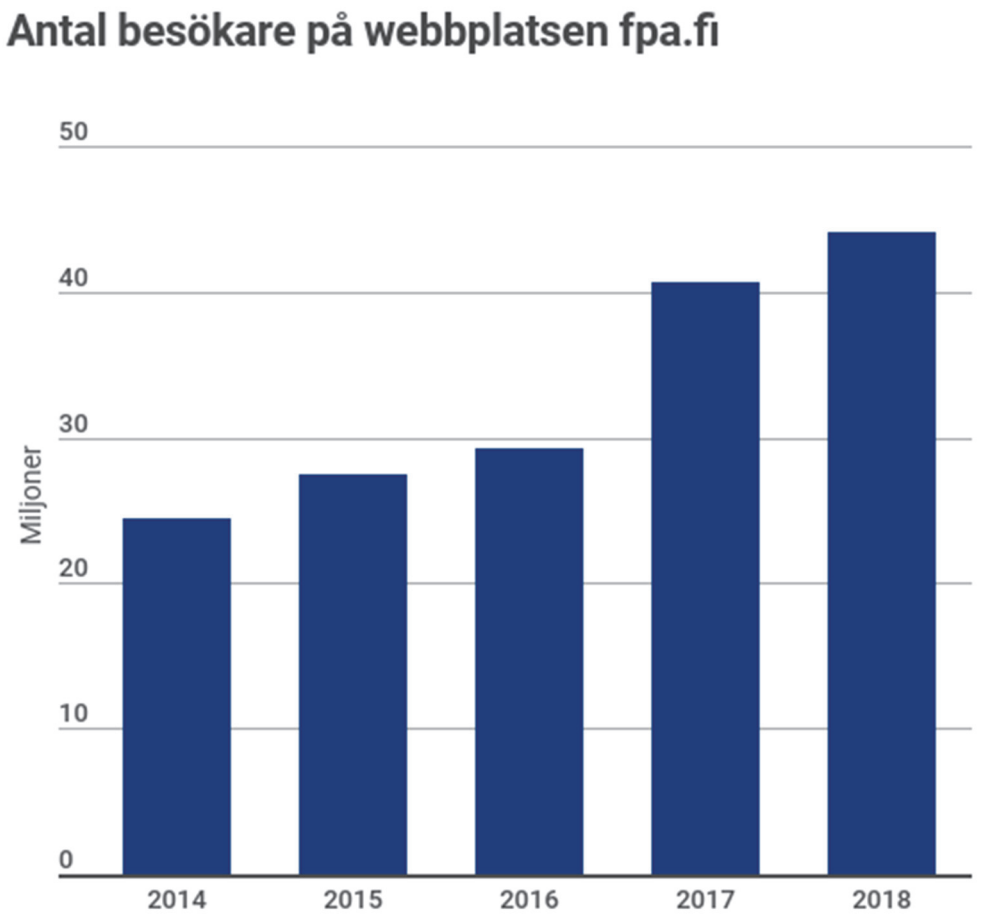

Besökarantalet på den öppna webbtjänsten fpa.fi fortsatte att öka under 2018. FPA:s webbplats besöktes sammanlagt drygt 44 miljoner gånger under året (det totala antalet sessioner), då motsvarande siffra för 2017 var cirka 41 miljoner besök. Om man ser till antalet besökare på fpa.fi var januari och augusti de livligaste månaderna.

Besök på webben*

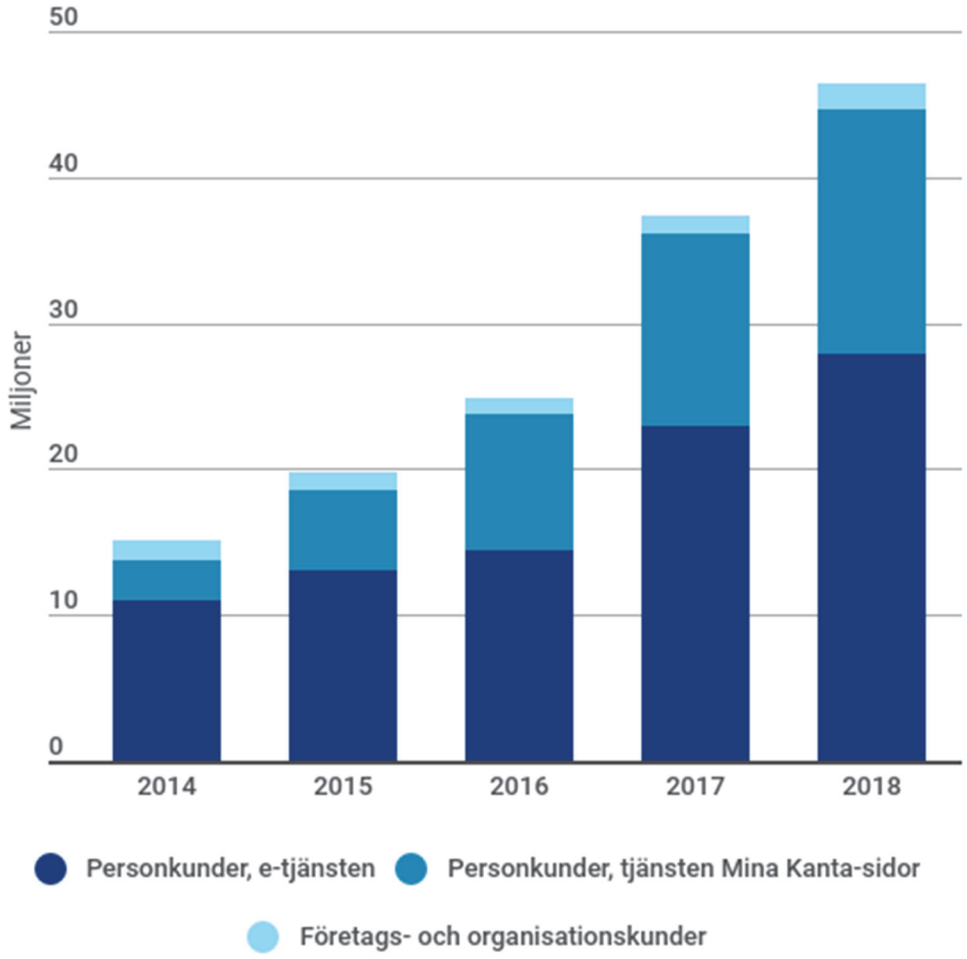

* Antalet inloggningar med identifiering i webbtjänsterna.

Sådana webbesök där privatpersoner identifierade sig i FPA:s e-tjänst ökade från cirka 37 miljoner besök 2017 till sammanlagt över 46 miljoner besök. Merparten av dessa besök, cirka 28 miljoner, handlade om att privatpersoner skötte ärenden direkt i FPA:s e-tjänst. Förutom nämnda besök gjorde privatpersoner cirka 17 miljoner besök via Mina Kanta-sidorna och företags- och organisationskunder cirka 1,7 miljoner besök på FPA:s webbplats.

Av alla över 15 miljoner ansökningar som inkom till FPA 2018 gjordes 69,0 % via nätet, 29,9 % på papper och 0,9 % muntligen. År 2017 var andelen nätansökningar 65,6 % av alla ansökningar. Den största förändringen i webbesöken var ökningen av antalet utkomststödskunder från 58,9 % till 68,7 %. Nästan var tredje webbansökan om fortlöpande förmåner gäller ansökan om utkomststöd.

FPA utökade under 2018 chattjänsten för allmän rådgivning till att omfatta alla samarbetspartner. Dessutom fortsatte chattrobotförsöken med assistans vid ansökan om föräldradagpenning.

Kundupplevelse

De kundnöjdhetsenkäter som genomfördes i mars och september 2018 besvarades av sammanlagt cirka 1 000 FPA-kunder i olika FPA-kanaler. Bland privatpersonerna var kundnöjdhetsindexet på skalan 0–10 för hela året 7,5 eller på samma nivå som 2017. Kunderna var ganska nöjda med FPA:s förmåga att tillgodose deras behov av service och med FPA:s tjänster överlag. Det sämsta betyget i enkäterna gav kunderna på frågan om hur enkelt och bekvämt det är att hantera ärenden med FPA samt om hur tillräcklig och tydligt informationen är om de förmåner och tjänster som kunderna har rätt till.

Med hjälp av mobilenkäter utreddes kundernas upplevelse av FPA:s kundservice som helhet. Undersökningen genomfördes så att kundnöjdhetsenkäter skickades via sms till kunderna omedelbart efter att de hade hanterat sitt ärende hos FPA. I enkäterna kartlades bland annat hur nöjda kunderna var med den service de fått och hur ärendet utfallit. Under året genomfördes mobilenkäter vid fyra tillfällen bland kunder som hade hanterat ärenden på FPA:s serviceställen och i telefontjänsten – i februari, maj, augusti och november. Kunderna vid serviceställena lämnade sammanlagt knappt 11 000 svar under året. De gav FPA:s service betyget 8,8 i snitt på skalan 0–10 (medeltalet av alla enkätrundor under året). De knappt 8 000 kunder som varit i kontakt med telefontjänsten gav ett något sämre betyg på servicen: medeltalet var 8,4. Betyget för kundbetjäningen vid serviceställena var detsamma som 2017, men betyget för telefontjänsten sjönk med 0,2 enheter. Nedgången berodde på resultatet av samplet i februari: belastningen och köerna i telefontjänsten i början av året drog ner resultatet. Föregående år ordnades ingen mobilenkät i februari, utan enkäterna började först i maj. Cirka 80 procent av kunderna gav i de öppna svaren positiv respons på FPA:s kundservice. Kunderna var i regel mest nöjda med det egentliga kundmötet och rådgivningen, men samtidigt fick kötiderna mest kritik.

Kundråden är ett sätt att få information om kundernas åsikter och behov. De gör det möjligt för kunderna att medverka aktivt i utvecklingen av tjänsterna. FPA anordnar kundråd för privatpersoner och arbetsgivarkunder. Dessutom anordnas s.k. expertråd för intressentgrupper, samarbetspartner och FPA:s tjänstemän. I kundråden ingår alltid växelverkan och diskussion. Kundråd anordnas i anslutning till teman som fastställs varje år.

År 2018 anordnade FPA för arbetsgivare ett kundråd om inkomstregisterärenden och för privatpersoner kundråd i anslutning till utkomststöd, internationella frågor, tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning samt digikompetens hos seniorer. Av kundråden om seniorernas digikompetens var två råd för första gången svenskspråkiga. I samarbete med andra aktörer anordnades kundråd vid serviceställena i Fredrikshamn och Skansen i Åbo, och tillsammans med PSC genomfördes ett kundråd för arbetsgivare som sänder anställda utomlands.

Servicenätet

Vid årets slut ingick 161 serviceställen i FPA:s servicenät. Servicenätet ersattes delvis av och kompletterades med de servicepunkter som grundats gemensamt av myndigheterna och som säkerställer att allmänheten har tillgång till tjänster på skäligt avstånd. Vid servicepunkterna

får kunderna handledning i användningen av FPA:s tjänster samt allmän rådgivning. Kunderna kan också lämna in förmånsansökningar. I slutet av året fanns det totalt 138 servicepunkter som ingått avtal med FPA. Vid 59 servicepunkter erbjöds distansservice genom vilken kunderna kunde få betjäning av FPA:s servicerådgivare via videoförbindelse. Dessutom grundades cirka 20 distansserviceställen bland annat i anslutning till Navigator-servicepunkterna (Ohjaamo) och Lähitori-mötesplatserna för äldre.

I Norra Finland erbjuds distansserviceförbindelse också via 20 Virtu-serviceställen. Virtu-serviceställena ger kommuninvånarna möjlighet att sköta ärenden elektroniskt via videotelefonitjänst och andra nättjänster. Virtu.fi är en portal som erbjuder social- och hälsovårdstjänster på nätet som stöd för kundernas välbefinnande. Tjänsterna kan produceras av den egna kommunen, staten, organisationer eller privata serviceproducenter. Tjänsteportalen upprätthålls av Norra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området.

FPA har också ökat sin synlighet genom att ordna över 500 pop up-evenemang. Som komplement till servicenätet grundades pop up-serviceställen, ofta i samarbete med kommunernas socialförvaltning. Dessa pop up-serviceställen besöktes under 2018 nästan 9 000 gånger. Erfarenheterna av och responsen på pop up-serviceställena har varit utmärkta.

År 2018 pågick pilotprojektet International House Helsinki (IHH). IHH samlar de viktigaste rådgivnings- och myndighetstjänsterna för initialskedet vid invandring under samma tak. IHH tillhandahåller tjänster för privatpersoner för alla nyinflyttade till huvudstadsregionen med utländsk bakgrund samt rådgivnings- och rekryteringstjänster för företag och arbetsgivare som rekryterar eller förmedlar internationella yrkeskunniga personer. Pilotprojektet pågick fram till 1.4.2019.

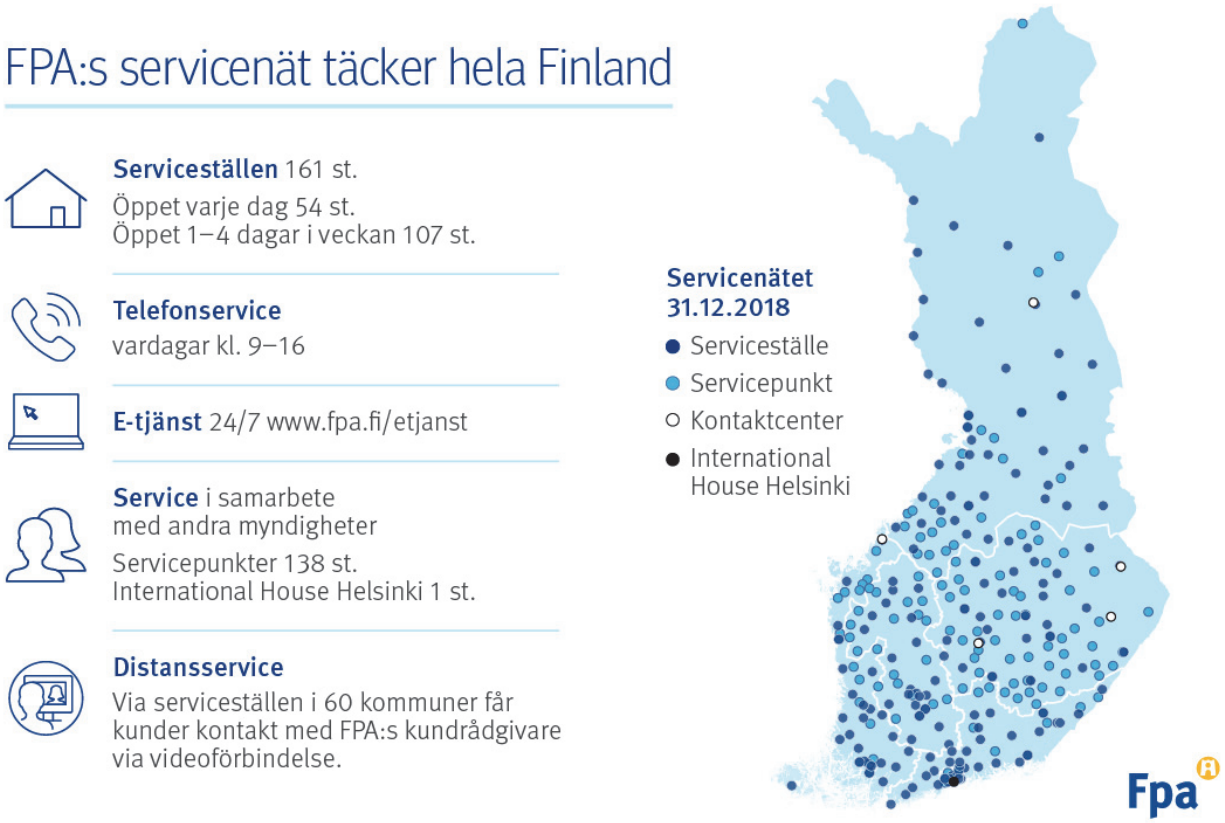

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har på sina sammanträden fått en utredning om de genomsnittliga genomströmningstiderna för olika förmånsansökningar hos FPA. FPA för aktuell statistik, varav framgår genomströmningstiderna för varje försäkringsdistrikt och för hela landet. På så sätt kan arbetsledningen följa genomströmningstiderna, reservera nödvändiga resurser och utveckla processerna. Vid behov kan ansökningar överföras från överbelastade försäkringsdistrikt till sådana distrikt som har kapacitet att hjälpa till med handläggningen.

För de ansökningar som inkommer till FPA finns målsatta genomströmningstider, dvs. de bör avgöras inom en viss målsatt tid. Målen har satts upp specifikt för varje förmån. Inom det grundläggande utkomststödet, det allmänna bostadsbidraget och utkomstskyddet för arbetslösa är dessa mål lagstadgade, inom övriga förmåner har FPA själv ställt målen. Måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar medeltalen för genomströmningstiderna och andelen avgöranden som överskridit den målsatta tiden. Målen för genomströmningstiderna uppnåddes i FPA som helhet bra under 2018.

Utomstående sakkunniggrupp som tillsatts av fullmäktige

Fullmäktige tillsatte vid sitt sammanträde 20.2.2018 en utomstående sakkunniggrupp med uppgift att utvärdera huruvida de lagar som reglerar styrningen och tillsynen av FPA samt FPA:s ställning och förvaltning motsvarar dagens behov. Gruppen ombads också komma med förslag om vilka åtgärder som behöver vidtas. I utredningsgruppen ingick jur.dr, professor emeritus Pentti Arajärvi, direktör för resultatområdet, överläkare Susanna Halonen, professor Heikki Hiilamo, ekon.dr Kai Järvikare, med.lic. Eeva Kuuskoski och viceh. Kimmo Sasi.

Arbetsgruppen överlämnade sin rapport vid fullmäktiges plenum 25.9.2018. Arbetsgruppen föreslog att FPA:s generaldirektör och direktörer i fortsättningen ska utnämnas av FPA:s styrelse i stället för av republikens president. Ändringen skulle vara i linje med de centrala principerna för god förvaltning och skapa klarhet i FPA:s ledningssystem och förhållandet mellan styrelsen och generaldirektören. I sin rapport tog utredningsgruppen också ställning till sammansättningen av FPA:s styrelse och dess uppgifter.

Utredningsgruppen ansåg det vara viktigt att de ministerier som verkar inom FPA:s verksamhetsområde får större styrbefogenheter i förhållande till FPA. Social- och hälsovårdsministeriets styrbefogenheter bör stärkas särskilt vad gäller FPA:s uppgifter inom socialvården. Finansministeriets styrbefogenheter bör stärkas inom FPA:s informationsförvaltning samt undervisnings- och kulturministeriets styrbefogenheter inom dess eget verksamhetsområde. Utredningsgruppen föreslår således att man ska utreda om den styrande rollen kan stärkas utan ändringar i FPA:s grundlagsenliga ställning. I vilket fall som helst har FPA och ministerierna en samarbetsskyldighet som bör utnyttjas till fullo.

I sin rapport behandlade utredningsgruppen också bland annat FPA:s konstitutionella ställning och bolagiseringen av FPA:s ICT-tjänster. I dessa frågor kunde gruppen dock inte nå enighet.

Fullmäktige beslutade att föreslå riksdagsgrupperna att en parlamentarisk arbetsgrupp tillsätts för vidare beredning av ärendet.

FPA:s upphandlingsfunktion

FPA är en offentlig köpare och sålunda en så kallad upphandlingsenhet, som i sin upphandling ska följa lagstiftningen om upphandling. Dess mål är att effektivisera användningen av allmänna medel, främja innovativ och hållbar upphandling av hög kvalitet samt garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggentreprenader vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

Upphandlingen ska genomföras i form av ändamålsenliga helheter. Den upphandlande enheten ska ordna sin upphandling så att den kan genomföras på ett så ekonomiskt, högkvalitativt och systematiskt sätt som möjligt. Befintliga konkurrensförhållanden ska utnyttjas och miljöaspekter och sociala aspekter beaktas. Den upphandlande enheten ska behandla deltagare i upphandlingsförfaranden på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara öppet och med beaktande av proportionalitetskraven.

FPA:s upphandlingsstrategi fastställer, med beaktande av förändringarna i omvärlden, de principer enligt vilka upphandlingen styrs och utvecklas.

FPA:s beslut avseende upphandling styrs av styrelsens beslut om befogenheter i administrativa ärenden. I beslutet om befogenheter fastställs vem som är behörig att fatta de beslut och ingå de avtal som behövs vid upphandling av varor och tjänster och beställning av entreprenader. Befogenheterna kan också delegeras.

I FPA är upphandlingskompetensen koncentrerad till upphandlingsservicegruppen inom resultatenheten för gemensamma tjänster. I gruppen arbetade 2018 sammanlagt 14 sakkunniga inom offentlig upphandling. Upphandlingsservicen ansvarar centraliserat för konkurrensutsättningen av all upphandling inom FPA. Beställaren lämnar uppdraget och definierar sålunda innehållet i upphandlingen. Dessutom ansvarar upphandlingsservicegruppen för allmän handledning och rådgivning i samband med upphandlingar.

Inom FPA:s upphandling innebär modellen med koncentrerad upphandling att konkurrensutsättningen av upphandlingar har koncentrerats till upphandlingsservicegruppen och beställningen av produkter och tjänster har decentraliserats till hela FPA:s organisation.

År 2018 fattade upphandlingsservicegruppen sammanlagt 233 upphandlingsbeslut. Av dessa behandlades på fullmäktiges sammanträden tolktjänster för personer med funktionsnedsättning, taxiresor som ersätts av FPA och upphandling av terapitjänster inom rehabilitering.

Tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning

FPA ordnar tolktjänster för personer med hörselskada, personer med syn- och hörselskada och personer med talskada som på grund av sin funktionsnedsättning behöver tolkning bland annat för att kunna arbeta, studera, uträtta ärenden och utöva hobbyer. FPA köper tolktjänsterna av externa serviceproducenter.

FPA konkurrensutsatte tolktjänsterna 2017. Förberedelserna inför upphandlingen inleddes i maj 2015 med en utvecklingsdag för tolktjänsten. På evenemanget deltog kundorganisationer, serviceproducenter, tolkarnas fackorganisationer, social- och hälsovårdsministeriet samt riksdagens justitieombudsman.

Åren 2016–2017 ordnade FPA flera informations- och diskussionsmöten för olika intressentgrupper:

- tre separata workshoppar under temat ”kundinriktad service för tolktjänsterna”
  - 15.4.2016 arbetsmöte med Suomen puhevammaisten tulkit ry
  - 17.10.2016 workshop för kundorganisationer
  - 15.11.2016 workshop för serviceproducenter
- 11.5.2016 kundråd om handikappförmåner, där tolktjänstens kundorganisationer var representerade

- 25.5.2016, 6.9.2016 och 18.10.2016 workshoppar tillsammans med kundorganisationerna för kunder med talskada under temat ”Varför anlitar kunder med talskada inte tjänsten?”
- 11.10.2016 öppet informations- och diskussionsmöte om upphandlingen av tolktjänster (s.k. teknisk dialog)
- 19.12.2016 och 7.2.2017 utveckling av kunduppgiftsblanketten tillsammans med kundorganisationerna
- 17.1.2017 och 6.2.2017 möten med läroanstalterna inom branschen för tolktjänster.

FPA publicerade 13.4.2017 anbudsbegäran för avtalsperioden 1.11.2017–31.12.2019. Målet för upphandlingen var att få rikstäckande, enhetliga tolktjänster för olika kundgrupper.

Efter att anbudsbegäran hade offentliggjorts behandlades upphandlingen av tolktjänsterna under 2017 regelbundet vid fullmäktiges sammanträden eftersom fullmäktige fick ta emot mycket kritisk respons, både från tolkar och från dem som anlitar tjänsterna.

Eftersom upphandlingen var föremål för mycket kritik, tog BDO Audiator Ab upp upphandlingen för granskning som en del av övervakningsrevisionen. Resultatet av granskningen presenterades för fullmäktige vid plenum i februari 2018.

Syftet med granskningen var att säkerställa att upphandlingen följer lagen om offentlig upphandling och FPA:s egna anvisningar om upphandling. I granskningen kartlades upphandlingsprocessen och beslutsfattandet. I fråga om konkurrensutsättningen gick revisorerna igenom budsansökningarna, utannonseringarna på HILMA, anbudsjämförelserna och beslutsfattandet. Dessutom granskades de rättelseyrkanden och anmälningar till marknadsdomstolen angående upphandlingsbeslutet samt FPA:s bemötanden och beslut som gällde dem.

BDO Audiator Ab:s revisorer hade inget att anmärka på konkurrensutsättningsprocessen. Den hade genomförts i enlighet med upphandlingslagen. Granskningen omfattade inte innehållet i upphandlingsavtalen och utfallet av tjänsten.

Fullmäktiges tillsyn inbegriper utöver tillsyn av laglighet också tjänsternas kvalitet och tillgänglighet. Fullmäktige konstaterade efter att ha delgetts utredningen att även om konkurrensutsättningsprocessen har gjorts i enlighet med lag och ser bra ut på papper, kan resultatet vara dåligt ur en enskild kunds synvinkel. Därför följer fullmäktige också i fortsättningen utfallet av tolktjänsterna.

År 2018 var sammanlagt 6 200 personer berättigade till tolktjänster och 3 500 utnyttjade dem. Merparten av dem som utnyttjade tjänsten, 2 300 kunder, var personer med hörselskada. Antalet personer med talskada var 850 och personer med syn- och hörselskada 280. Antalet personer med hörselskada och personer med syn- och hörselskada var oförändrat jämfört med året innan. Antalet personer med talskada som utnyttjade tjänsten ökade med 8 %. En kund räknas som användare av tolktjänsten, om personen utnyttjar tjänsten minst 1 timme per år.

År 2018 gjordes 164 000 beställningar till tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning, vilket är 8 % mer än 2017. En tolk hittades för 148 000 beställningar, dvs. för 95 % av samtliga

beställningar. Tillgången till tolk påverkas exempelvis av i hur god tid kunden har gjort beställningen, vilken veckodag tolkning behövs och hur tolkarna har meddelat att de står till förfogande.

Taxiresor som ersätts av FPA

FPA:s fullmäktige behandlade under 2018 taxiresor som ersätts av FPA med stöd av sjukförsäkringslagen och FPA:s upphandling i anslutning till dem på sina sammanträden 5.6.2018, 16.8.2018, 25.9.2018, 23.10.2018 och 20.11.2018. Förmånstjänsternas och upphandlingsservicegruppens ledning och sakkunniga vid FPA har deltagit i ovan nämnda sammanträden och redogjort för upphandlingens skeden, berättat om utfallet av servicen och svarat på fullmäktiges frågor.

FPA genomförde upphandlingen i anslutning till taxiresor under hösten 2017 och våren 2018: vid upphandlingen konkurrensutsattes serviceproducenterna inom 17 landskap med ansvar för den helhetsbetonade servicen i anslutning till de taxiresor som FPA ersätter med stöd av sjukförsäkringslagen. På basis av upphandlingen slöt FPA med valda avtal serviceproducenter om leveransen av tjänsterna för perioden 1.7.2018–31.12.2021. I avtalen ingår dessutom två optionsperioder på ett år. Avtalen omfattar en helhetsbetonad service, i vilken ingår mottagning av taxibeställningar, kombinering av resor, förmedling av resor, ordnande av transportservice, övervakning av transporter, betalningsrörelse och rapportering av servicens kvalitet.

FPA konkurrensutsatte tjänsterna i anslutning till taxiresor från och med 1.7.2018 på grund av förändringarna i lagstiftningen. Vid ersättning enligt sjukförsäkringslagen var fram till 30.6.2018 grunden för ersättning av taxiresor det maximipris som i taxitrafiken tas ut hos konsumenterna i enlighet med lagen om taxitrafik. Lagen om taxitrafik upphävdes fr.o.m. 1.7.2018, varefter den gamla ersättningsgrunden inte hade kunnat tillämpas. FPA förde under 2017 diskussioner med bland annat social- och hälsovårdsministeriet samt kommunikationsministeriet om möjligheten att fastställa ett temporärt maximipris för taxiresor som ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen. Enligt FPA:s uppfattning skulle en temporär författning ha möjliggjort en övergångsperiod, varvid tjänsterna i anslutning till de taxiresor som ersätts av FPA hade konkurrensutsatts. Det hade då varit möjligt att följa upp och utvärdera de initiala effekterna av lagen om transportservice på utvecklingen av taximarknaden och -branschen och ta hänsyn till dem i den nya konkurrensutsättningen. Vid förhandlingarna mellan FPA, social- och hälsovårdsministeriet samt kommunikationsministeriet i september 2017 framgick det emellertid att bestämmelser om ett temporärt maximipris i stället för genom statsrådets förordning måste föreskrivas genom lag och att det tidigast i januari 2018 skulle klarna huruvida en dylik lagändring kunde fullföljas. På grund av det osäkra läget inledde FPA planeringen av konkurrensutsättningen omedelbart, eftersom en eventuell konkurrensutsättning enligt FPA:s uppfattning inte längre kunde ha genomförts inom en kortare tid.

Under 1.7.2018–31.12.2018 gjordes enligt serviceproducenternas rapporter sammanlagt cirka 1,6 miljoner taxiresor som ersattes av FPA och serviceproducenterna tog emot sammanlagt cirka 1,3 miljoner beställningssamtal. Av de beställda resorna har man inom landskapen kunnat genomföra 98–100 % varje månad.

FPA har följt upp servicens utfall och kvalitet i samtliga landskap och utan dröjsmål ingripit vid uppdagade avvikelser i servicen. Avtalsvite i enlighet med avtalen har förelagts serviceproducenterna i fyra landskap för upprepad verksamhet som strider mot avtalet och som gällt långa väntetider i telefontjänsten samt brister i transporternas leveranssäkerhet. Dessutom har FPA förelagt serviceproducenterna i nio landskap avtalsenligt vite på grund av att medelvärdet för den månatliga väntetiden i telefontjänsten överskridits.

FPA:s fullmäktige har vid sina plenum erhållit rapporter om utfallet av servicen. Dessutom har FPA:s fullmäktige varje vecka erhållit skriftliga rapporter om serviceutfallet. I tjänsternas startskede från och med 1.7.2018 fick FPA och fullmäktige mycket respons på tjänsterna från hela landet bland annat av dem som anlitar tjänsterna och av aktörer inom hälso- och sjukvården. Sedan augusti 2018 har responsen minskat och koncentrerats till de landskap där det förekommit identifierade problem.

Servicenivån förbättrades hösten 2018 inom samtliga landskap att helt eller nästan motsvara avtalet med undantag av landskapet Nyland. FPA och serviceproducenten inom landskapet Nyland beslutade i oktober 2018 att verksamheten enligt avtalet avslutas senast 31.3.2019. FPA konkurrensutsatte i slutet av 2018 en ny serviceproducent för landskapet Nyland och den nya producentens service startade 1.4.2019.

Upphandling av rehabilitering

FPA konkurrensutsatte flera rehabiliteringstjänster 2018:

- individuell terapi enligt försäkringsdistrikt: 11 individuella terapier (fysioterapi, vattenterapi, neuropsykologisk rehabilitering, psykoterapi, talterapi, ergoterapi, familjeterapi, ridterapi som ges av ergoterapeut, ridterapi som ges av fysioterapeut, bildkonstterapi och musikterapi)
- gruppterapi enligt försäkringsdistrikt: 14 former av gruppterapi (separat tjänster för barn och unga och tjänster för vuxna: fysioterapi, vattenterapi, ergoterapi, talterapi, neuropsykologisk rehabilitering, psykoterapi och musikterapi)
- kurser:
  - Traumatisk hjärnskada, rehabiliteringskurser för vuxna
  - Traumatisk hjärnskada, anpassningskurser för barn
  - ALS, anpassningskurser för vuxna
  - Crohns sjukdom och colitis ulcerosa, anpassningskurser för barn
  - Crohns sjukdom och colitis ulcerosa, anpassningskurser för vuxna
  - Organ eller vävnad ersatt genom transplantation, anpassningskurser för vuxna
  - Organ eller vävnad ersatt genom transplantation, anpassningskurser för barn
  - Perifera nerv- och muskelsjukdomar, anpassningskurser för vuxna
  - Perifera nerv- och muskelsjukdomar, anpassningskurser för barn
  - Perifera nerv- och muskelsjukdomar, anpassningskurser för unga
- yrkesinriktad rehabiliteringsutredning (finskspråkig enligt försäkringsdistrikt och svenskspråkig på riksnivå)
- yrkesinriktad rehabiliteringsutredning, personer med synskada, anbudsförfarande
- yrkesinriktad rehabilitering, personer med hörselskada

- krävande medicinsk rehabilitering i form av multidisciplinär individuell rehabilitering, tjänster för barn och unga (11 finskspråkiga och 3 svenskspråkiga anbudsförfaranden), sammanlagt 14 olika tjänster
- Nuotti-coachning, enligt försäkringsdistrikt.

I slutet av 2018 inleddes dessutom ett anbudsförfarande gällande ergoterapi och fysioterapi för barn och unga där anbuden skulle lämnas in 28.1.2019. Upphandlingen gjordes enligt försäkringsdistrikt. Vid anbudsbegäran avseende rehabiliteringstjänster 2018 infördes förfarandet med referenser för att bekräfta tjänsteleverantörens erfarenhet av produktion av tjänster som motsvarar upphandlingsobjektet. En annan viktig faktor som fick större tyngd var en geografiskt heltäckande tillgång till tjänsterna: exempelvis försökte man vid upphandlingen av krävande medicinsk rehabilitering i form av individuell fysioterapi få minst tre serviceproducenter per kommun. Genom detta förfarande ville man också trygga kundens valfrihet. I tjänsterna avseende multidisciplinär individuell rehabilitering och yrkesinriktad rehabiliteringsutredning för personer med sensoriska funktionsnedsättningar eftersträvades kvalitet också genom lämplighetskrav gällande tjänsternas tillgänglighet. Gruppterapier konkurrensutsattes genom omvänt anbudsförfarande (s.k. fransk entreprenad), där FPA angav fasta priser för tjänsten och jämförelsen gjordes utgående från kvalitetskriterier.

Upphandling av krävande medicinsk rehabilitering i form av terapi behandlades på fullmäktiges sammanträde första gången i april, varvid upphandlingsprocessen pågick. Då diskuterades förhållandet mellan kvalitet och pris. Även om kvaliteten avvikande från tidigare anbudsförfaranden viktats till 20 %, hade kvalitetskriterierna i servicebeskrivningen skärpts så att kvalitetens betydelse var densamma som tidigare.

Ärendet aktualiserades på nytt i slutet av året då det kom in mycket respons på upphandlingen av terapitjänster till både FPA och fullmäktige. Vid plenum i oktober fick fullmäktige en översikt över FPA:s anbudsförfaranden och en lägesrapport över upphandlingen av terapitjänster. Vid plenum i november fick fullmäktige en uppdaterad lägesrapport. Fullmäktige framhöll att man måste säkerställa att kunderna har tillgång till tillräckliga och högklassiga tjänster.

Utredningar av FPA:s upphandlingar

Eftersom FPA:s upphandling varit föremål för mycket kritik, beslutade generaldirektören för FPA hösten 2018 om en intern utredning av FPA:s upphandlingar. Syftet var att identifiera behoven av en revidering av FPA:s upphandlinsfunktion.

På grund av ärendets betydelse konstaterade fullmäktige vid plenum i november det vara ändamålsenligt att också få en extern bedömning av och syn på FPA:s upphandling av terapitjänster. Den externa utredningen genomfördes av BDO Audiator Ab, som ansvarar för FPA:s övervakningsrevision. Fullmäktige fick BDO Audiator Ab:s slutrapport 5.3.2019. I rapporten ingick 14 rekommendationer bl.a. för utveckling av processen som helhet, auditering, samarbete och ansvar. Fullmäktige förutsatte att FPA:s styrelse sätter sig in i rekommendationerna i rapporten och ger fullmäktige en utredning om vilka åtgärder som kommer att vidtas inom FPA utifrån rekommendationerna.

I FPA:s interna utredning hördes ingående intressentgrupper som representerar FPA:s kunder och serviceproducenter samt andra sakkunniga. Utredningen var klar 31.3.2019. De utvecklingsobjekt som lyftes fram i utredningen varierade efter upphandling och det förekom få utmaningar som var gemensamma för de olika upphandlingarna. I utredningen rekommenderas en revidering av FPA:s upphandlingsstrategi, upphandlingsanvisningar och upphandlingsfunktion. Dessutom ges i utredningen uppmaningen att stärka säkerställandet av kundsynvinkeln och förståelsen för kundbehovet, en god upphandlings- och konkurrensutsättningspraxis samt beaktandet av marknadseffekter, ansvarsfullhet och riskhantering.

Även och syftet och objektet för den externa och interna utredningen avvek från varandra, sammanföll rekommendationerna i dem delvis. Dessutom konstaterades i båda utredningarna att lagenligheten uppfylls i FPA:s upphandlingar. FPA:s styrelse behandlade våren 2019 dessa två utredningar med rekommendationer. FPA:s promemoria i anslutning till BDO Audiator Ab:s rekommendationer överlämnades till fullmäktige vid plenum i april.

Grundläggande utkomststöd

År 2018 betalades grundläggande utkomststöd till sammanlagt 281 448 hushåll och sammanlagt 1,9 miljoner beslut om grundläggande utkomststöd fattades.

Den genomsnittliga handläggningstiden har hållits under den lagstadgade tiden på 7 vardagar. Anhopningen av ansökningar upplöstes genom att arbetsbördan fördelades på flera försäkringsdistrikt och genom övertidsarbete. Dessutom arbetade också anställda inom andra förmåner med utkomststödsärenden, eftersom arbetsmängden var exceptionellt stor. Försäkringsdistrikten har också strävat efter att fatta långfristigare beslut om grundläggande utkomststöd.

Utvecklingen av anvisningarna för utkomststöd i situationer med inkomstöverskott fortsätter och målet är att anvisningarna bättre ska motsvara kundernas behov. I läkemedelssituationer med ett litet inkomstöverskott infördes ett nytt förfarande i december 2018. Syftet med ändringen är att underlätta ärendehanteringen för utkomststödskunder och göra samarbetet med kommunerna smidigare, när kunden inte behöver ansöka om kompletterande utkomststöd från kommunen.

Utvecklingen av förmånsprocessen kring utkomststödet och anknutna underprocesser fortsatte i syfte att uppnå en smidigare handläggning. Dessutom har förmånsanvisningarna, webbplatsen fpa.fi för privatpersoner och FPA:s interna anvisningar uppdaterats och kompletterats. Kompetenscentret vid juridiska enheten har regelbundet utbildat förmånshandläggarna och kundrådgivarna för att stärka kompetensen inom förmånsfrågor och kundbetjäning.

FPA samarbetar kontinuerligt med kommunerna för en smidigare skötsel av kundernas ärenden både lokalt och på riksnivå. Regelbundna samarbetsmöten hålls med professionella inom det sociala området i kommunerna. Dessutom har FPA tillsammans med kommunerna medverkat i olika lokala försök för att utveckla gemensamma verksamhetsmodeller bl.a. i fråga om unga som löper risk för marginalisering. Samarbetet med andra intressentgrupper har likaså varit regelbundet.

Systemet för handläggning av utkomststöd utvecklades för att göra beslutsprocessen smidigare. Överföringen av information från FPA till kommunerna (eTotu-systemet) utvecklades i samarbete med kommunerna.

Ett för fullmäktige, riksdagens social- och hälsovårdsutskott och FPA:s styrelse gemensamt miniseminarium om utkomststödet hölls 6.3.2018. På seminariet hölls föredrag om bland annat utkomststödet i ljuset av statistiken, läkemedlen som en del av det grundläggande utkomststödet, boendekostnaderna i det grundläggande utkomststödet, överföringen av det grundläggandet utkomststödet till FPA ur kommunernas synvinkel och samarbetet mellan FPA och kommunerna – ProSos-projektet.

Diskussionen om det grundläggande utkomststödet fortsatte vid fullmäktiges plenum i mars, där man behandlade rätten för studerande till grundläggande utkomststöd. Vid plenum i april behandlades beslutspraxis inom det grundläggande utkomststödet avseende läkemedel. Vid plenum i maj behandlade fullmäktige den överbelastade arbetssituationen vid Centret för omprövning. Fullmäktige ser det som viktigt att FPA vid handläggningen av begäran om omprövning som gäller grundläggande utkomststöd håller sig inom den handläggningstid på högst tre månader som riksdagens biträdande justitieombudsman förutsätter.

Vid Centret för omprövning vidtogs 2018 flera åtgärder för att upplösa köerna och förkorta handläggningstiderna. Till Centret för omprövning rekryterades 17 visstidsanställda föredragande sommaren 2018. I maj omvandlades 13 anställningar till ordinarie och i december 18. Norra försäkringsdistriktet bidrog med hjälp för att lätta på köerna hösten 2018 och därtill arbetade de anställda övertid.

Enheten för planering av förmånsrelaterade tjänster gjorde hösten observationer av processen för begäran om omprövning och enhetens rekommendationer har utnyttjats i utvecklingen av verksamheten. För att göra arbetet smidigare infördes på hösten en ny verksamhetsmodell, där föredraganden i konventionella och klara fall själv kan fatta beslut utan föredragning för ordföranden vid Centret för omprövning. Tack vare verksamhetsmodellen löper handläggningen av begäran om omprövning snabbare, vilket frigör ordförandenas resurser för handläggning av mer komplexa fall som kräver större juridiskt övervägande.

År 2018 inkom 23 654 begäranden om omprövning och av dem avgjordes 23 903 vid Centret för omprövning. Den genomsnittliga handläggningstiden var 113,7 dagar 2018. Antalet öppna fall med begäran om omprövning minskade under hösten från 9 500 till 3 000 fall. Tack vare nya rekryteringar, hjälp med att lätta på arbetsbelastningen och effektivare verksamhet lyckades man förkorta handläggningstiderna fram till årets slut så att den genomsnittliga handläggningstiden i december 2018 var 55,4 dagar.

Aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa

Inom utkomstskyddet infördes den s.k. aktiveringsmodellen från och med 1.1.2018. Syftet med aktiveringsmodellen är att uppmuntra arbetslösa att ta emot även korta vikariat eller tidsbundna arbeten och på så sätt förebygga långtidsarbetslöshet och öka sysselsättningen.

Aktiveringsmodellen innebär i praktiken att den arbetssökande måste uppfylla ett s.k. aktivitetsvillkor för att få full arbetslöshetsförmån. Aktivitetsvillkoret uppfylls om personen under en period på 65 utbetalningsdagar varit 18 timmar i lönearbete, varit verksam som företagare (241 euro i företagarinkomst 2018) eller fem dagar deltagit i sysselsättningsfrämjande service som ordnas av arbets- och näringsbyrån. Perioden på 65 utbetalningsdagar motsvarar en oavbruten arbetslöshet på ungefär tre månader.

Aktiviteten kontrolleras inte, om personen är anhörig- eller familjevårdare, om personens ansökan om invalid- eller sjukpension är under behandling eller personen får en förmån som grundar sig på arbetsoförmåga eller skada eller en kort tid är permitterad.

Om personen är tillräckligt aktiv enligt ovan nämnda beskrivning betalas förmånen till samma belopp som tidigare. Om personen inte uppfyller kravet på aktivitet, minskar dagpenningen i utkomstskyddet för arbetslösa med 4,65 % för följande 65 utbetalningsdagar. Den ekonomiska effekten motsvarar ungefär arbetslöshetsförmånen för en dag under utbetalningsperioden (i allmänhet fyra veckor). Avdraget gäller både den inkomstrelaterade dagpenningen, arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen. Minskningen i utkomstskyddet för arbetslösa är alltid 4,65 % av den normala nivån, även om det upprepade gånger skulle hända att kravet på aktivitet inte uppfylls. Utkomstskyddet minskar således inte ytterligare.

I och med aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa har arbetslöshetsförmån från FPA betalats till minskat belopp till cirka 140 000 mottagare sedan april 2018. Varje månad får ungefär fyra av tio mottagare av arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning sin förmån nedsatt. Andelen mottagare av nedsatt förmån är större ju äldre den åldersgrupp av mottagare är som granskas.

Verkställandet av aktiveringsmodellen krävde mer resurser av FPA än beräknat. Det berodde bland annat på att det under riksdagsbehandlingen infördes ändringar i lagförslaget som ökade mängden manuellt arbete. Genom att rekrytera mer personal lyckades FPA emellertid säkerställa att det inte uppstod dröjsmål i utbetalningarna till kunderna.

Fullmäktige framhöll att det är viktigt att man vid riksdagens utskottsbehandling får en så exakt uppskattning som möjligt av vilken inverkan en lagändring har på resurserna. Dessutom framhöll fullmäktige att man vid ändringar i lagar måste bereda tillräckligt med tid för verkställaren att förbereda sig för ändringarna.

I aktiveringsmodellen gjordes ändringar 31.12.2018 och 1.4.2019. I och med den första ändringen som trädde i kraft 31.12.2018 sänks beloppet av arbetslöshetsförmånen inte, om den arbetssökande studerat minst fem dagar under granskningsperioden på det sätt som ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa möjliggör. 1.4.2019 utvidgades i sin tur den grupp aktörer som kan ordna sådan sysselsättningsstödjande verksamhet som godkänns som aktivitet enligt aktiveringsmodellen. I fortsättningen kan som aktivitet betraktas deltagande i sådan verksamhet som ordnas av en kommun, en samkommun, föreningen Työttömien Keskusjärjestö ry eller en av dess medlemsföreningar eller någon annan registrerad förening som får offentlig finansiering. Även ett fackförbund eller en fackorganisation eller en stiftelse som grundats av dessa ensamma eller tillsammans eller någon annan förening kan ordna verksamhet som betraktas som aktivitet. Också deltagande i sådan utbildning som arbetsgivaren ordnar inom ramen för omställningsskyddet ska betraktas som aktivitet.

Social- och hälsovårdsministeriet och FPA har startat ett forskningsprojekt i syfte att utreda effekterna av aktiveringsmodellen. Vid registerutredningen om uppföljningen av aktiveringsmodellens genomförande granskades i vilken mån kravet på aktivitet uppfylls enligt personens bakgrundsfaktorer och grunderna för uppfyllande. Målgrupp för granskningen var 341 844 personer som fått arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning under 2018 och utredningen gjordes med hjälp av FPA:s register för kontroll av aktiviteten.

Under den första granskningsperioden uppfyllde 53 % av arbetsmarknadsstödsmottagarna och 47 % av grunddagpenningsmottagarna kravet på aktivitet. Mottagarna av arbetsmarknadsstöd uppfyllde aktivitetskravet oftast genom att delta i service och mottagarna av grunddagpenning genom avlönat arbete. Av kvinnorna uppfyllde en större andel kravet på aktivitet än männen, likaså uppfyllde en större andel av de unga åldersgrupperna kravet på aktivitet än de äldre åldersgrupperna. Personer med utländskt medborgarskap uppfyllde kravet på aktivitet oftare än finska medborgare. Regionalt betraktat var det vanligare att kravet på aktivitet uppfylldes i Västra Finland.

Riskhantering

Riskhanteringen ingår som en integrerad del av FPA:s dagliga verksamhet och ledning. Riskhanteringen har i uppgift att säkerställa uppfyllandet av FPA:s mål, verksamhetens kontinuitet och personalens välbefinnande. Riskhanteringen bidrar också till att säkerställa en god förvaltningssed.

Hösten 2017 startades åtgärder för att stärka FPA:s riskhanteringsförmåga. Åtgärderna för att förbättra riskhanteringsförmågan grundar sig på de rekommendationer om förbättringar i riskhanteringen som lyftes fram i såväl den interna som den externa utvärderingen av överföringen och verkställandet av det grundläggande utkomststödet.

Dessa rekommendationer var bland annat:

- en tät koppling av riskhanteringen till planering och genomförande av förändringarna
- en heltäckande riskbedömning i ändringarnas inledande utredningsskede: riskbedömningen ska inkludera kostnadseffekter och inverkan på tidsplanen samt beredskapsplaner
- lyhörd reaktion på risker och aktiv kommunikation om risker till de aktörer som kan inverka på riskerna
- stärkande av riskhanteringens roll och kompetens
- regelbunden och tillräckligt detaljerad rapportering om hur projekten framskrider, om risker och beredskapen inför dem.

FPA:s styrelseordförande Terttu Savolainen presenterade vid fullmäktiges sammanträde i februari de åtgärder som FPA:s styrelse hade beslutat att vidta på basis av ovan nämnda utvärderingar. I fråga om riskhanteringen beslutade styrelsen att stärka riskhanteringens kapacitet inom följande delområden:

- en klar helhetsbild av mål, principer, ansvar och verksamhetssätt för organisationens riskhantering

- en tät integrering av riskhanteringen med ledningen samt med planering, genomförande och uppföljning av förändringar
- en samarbets- och rapporteringsmodell som stöder bildandet av en enhetlig och aktuell lägesbild
- säkerställande av allmän och riktad riskhanteringskompetens genom utbildning
- modell för prognoser för förändringar i omvärlden
- stärkande av riskhanteringskulturen genom kommunikation, värdering och fortlöpande utveckling av riskhanteringen
- interna och externa nätverk som stöd för riskhanteringen.

Vid fullmäktiges sammanträde i mars presenterades konkreta åtgärder som startats på beslut av styrelsen. Hos FPA grundades ett riskhanteringsnätverk som en grupp som stöder riskhanteringen på hela organisationsnivån. Ett analytikernätverk följer upp och rapporterar om riskläget och riskhanteringen som en del av resultatrapporteringen. Som ett gemensamt informations- och samarbetsforum inom säkerhetsfrågor fungerar en säkerhetsgrupp och en datasekretess- och datasäkerhetsgrupp. Anvisningar och rekommendationer utarbetades om verksamhetssätten inom riskhanteringen och bland annat om förfarandena inom projektverksamhetens riskhantering. FPA medverkar dessutom i delegationen för intern kontroll och riskhantering som tillsatts av statsrådet. Åtgärderna var koncentrerade till början av 2018, men en del av dem har en mer fortlöpande karaktär.

FPA:s övervakningsrevisionssamfund granskade FPA:s riskhantering under den senare hälften av 2018. Resultatet av granskningen presenterades för fullmäktige vid plenum 5.2.2019. Fullmäktige ansåg det nödvändigt att de rekommendationer som lagts fram vid granskningen genomförs. Fullmäktigeledamöterna förutsatte att generaldirektören senare redovisar för dem hur rekommendationerna har genomförts.

Revisorer

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Revisorerna höll fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn bedrev kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en redogörelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var ordförande CGR, OFR Piia-Tuulia Rauhala (ersättare VD, CGR Eero Prepula), vice ordförande, riksdagsledamot Eeva-Maria Maijala (riksdagsledamot Olavi Ala-Nissilä), riksdagsledamot Antti Kurvinen (riksdagsledamot Heli Järvinen), riksdagsledamot Toimi Kankaanniemi (riksdagsledamot Kimmo Kivelä), riksdagsledamot Martti Mölsä (riksdagsledamot Wille Rydman), riksdagsledamot Sanna Lauslahti t.o.m. 12.3.2018 och riksdagsledamot Mia Laiho fr.o.m. 13.3.2018 (riksdagsledamot Sari Multala), riksdagsledamot Riitta Myller (riksdagsledamot Suna Kymäläinen) samt CGR, OFR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFR Ari Lehto). Sekreterare för revisorerna var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

Fullmäktige fastställde 21.5.2019 **bokslutet** för 2018 och beviljade FPA:s styrelse **ansvarsfrihet** för 2018. Protokollen över fullmäktiges plenum har överlämnats till revisorerna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktigeledamöterna och deras ersättare *(bilaga 1)*, revisionsberättelsen *(bilaga 2)*, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut *(bilaga 3)* samt en översikt av centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2018 *(bilaga 4)*.

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2018.

Helsingfors den 21 maj 2019

Sari Sarkomaa
Outi Alanko-Kahiluoto
Ritva Elomaa
Hannakaisa Heikkinen
Niilo Keränen
Anneli Kiljunen
Jaana Laitinen-Pesola
Anne Louhelainen
Leena Meri
Kristiina Salonen
Eero Suutari
Martti Talja

Bilaga 1. Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare

Fullmäktigeledamöter 1.1–31.12.2018

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot (ordförande)
Ersättare: Lehti, Eero, riksdagsledamot
Keränen, Niilo, riksdagsledamot (vice ordförande)
Rantakangas, Antti, riksdagsledamot
Alanko-Kahiluoto, Outi, riksdagsledamot
Yanar, Ozan, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot
Heikkinen, Hannakaisa, riksdagsledamot
Hakanen, Pertti, riksdagsledamot
Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot
Laitinen-Pesola, Jaana, riksdagsledamot
Raassina, Sari, riksdagsledamot
Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
Mäkelä, Jani, riksdagsledamot t.o.m. 1.3.2018
Saarakkala, Vesa-Matti, riksdagsledamot fr.o.m. 2.3.2018
Meri, Leena, riksdagsledamot
Saarakkala, Vesa-Matti, riksdagsledamot t.o.m. 1.3.2018
Mäkelä, Jani, riksdagsledamot fr.o.m. 2.3.2018
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Taavitsainen, Satu, riksdagsledamot
Suutari, Eero, riksdagsledamot
Talvitie, Mari-Leena, riksdagsledamot
Talja, Martti, riksdagsledamot
Katainen, Elsi, riksdagsledamot t.o.m. 28.2.2018
Tölli, Tapani, riksdagsledamot fr.o.m. 1.3.2018

Bilaga 2. Revisionsberättelse

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2018. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av revisionssamfundet BDO Audiator Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFR, som ansvarig revisor.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för att bokslutet upprättas och ger en rättvisande bild enligt i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att bokslutet har upprättats med användning av antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att upplösa sammanslutningen, lägga ned dess verksamhet eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revision av bokslutet

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller vårt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för vårt uttalande. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sammanslutningens interna kontroll som är relevant för vår revision för att kunna utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Framtida händelser eller förhållanden kan emellertid göra att sammanslutningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och huruvida bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte den övriga informationen.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och bedöma om den övriga informationen innehåller väsentliga motstridigheter jämfört med bokslutet eller den kunskap vi inhämtat under revisionen eller om den i övrigt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter. Dessutom är det vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Vi anser att uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är enhetliga och att verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Om vi utifrån vårt arbete drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 25 april 2019

Piia-Tuulia Rauhala
CGR, OFR, ordförande

Eeva-Maria Maijala

Antti Kurvinen

Toimi Kankaanniemi

Martti Mölsä

Mia Laiho

Riitta Myller

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Vi arbetar utifrån vår strategi

FPA:s nuvarande strategiperiod sträcker sig fram till mitten av 2019. Den här perioden har ytterligare befäst uppfattningen om att strategin går att omsättas i praktiken endast i samarbete mellan de FPA-anställda, samarbetspartnerna och intressentgrupperna. För att uppfylla målen förutsätts också samarbete med kunderna.

Jag ger några exempel:

- I Hyvinge har man byggt upp ett lokalt nätverk för att stödja handläggningen inom utkomststöd. Nätverksarbetet bedrivs i regel via en Skype-grupp och en s.k. telefonpool. Arbetet har effektiviserats inom både FPA:s och stadens organisation.
- I Birkaland har FPA-tjänsterna lanserats på Närtorgen för seniorer med hjälp av datorer som erbjuder distansservice. Den positiva responsen har varit så omfattande att verksamheten redan utvidgas till andra kundgrupper.
- FPA-tjänsterna har lanserats på Fiskehamnens social- och hälsostation i Helsingfors.
- Tillsammans med arbetspensionsanstalterna demonterar FPA skiljemurarna inom rehabilitering genom att ordna mikrolaboratorier. Det behövs allt mer samarbete mellan arbetspensionsanstalterna och FPA för att effektivare återställa en klients arbetsförmåga.

För FPA var 2018 åter ett arbetsfyllt år. FPA gjorde en stor insats i beredningen av reformen av den sociala tryggheten genom att delta i den av statsministern tillsatta ojämlikhetshetsarbetsgruppen och i statsrådets projekt Toimi. Inom ramen för projektet Toimi har ett talko för att avveckla FPA-byråkratin startats. En byråkratifälla är det svaga kundrelaterade informationsutbytet mellan FPA och andra organisationer.

Under 2018 genomfördes ett antal konkurrensutsättningar enligt upphandlingslagen. Den nya transportservicelagen, som trädde i kraft i juli, ledde till att taxibilarnas jour- och stationsplatser försvann och till att FPA måste konkurrensutsätta de taxiskjutsar som ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen. I vissa regioner var FPA tvungen att ta till sanktioner för att nå den avtalade servicenivån. I huvudstadsregionen måste FPA säga upp avtalet.

Den andra stora upphandlingen gällde rehabilitering. Vid årsskiftet 2018–2019 fick en del av klienterna inom krävande medicinsk rehabilitering en ny tjänsteproducent. Merparten (29 567 personer, dvs. 89,6%) kvarstår hos den tidigare tjänsteproducenten. Cirka 800 klienter har fått ett direktupphandlingsbeslut, vilket innebär att tjänsteproducenten inte har ändrats.

För att upphandlingarna framöver allt mer ska grunda sig på klienternas egna val och främja dialogen med tjänsteproducenterna har vi inlett planeringen av ett registreringsprojekt och en

utredning om en reform av upphandlingarna. FPA:s fullmäktige beställde en utomstående utredning om rehabiliteringsupphandlingarna. Utredningen blev färdig i mars 2019. Utredningen visade att upphandlingarna genomfördes i enlighet med lag och FPA:s processer, men att det vid stora förändringar krävs mer tid för att informera om och omsätta förändringarna i praktiken.

År 2018 implementerade FPA aktiveringsmodellen. Antalet kunder inom det grundläggande utkomststödet ökade alltjämt, och telefonservicen har utvecklats och tilldelats mer resurser.

Under 2018 har FPA berett också strukturella förändringar. I maj 2018 fattade FPA:s styrelse beslut om att grunda ett ICT-servicecenter. Målet är allt bättre ICT-tjänster för FPA och samarbetspartnerna. Vi rör oss steg för steg i riktning mot en beställar-utförarmodell. Arbetet organiseras i enlighet med lättrörliga metoder.

Strategin har omsatts i praktiken genom tre utvecklingsprogram, dvs. Utmärkt kundupplevelse, Förhöjd effektivitet i samhället och i arbetet och Från data till service. Vi har utvecklat vår verksamhet i synnerhet i fråga om effektiviteten, digitaliseringen, landskaps- och vårdreformen, arbetskulturen och verksamhetsmodellerna. Förändringsledarna har deltagit i utformningen av dessa teman, som är så viktiga med tanke på verksamhetsförutsättningarna och FPA:s framtid.

FPA:s resultatenhet för stabstjänster ändrades till en enhet för ledningsstöd, som producerar stödtjänster för hela ledningen. I samband med reformen minskades antalet direktörer, formades team inom enheten och överfördes en del av det operativa beslutsfattandet till resultatenheterna. Resultatstyrningen har setts över och processen stärkts genom en dialog som förs internt, mellan resultatenheterna och med ministerierna.

För att följa upp de strategiska målen infördes nya effektivitetsmätare. Genom dessa styrs verksamheten i en lyckad riktning för kunderna och samhället.

År 2018 var ekonomiskt stramt. Detta berodde i huvudsak på de oförutsägbara uppgifterna, såsom aktiveringsmodellen och belastningen på Centret för omprövning samt de personalbehov som dessa orsakade. FPA klarade av den ökning i omkostnaderna som orsakades av dessa i huvudsak via statens tilläggsbudget.

Som ett slutresultat av programmet Från data till service fattades beslut om att på nytt se över också FPA:s informationsfunktioner. I oktober godkände styrelsen att en omorganisering av dessa ska köras i gång. Målet är att informationstjänsterna ska jämställas med FPA:s förmåns- och kundrelationstjänster som FPA:s tredje kärnservice. Ändringen träder i kraft 1.4.2019.

Kommunikationens och informationens betydelse för ett framgångsrikt FPA-arbete ökar hela tiden. Av FPA väntar sig kunderna, samarbetspartnerna och intressentgrupperna tydlig och målgruppsrelaterad kommunikation och information. För att stödja målet sammanfördes FPA:s kommunikationsverksamheter till en enhet 1.9.2018.

Samarbetet med fullmäktige, styrelsen, delegationerna och revisorerna har förlöpt i god anda. I de olika organen finns en bred samhällelig kompetens och mångsidig yrkeskunnighet, som vi kan utnyttja till förmån för FPA.

Jag vill framföra mitt tack till FPA:s anställda, samarbetspartner och kunder för året 2018. Låt oss fortsätta framåt tillsammans.

Elli Aaltonen
generaldirektör

Kort om FPA

Ett stöd i livets alla skeden

Folkpensionsanstalten (FPA) har hand om den sociala tryggheten i olika livssituationer för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. Den sociala trygghet som FPA sköter omfattar exempelvis stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundskydd för arbetslösa, bostadsbidrag, grundläggande utkomststöd, studiestöd, handikappförmåner och minimipensioner.

FPA vill stå till tjänst. Varje år betjänar FPA sina kunder 2,6 miljoner gånger på serviceställena och 2 miljoner gånger per telefon. FPA ger kunderna råd också i sociala medier. Handläggningen av förmånsansökningar har decentraliserats till handläggningscentren i försäkringsdistrikten.

FPA övervakas av riksdagen. Förvaltningen och verksamheten övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utsetts av riksdagen och åtta revisorer som utsetts av fullmäktige. Ledningen och utvecklingen av FPA:s verksamhet sköts av en styrelse med tio ledamöter.

FPA:s verksamhetsidé är att FPA ska trygga befolkningens försörjning, främja hälsan och bidra till att ge alla en möjlighet att klara sig självständigt.

FPA:s grundläggande värderingar är respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande.

2018 var inflytandets och de ungas år

År 2018 behövdes FPA:s sakkunskap i såväl stora utvecklingsprojekt som i utvecklingen av tjänsterna för kundgrupper som behöver särskilt stöd.

Under året fullföljde FPA sin uppgift som expert vid utvecklingen av lagstiftningen om den sociala tryggheten och uttryckte FPA sitt stöd för det förslag till ny grundtrygghetslag som lades fram av regeringens ojämlikhetsarbetsgrupp. Arbetsgruppen föreslog att vissa grundtrygghetsförmåner ska slås samman till en enda förmån med en enda inkomstgräns.

FPA:s generaldirektör **Elli Aaltonen** och forskningsprofessor **Olli Kangas** var medlemmar i arbetsgruppen, som leddes av **Juho Saari**. **Tomi Ståhl**, förändringsledare vid FPA, var en av de sakkunniga som arbetsgruppen anlitade.

Under året stärkte FPA sina ICT-tjänster genom att grunda ett ICT-servicecenter. Nina Nissilä, digital direktör vid Statskontoret, utnämndes till direktör för centret. I slutet av året föreslog FPA:s fullmäktige Nissilä till FPA:s ledning när Mikael Forss går i pension. Nissilä tillträdde som tredje direktör vid FPA i februari 2019.

FPA deltog i beredningen av vård- och landskapsreformen bland annat genom att ta fram en informationshanteringstjänst för de nationella pilotförsöken med valfrihet.

Under året tillsatte FPA:s fullmäktige en expertgrupp för att utreda tidsenligheten hos lagstiftningen om FPA.

Inkomstregister och basinkomstförsök

Ett av de mest betydande förmånsprojekten år 2018 var beredningen av implementeringen av det nationella inkomstregistret. FPA har varit med i uppbyggnaden av inkomstregistret från första början. Implementeringen av inkomstregistret främjar automatiseringen av tjänster och underlättar betydligt ansökan om förmåner.

Tack vare inkomstregistret kan många förmåner från och med början av 2019 beviljas utifrån uppdaterade uppgifter och snabbare än tidigare. Inom förmånerna tas inkomstregistret i bruk stegvis 2019.

Inkomstregistret minskar också behovet av att sända bilagor. Redan 2018 sändes huvuddelen av bilagorna över nätet.

År 2018 var det sista året för basinkomstförsöket, som inleddes året innan. FPA:s forskning beredde sig på att börja analysera basinkomstförsöket vid årsskiftet.

Gemensam omsorg om ungdomarna

Ett av de centrala projekten 2018 var att förbättra NEET-ungas möjligheter och livshantering. Med NEET-unga avses unga som saknar arbete eller en studie- eller praktikplats (NEET, Not in Employment, Education or Training).

Projektet grundar sig på ett mångsidigt arbete med samarbetspartnerna och fortgår till slutet av 2019. Samarbetspartner i projektet är bland annat kommunerna, rådgivningscentren Navigatorn för unga och det uppsökande ungdomsarbetet.

De ungas möjligheter kartläggs bland annat genom utredningar. Praktiska åtgärder är att underlätta tillgången till rehabilitering och utveckla studiefärdigheterna inom ramen för NUOTTI-coachning. Det går att få rehabilitering även utan en diagnos. Tjänsterna erbjuds personer som är yngre än 30 år, som uppfyller NEET-kriterierna och som har nedsatt funktionsförmåga.

Unga i behov av tjänsterna uppsöktes aktivt tillsammans med samarbetspartnerna. FPA och läroanstalterna inledde ett samarbete inom ramen för vilket läroanstalterna sänder FPA en kontrollanmälan, om en ung studerande avbryter sina studier.

FPA kontaktar personligen en studerande som har avbrutit sina studier. Avsikten är att se till den studerandes försörjning och förmåner. Med den unga ventileras försörjningsalternativen och framtiden samt säkerställs att den unga om så behövs får rehabiliteringstjänster utan diagnos.

Avsikten var att pröva konceptet i cirka tio månader. Responsen och resultaten var dock så positiva att konceptet redan har blivit vedertagen praxis.

Under 2018 medverkade FPA i den nationella Navigator-verksamheten för unga. På Navigatorn-rådgivningscentren tillgängliggör olika aktörer tjänster och rådgivning för unga. Målet är att förebygga utslagning och att erbjuda hjälp och stöd över en disk.

FPA erbjöd över 300 unga ett sommararbete och deltog än en gång i kampanjen Ansvarsfullt sommarjobb. Samarbetet med andra aktörer hör till FPA:s centrala åtgärder för att förebygga utslagning och har integrerats i FPA:s ansvarsarbete.

Vi söker oss till kunden

Under året uppmärksammades också andra kundgrupper med en allt personligare service. För invandrarkunderna lanserade FPA yrkesinriktad rehabilitering, som kombineras med undervisning i finska. FPA började dessutom tillhandahålla telefonservice på arabiska.

Under året etablerade FPA också nya Virtu-serviceställen, som på samiska erbjuder service och vägledning i hur e-tjänsterna används. FPA började producera samiska broschyrer och utveckla en e-tjänst på samiska.

FPA lanserade också EU:s funktionshinderkort varmed personer med funktionsnedsättning kan påvisa sin funktionsnedsättning och få den service och det särskilda stöd som de behöver.

Förmånsändringarna 2018 omfattade bland annat en höjning av moderskapsunderstödet och lanseringen av ansökan om det europeiska sjukvårdskortet för barn över nätet.

Under året medverkade FPA bland annat som sakkunnig i det samhälleliga sommarevenemanget Finlandsarenan. Dessutom förde FPA kundservicen nära kunderna bland annat under De bostadslösas natt, på Närtorget i Birkaland och på över 450 popup-ställen på olika håll i landet.

FPA medverkade i evenemangen under De bostadslösas natt i Esbo, Forssa, Helsingfors, Riihimäki och Varkaus. FPA:s förmånshandläggare och kundrådgivare hjälpte till vid ansökan om förmåner och berättade om FPA:s tjänster.

Jubileumsåret till ära utgavs ett ark frimärken med moderskapsförpackningen som tema.

Institutet för de inhemska språken utsåg FPA:s kommunikation till Årets klargörare. Priset tilldelades för FPA:s tips, som på klarspråk och koncist redogör för FPA-förmånerna på webbplatsen Mittiallt.fi.

FPA medverkade i näringslivets projekt Tehdään työtä genom att erbjuda högskoleutbildade unga praktikantplatser och en möjlighet att utveckla sin kompetens i början av sin karriär. Under året medverkade FPA fortsättningsvis i Befolkningsförbundets projekt för familjevänliga arbetsplatser genom att främja de anställdas möjligheter att förena arbete och familjeliv i enlighet med projektets mål och med hjälp av nödvändiga flexibla arbetslivsarrangemang.

FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2014–2018, miljoner euro (2018 års penningvärde)

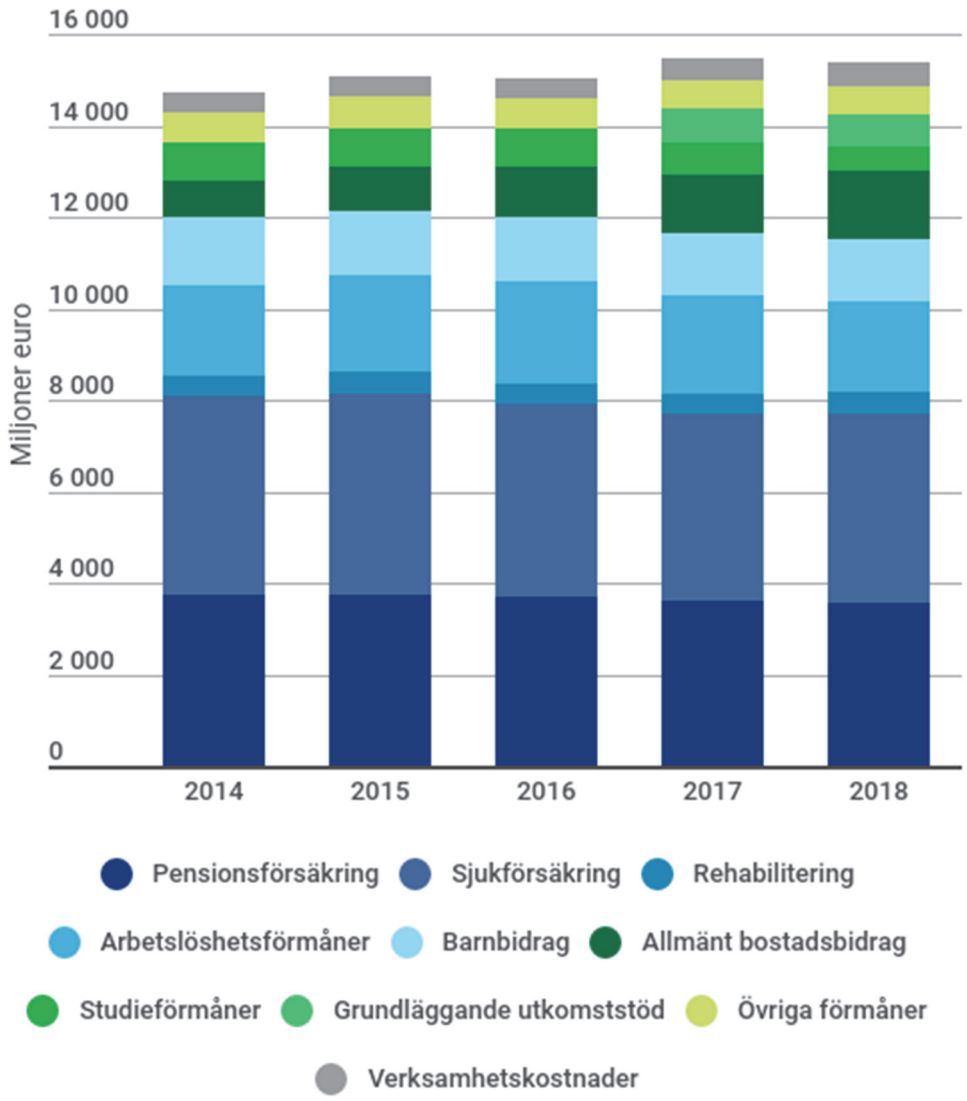

FPA-förmånernas andel av de sociala utgifterna år 2018

FPA 14,4 miljarder euro Övriga sociala utgifter 55,9 miljarder euro*

Därtill betalade FPA ut 0,5 miljarder euro i studieförmåner.
* Uppskattning

FPA:s kostnader 2018, miljoner euro

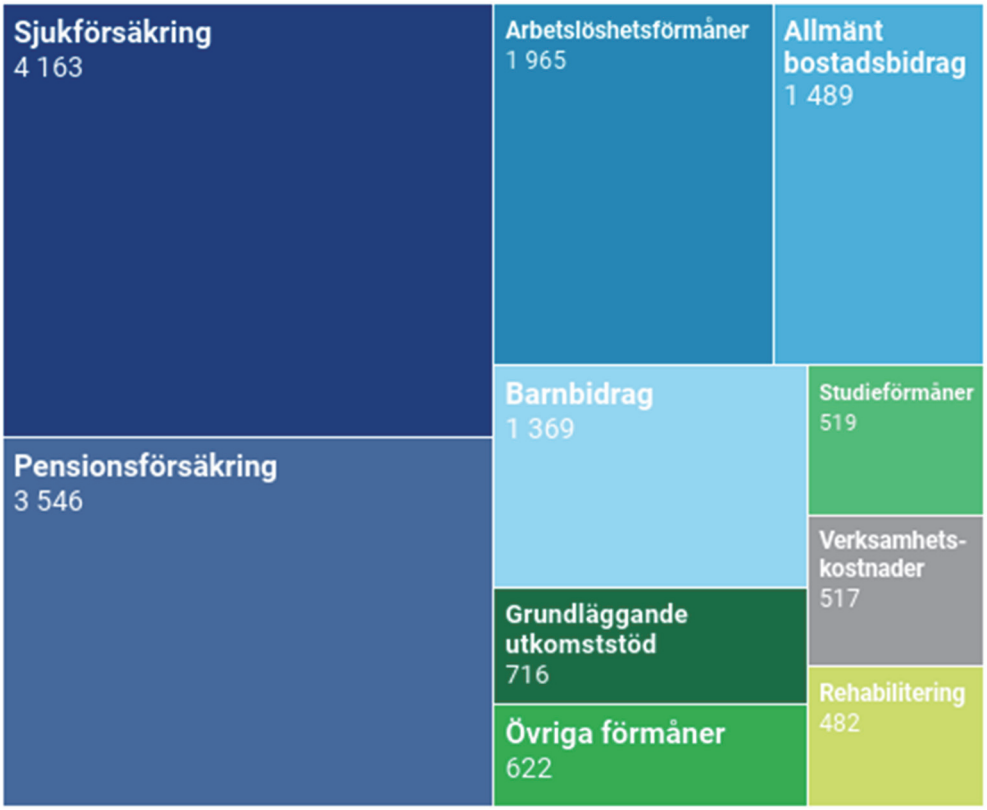

FPA:s kostnader totalt 15 388,5 miljoner euro.
FPA:s verksamhetskostnader står för cirka **3 procent** av totalutgifterna.

FPA i siffror	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Kostnader totalt, miljarder euro	15,4	15,3	14,8	14,7	14,5
Förmånskostnader, miljarder euro	14,9	14,8	14,3	14,3	14,0
Verksamhetskostnader/ totalkostnader, procent	3,4	3,1	2,9	2,9	3,0
Förmånskostnader/BNP, procent	6,4*	6,6*	6,6*	6,8	6,8
Förmånskostnader/sociala utgifter, procent	21,2*	21,2*	20,8*	21,3	21,4

Förmånskostnader/invånare, euro/år	2 693*	2 693	2 606	2 607	2 561
Anställda 31.12	7 732	7 226	6 686	5 968	6 008

*förskott

Det som sker i omvärlden påverkar FPA:s framtid

FPA svarar numera för handläggningen av alla viktiga grundskyddsförmåner. Förändringarna och utmaningarna i det finska samhället påverkar även FPA-förmånerna och FPA:s verksamhet.

På medellång sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten att anknyta till utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning samt den press på att sänka de offentliga utgifterna som orsakas av denna. Befolkningsstrukturens utveckling påverkar utgifterna och strukturen inom den sociala tryggheten. På kort sikt minskar den låga nativiteten kostnaderna för föräldradagpenningen och därigenom sjukförsäkringsavgifternas nivå. Storleken på de åldersklasser som föds påverkar även behovet av och kostnaderna för barnfamiljernas övriga förmåner under de kommande åren. När man analyserar situationen på lång sikt avspeglar sig nativiteten i förmånernas finansieringsunderlag.

Finlands statsfinanser har visat underskott sedan 2009. Kommunfinanserna har visat fortsatt underskott sedan 2001. Ekonomin växte snabbt år 2018, och det förutspås att tillväxten kommer att fortsätta under de närmaste åren, men dock svagare än år 2018. Arbetslösheten slutade stiga redan 2016. Även långtidsarbetslösheten började minska 2018, även om den fortsättningsvis är stor. I början av 2018 implementerades aktiveringsmodellen, som medför allt mer skyldigheter för dem som får arbetslöshetsförmåner.

Statsminister Juha Sipiläs regering inledde ett försök med basinkomst som pågick 2017–2018. FPA samordnar försöket och utvärderingen av detta. De första utvärderingarna av basinkomstförsöket publicerades i början av 2019.

FPA sköter det grundläggande utkomststödet för tredje året

I början av 2017 överfördes skötseln av det grundläggande utkomststödet till FPA. Omställningen ökar jämlikheten mellan invånarna och möjliggör enhetligare grundskyddsförmåner. I och med överföringen av det grundläggande utkomststödet sköter FPA nu alla viktiga grundskyddsförmåner. Den stora socialpolitiska frågan under de närmaste åren kommer att vara i vilken grad de olika systemen kan sammanslås till ett mindre byråkratiskt, men samtidigt tätare nätverk för grundskyddet, som samtidigt även skulle uppmuntra till att ta emot arbete bättre än det nuvarande systemet.

Utkomststödssystemet förknippas med betydande utmaningar både för FPA och för kommunerna. Den kommunala socialbyrån kan enligt prövning bevilja kompletterande och förebyggande utkomststöd. Samarbetet mellan FPA och det kommunala socialarbetet har utvecklats. Även lagstiftningen måste utvecklas kontinuerligt.

År 2018 betalade FPA ut 716 miljoner euro i grundläggande utkomststöd, fattade 1,9 miljoner beslut och betalade 0,5 miljoner enskilda fakturor som utkomststöd. På grund av det grundläggande utkomststödet har även kundservicearbetet vid FPA ökat. Det antal anställda som behövs för att sköta det grundläggande utkomststödet uppgår till totalt cirka 1 500 personer. Utgifterna för utkomststödet, antalet beslut och arbetsinsatserna inom kundservicen torde stabilisera sig under de närmaste åren. Förändringarna i den ekonomiska utvecklingen kan dock påverka behovet av utkomststöd.

Fortsatta sparåtgärder

I arbetsmarknadsorganisationernas konkurrenskraftsavtal, som ingick i åtgärderna för att anpassa den offentliga ekonomin, fastställdes ändringar i arbetsgivarnas och arbetstagarnas avgifter. Arbetsgivarnas genomsnittliga arbetspensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift sänktes samtidigt som arbetstagarnas motsvarande avgifter höjdes.

Arbetsgivaravgiften inom sjukförsäkringen sänktes med en procent per år under 2017–2019. Löntagarnas dagpenningsavgift höjdes i motsvarande grad och höjningen kompenserades genom att sjukvårdsavgiften sänktes. Statens andel av sjukvårdsförsäkringen ökades i motsvarande grad.

Regeringen har föreslagit (RP 296/2018) att statens finansieringsandel av arbetsinkomstförsäkringen från och med 2020 ska förbli oförändrad, dvs. att den ska utgöra cirka nio procent av kostnaderna för arbetsinkomstförsäkringen. Därefter är de finansieringsandelar som finansieras genom försäkringsavgifter 52 procent för arbetsgivarna och 48 procent för de försäkrade. Finansieringsandelarna inom sjukvårdsförsäkringen är 67 procent för staten och 33 procent för de försäkrade.

Statens andel av finansieringen av FPA har ökat kraftigt sedan 1990-talet. Konkurrenskraftsavtalet har ytterligare förstärkt denna utveckling och försvagat försäkringsprincipen. Staten finansierar 78 procent av FPA:s förmåns- och verksamhetskostnader 2019.

Av de statliga sparåtgärderna under de senaste åren har en del riktats till FPA:s förmåner, särskilt ersättningarna för läkemedel, läkararvoden, tandvård, undersökningar, vård och resor samt studiestödet 2016 och 2017. Därutöver hänförde sig inbesparingarna till bland annat sjukdagpenningarna och föräldradagpenningarna. Strukturella ändringar och nedskärningar har genomförts också i rehabiliteringsförmånerna och utkomstskyddet för arbetslösa.

FPA:s verksamhetskostnader har ökat från 2017, då skötseln av utkomststödet överfördes på FPA. År 2019 ska verksamhetskostnaderna minskas. En utmaning är att klara sig med de nuvarande resurserna.

Förmånssystemen har dock till vissa delar reformerats, även om tyngdpunkten legat på spar- och anpassningsåtgärder. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget har ökat med över 700 miljoner euro från 2014 till 2018. Utgiftsökningen beror i synnerhet på den nya lagen om bostadsbidrag från 2015, förvärvsinkomstavdraget på 300 euro, ökningen i antalet personer med grundskydd för arbetslösa fram till 2016, de ökande boendekostnaderna samt senast på överföringen av studerandena till det allmänna bostadsbidraget hösten 2017. Man har dock även försökt dämpa stegringen i bostadsbidragsutgifterna genom att ändra indexbindningen.

I april 2017 började arbetsgivarna få en engångsersättning för familjeledighetskostnaderna till följd av föräldraskap. Då reformen infördes 2017 var kostnaderna 15,7 miljoner euro, medan de uppgick till 43,8 miljoner euro 2018. Det uppskattas att utgifterna kommer att stabiliseras på 2018 års nivå.

År 2018 genomfördes en nivåförhöjning av garantipensionen, en vårdnadshavarförhöjning av studiestödet och en förhöjning av sjukförsäkringens minimidagpenningar. År 2019 för med sig ändringar i bland annat den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga och i familjeförmånerna. Det görs ingen indexhöjning av de förmånsbelopp som har bundits till folkpensionsindexet, men man kommer att genomföra en nivåförhöjning av till exempel garantipensionen och sjukförsäkringens minimidagpenningar.

År 2019 kommer FPA:s förmånskostnader att uppgå till uppskattningsvis 15,2 miljarder euro. Från 2018 till 2019 kommer FPA:s totalutgifter att öka med uppskattningsvis 260 miljoner euro. Ökningen hänför sig till bland annat sjukförsäkringen (dagpenningar, läkemedel), det allmänna bostadsbidraget och studieförmånerna. Däremot minskar utgifterna inom utkomstskyddet för arbetslösa i takt med att antalet arbetslösa minskar, och utgifterna för barnfamiljernas förmåner i takt med att nativiteten sjunker.

Det pågår flera projekt för att förnya den sociala tryggheten. Den av statsminister Sipilä tillsatta ojämlikhetsarbetsgruppen föreslog flera olika åtgärder för att bekämpa och minska ojämlikhet. Arbetsgruppen försökte hitta nya arbetssätt och metoder för att ge alla som bor i Finland möjlighet att klara sig och delta i samhället.

Inom reformprojektet för grundskydd och aktivitet Toimi kartläggs reformbehoven och alternativen inom social- och grundskyddet och bereds en totalreform av den sociala tryggheten. Målet är att erbjuda alternativ som stöd för de beslut som ska fattas under kommande regeringsperioder. Debatten om reformen av familjeledigheterna fortsätter sannolikt även under den följande regeringsperioden. Av samtliga reformprojekt kommer antagligen landskaps- och vårdreformen att medföra flest förändringar för FPA:s del.

Om vårdreformen blir av

Om vårdreformen genomförs kan FPA i egenskap av nationell aktör delta i verkställigheten av vårdreformen och tryggandet av jämlikheten bland kunderna. FPA har förutsättningar för att svara för förvaltningen och det tekniska genomförandet av de nationella betalningarna. För att ett kostnadseffektivt slutresultat ska kunna nås gäller det att utnyttja FPA:s nationella datasystem. FPA:s styrka är utöver de välfungerande Kanta-tjänsterna även den nationella och internationella datahanteringen inom hälsorelaterade förmåner och tjänster. Information om kostnaderna och verksamheten för samtliga förmåner finns tillgänglig så gott som i realtid. Även inkomstregistret kommer att underlätta detta.

Vårdreformen och strävan efter ett enkanalssystem för finansieringen kan påverka de sjukdomsbaserade ersättningssystem som FPA sköter. Eventuellt kommer också rehabiliteringsförmånerna och reseersättningssystemet att ändras. I fråga om reseersättningarna ska finansieringen av andelen akutvårdsresor överföras på landskapen från början av 2021. Studerandehälsovården ska utvidgas till att omfatta yrkeshögskolestuderande, och ansvaret för organiseringen av studerandehälsovården ska överföras på FPA år 2021. Enligt de senaste riktlinjerna

ska sjukvårdsersättningarna för privat hälso- och sjukvård dras in och ersättas av direktvalstjänster samt kundsedlar i början av 2023.

Arbetslivet förutsätter att rehabiliteringen utvecklas

De allt hårdare kraven i arbetslivet och spärrandet av de tidiga pensioneringsvägarna ställer krav på rehabiliteringssystemet. FPA är en betydande aktör när det gäller att organisera, utveckla och forska i rehabilitering.

Det mångformiga rehabiliteringssystemet och de splittrade servicesystemen gör det svårare att hitta rätt rehabiliteringsaktör och rätta åtgärder. För att rehabiliteringen ska utfalla väl krävs ett bättre samarbete mellan den offentliga hälso- och sjukvården, företagshälsovården, FPA, arbetspensionssystemet samt social- och arbetskraftsförvaltningen.

De strukturella reformerna inom vård- och omsorgstjänsterna samt förändringarna i kommunstrukturerna påverkar utvecklingen av rehabiliteringstjänsterna och ändrar genomförandet av dem. Även på den punkten behövs övergripande utvärdering och forskning.

Nya metoder behövs för att förhindra marginalisering

Det har konstaterats att utsatthet hopar sig, dvs. att hälsorelaterade, ekonomiska och arbetsrelaterade problem allt oftare ansamlas hos samma personer. Exempelvis upplever majoriteten av dem som får arbetsmarknadsstöd att deras ekonomiska situation är svår, och nästan varannan av dem har en bestående funktionsnedsättning eller sjukdom.

För dem som får arbetsmarknadsstöd utgör FPA-förmånerna en viktig försörjningskälla. Utmaningen under de närmaste åren blir att se till att grundskyddsförmånerna hålls på en tillräcklig nivå och att uppmuntra till företagande och arbete.

Att stödja boendet hör till de största utmaningarna. Utöver bostadsbidragen hänför sig knappt hälften av utgifterna för utkomststödet till boende. I huvudstadsregionen råder kronisk brist på små, förmånliga bostäder. I samband med reformen av den sociala tryggheten är det väsentligt att man förstår betydelsen av stöden för privata hushåll och för att bygga hyresbostäder.

För närvarande pågår flera forsknings- och åtgärdsprogram som ska klarlägga utslagningsmekanismerna och resultera i modeller för att minska utslagnings- och hälsoproblemen. Åtgärder som bygger på forskning och dokumenterad erfarenhet ska allt starkare integreras i den samhälleliga beslutsprocessen.

FPA deltar i de flesta av dessa program och projekt. FPA är med i den arbetsgrupp som tillsatts för att förebygga utslagning och i arbetsgruppen för grundskydd och aktivering. Dessutom bidrar FPA:s forskning med en kraftig insats i samband med Finlands Akademis strategiska forskning, som tar fram data som stöd för beslutsprocesserna.

Nya tjänster med hjälp av digitalisering och försök

Digitaliseringens effekter kommer i allt snabbare takt att synas i utvecklingen av FPA:s förmåner. Det nationella inkomstregistret gör det i framtiden lättare för kunderna att uträtta sina

ärenden: FPA slopar förfarandet med att begära lönespecifikationer så fort uppgifterna i inkomstregistret är tillräckligt omfattande.

Man har även börjar undersöka möjligheterna till robotik och artificiell intelligens. År 2018 inleddes ett försök där artificiell intelligens lärs att fatta beslut om det allmänna bostadsbidraget.

FPA testar även nya tjänster i synnerhet för att förebygga marginalisering bland unga. Nya betjäningssätt som testas är en multiprofessionell servicemodell och en servicemodell för kundansvariga. Som stöd för att utveckla dessa har man inlett ett forskningsprojekt för informationsledning inom vilket man tar fram information om effekterna av effektiviserad kundhandledning och även om hur man med hjälp av datautvinning och maskininlärning kan identifiera de kundgrupper som har behov av särskilt stöd och styrning, såsom unga som riskerar att marginaliseras.

En utmärkt kundupplevelse innebär service på kundens villkor

Ett av FPA:s strategiska mål är en utmärkt kundupplevelse. Kundupplevelsen består bland annat av förmånsbeslut, rådgivning och kundservice.

Kundservicen utvecklades under 2018 för att den allt bättre ska motsvara kundernas behov. Man lyssnade till kunderna bland annat genom att ordna kundråd bestående av inbjudna erfarenhetsexperter från olika områden.

FPA har för kunderna introducerat flera nya servicekanaler. Utökningen av de digitala servicekanalerna har gjort det möjligt att stärka den personliga kundservicen.

Servicedesign som hjälp

På FPA:s serviceställen testades 2018 ett nytt slags betjäningssätt som har tagits fram utifrån kundernas önskemål. Tack vare det nya betjäningssättet undveks bland annat köer, och kunderna kunde uträtta sina ärenden snabbare och effektivare.

Inom det nya betjäningssättet möttes kunden personligen genast vid dörren. Inga könummer behövdes utan man diskuterade omedelbart med kunden. Kunden handleddes att söka förmåner själv på nätet och vid behov bokades en tid för en mer ingående utredning.

Det nya betjäningssättet används i Östra centrum i Helsingfors och i Joensuu, Tammerfors och Kemi. Betjäningssättet införs på samtliga serviceställen i huvudstadsregionen år 2019.

Av alla som lämnade respons på servicestället i Östra centrum var 80–97 procent nöjda med betjäningen. Tack vare det nya betjäningssättet kunde man på servicestället sköta 100–130 överenskomna kundmöten per dag.

Kundrådgivarna tilläts testa olika tillvägagångssätt och hitta nya lösningar där de kunde utnyttja sin egen kompetens i arbetet och lyssna till kundernas önskemål.

Servicepersonalen följer upp responsen och antalet kunder på serviceställena dagligen och gör vid behov ändringar. Det nya betjäningssättet har också hjälpt de anställda att orka bättre i arbetet.

Organisationsreformen 2016 har förbättrat utvecklingen av FPA:s servicekultur. I samband med omställningen omvandlades kundrelationstjänsterna till en separat enhet, vilket har uppmuntrat till lokala försök som har varit till nytta för hela FPA.

Servicedesign har blivit en del av FPA:s verksamhetsplanering. Personalen har fått utbildning i servicedesign, och FPA har även anställt servicedesigners.

Kundservicen ska även framöver utvecklas i en allt mer individuell och personlig riktning.

Strävan är att kundrådgivaren och kunden under sina möten ska kunna interagera på ett sätt så att även kundrådgivaren vågar föra fram sin egen personlighet.

Webbtjänsterna vidareutvecklas

FPA ersatte i fjol 16 serviceställen med nya tjänster och öppnade ett nytt serviceställe i Fiskehamnen. Syftet med ändringen var att inrikta resurserna på de nya servicekanalerna och öka den personliga rådgivningen för de kunder som behöver denna.

Samtalen till telefonservicen och besöken på serviceställena minskade något från året innan. Under årets lopp besöktes serviceställena sammanlagt 2,35 miljoner gånger (2,57 mn besök år 2017). Telefonservicen överbelastades tidvis, särskilt i början av året. Samtalen ökade i synnerhet på grund av aktiveringsmodellen, som gav upphov till frågor och ett ökat behov av stöd bland kunderna.

Webbtjänsterna anlitades fortsättningsvis i allt större utsträckning. Vid årets slut lämnades redan 69 procent av ansökningarna om utkomststöd in över nätet. Webbplatsen FPA.fi hade under årets lopp 44,1 miljoner besökare.

Inom kundservicen fortsatte användningen av och utvidgades chattjänsterna. Rådgivningstjänsterna för samarbetspartner på chatten utvidgades till att omfatta alla partner. Chattrobotar testades som stöd vid ansökan om föräldradagpenning.

Tjänsten Mina Kanta-sidor blev allt populärare 2018 och hörde till de populäraste webbtjänsterna i Finland. Under årets lopp registrerades närmare 17 miljoner inloggningar på Mina Kanta-sidor.

Under året kompletterades tjänsten med nya egenskaper. Kunderna kan nu föra in data från sina egna hälsoapplikationer i datalagret för egna uppgifter. På Mina Kanta-sidor kan användarna även kontrollera sina hälsointyg.

I Taloustutkimus enkät placerade sig tjänsten Kanta.fi på tredje plats bland de mest uppskattade nätvarumärkena i Finland. Kanta-tjänsten har redan flera år i följd placerat sig bland de tre bästa.

Kunderna var lika nöjda med FPA:s tjänster 2018 som året innan. Under året svarade tusen kunder på enkäten om nöjd kund-indexet. Nöjd kund-indexet för hela året var 7,5 (på skalan 0–10).

Byråbesök

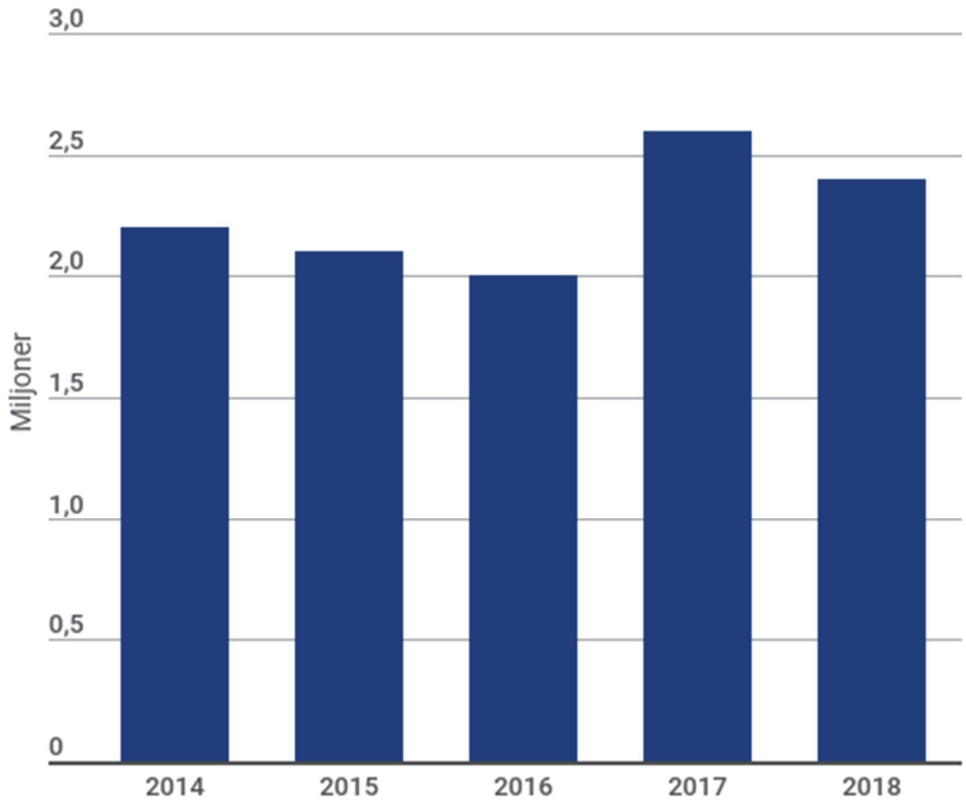

Besök på webben*

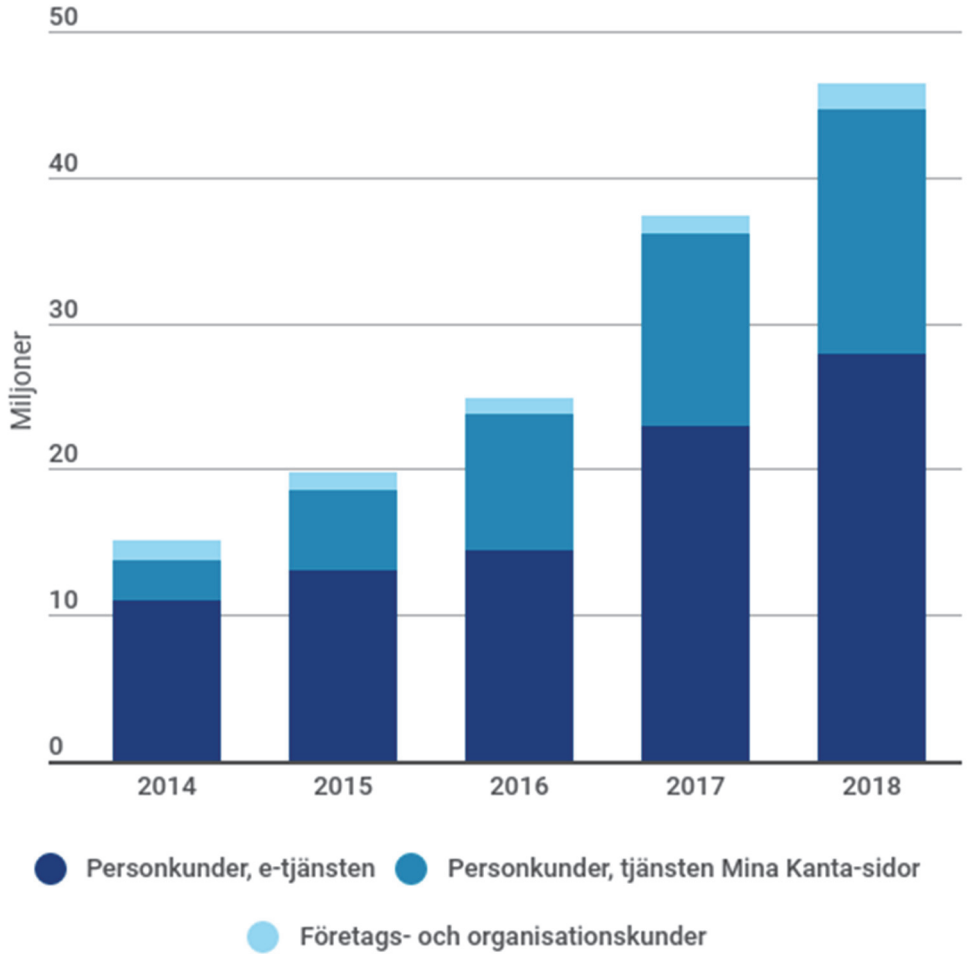

* Antalet inloggningar med identifiering i webbtjänsterna.

Besvarade samtal*

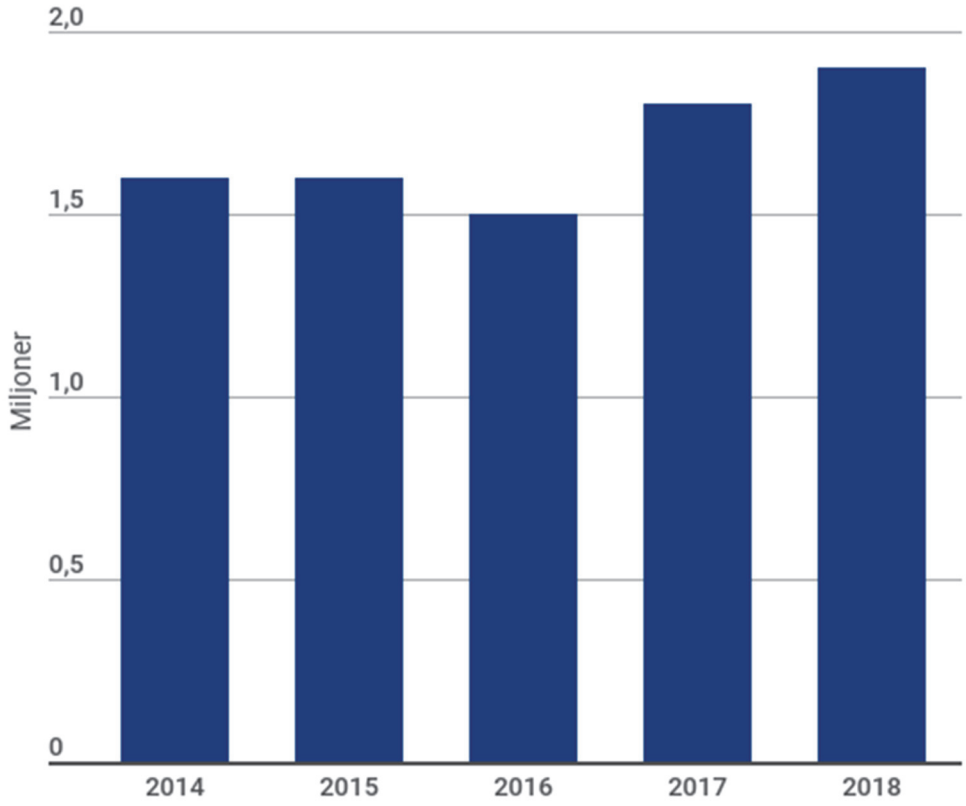

*Siffran anger antalet samtal till Kontaktcentret. Dessutom får även andra FPA-enheter samtal.

*Identifieringar: privatpersoner, e-tjänsten (27,9 mn), privatpersoner, Mina Kanta - sidor (16,8 mn) och företags- och organisationskunder (1,7 mn).
** Ersättning som kunden får direkt när han eller hon uträttar ärenden hos en tjänsteproducent. Arbetsplatskassor och FPA:s byråer.
*** Post: Brev som FPA sänt (15,7 mn) och inskannade ansökningar och övriga dokument som FPA mottagit (9,8 mn).

Samarbete i rätt tid bidrar till att förbättra kundservicen

År 2018 ingick FPA samarbetsförbindelser för att förbättra kundernas service och livssituation samt effektivisera förmånshandläggningen. En betydande samarbetsform var FPA:s och kommunernas interaktion vid handläggningen av utkomststödet.

FPA samarbetar med kommuner av alla storlekar, men det största behovet av samarbete i frågor som gäller utkomststödet har funnits i tillväxtcentrumen. FPA har även tidigare samarbetat med flera stora kommuner, såsom Helsingfors, Vanda och Åbo. I Uleåborg fäste man särskild uppmärksamhet vid de unga under 25 år som saknar inkomst och arbete.

Den dystra situationen bland de unga i staden uppdagades i samband med att utkomststödet överfördes till FPA och man för första gången fick samlad, uppdaterad information om användningen av stödet.

Kommunernas och FPA:s samarbete kring en kund inleds senast då FPA informerar kommunen om att en person behöver socialvård. Anmälningsskyldigheten togs in i socialvårdslagen

2015. En anmälan görs då man i helhetssituationen hos den som söker utkomststöd identifierar sådana faktorer som bör utredas närmare inom det sociala arbetet. De uppgifter som FPA har om kunderna hjälper även de kommunala socialarbetarna. Kriterierna för att göra en anmälan är dock stränga för att kundens integritetsskydd ska tillgodoses.

Samarbete inom och utanför FPA

FPA ökade samarbetet även med andra externa och interna samarbetspartner. Strävan är att om möjligt behandla kundens situation ur ett helhetsperspektiv även med hjälp av multiprofessionell service.

Under året utvecklade FPA även bland annat en process kring arbetsförmåga i mikrolaboratorier både internt och tillsammans med arbetspensionsförsäkrarna. Sakkunnigläkarna och förmånshandläggarna behandlade olika fall och tog fram nya verksamhetsmetoder som etablerades i vardagen. Man försökte hitta nya verksamhetsmodeller även som stöd för exempelvis sysselsättningen av partiellt arbetsföra.

Rehabiliteringsmöjligheterna introducerades i ett så tidigt skede som möjligt. Kunderna hade även möjlighet att själva påverka och avväga olika alternativ.

FPA:s och försäkringsbolagens samarbete har gett en bättre bild av hur kunden tjänar arbetsinkomst och intjänar pension och klarar av sitt arbete samt hur kundens ekonomiska och sociala förhållanden utvecklas i olika situationer.

År 2018 fortsatte FPA även sitt framgångsrika koncept med kundråd. Kundråden har arbetat för att hitta lösningar på olika utmaningar inom förmånshandläggningen och kundservicen.

Målet är att kartlägga kundernas åsikter och behov i syfte att utveckla FPA:s verksamhet. Kundråden träffas under informella former och diskuterar överenskomna teman.

FPA ordnade samarbetsmöten med kunderna även för att bland annat utveckla tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning.

FPA förde ut kundservicen nära kunderna bland annat i samband med De bostadslösas natt, på Närtorget i Birkaland och på flera popup-ställen på olika håll i landet. FPA deltog i De bostadslösas natt i Esbo, Forssa, Helsingfors, Riihimäki och Varkaus. På dessa evenemang erbjöd FPA:s förmånshandläggare och kundrådgivare hjälp med att ansöka om förmåner och berättade om FPA:s tjänster.

Tillsammans med organisationsaktörer och kommuner deltog FPA i pilotprojektet Leipäjonoista toimijoiksi (Från brödköer till aktörer). FPA:s tjänster fördes nära kunderna i Me-huset i Esbo som uppmuntrar till delaktighet.

År 2018 deltog FPA även i den nationella Navigatorn-verksamheten för unga. På Navigatorn tillgängliggör olika aktörer tillsammans tjänster och rådgivning för unga. Målet är att förebygga utslagning och erbjuda hjälp och stöd över en disk.

FPA erbjöd dessutom över 300 unga ett sommararbete och deltog än en gång i kampanjen Ansvarsfullt sommarjobb. Samarbetet med andra aktörer hör till FPA:s centrala åtgärder för att förebygga utslagning och har integrerats i FPA:s ansvarsarbete.

Krav på kvalitet och förutsebarhet i upphandlingar

I slutet av 2018 inledde FPA en omfattande utredning av utmaningarna inom upphandlingen. Under de senaste åren har FPA målmedvetet utvecklat sina konkurrensutsättningar.

Under året ökade FPA dialogen med kunderna och tjänsteleverantörerna inom upphandlingarna och beredningen av dessa. Behovet av en dialog lyftes fram i många betydande konkurrensutsättningar 2018.

Under året konkurrensutsattes upphandlingarna av flera FPA-tjänster för stora kundgrupper. En av de största konkurrensutsättningarna gällde upphandlingen av taxitjänster.

Taxitjänsterna måste konkurrensutsättas eftersom lagen om transportservice reviderades. Genom konkurrensutsättningen ville FPA säkerställa att kunderna fortsättningsvis har tillgång till den service de behöver i hela landet.

I konkurrensutsättningen strävade man även efter att säkerställa kostnadernas förutsebarhet. Utgifterna enligt sjukförsäkringslagen ska ersättas enligt statens utgiftsramar.

Att anpassa lagen om transportservice, sjukförsäkringslagen och upphandlingslagen till prissättningen och upphandlingen av FPA-skjutsarna visade sig vara en svår ekvation. Man tvingades genomföra konkurrensutsättningen med ett stramt tidsschema när det blev klart att regeringens förordning om taxitrafikens konsumentpriser inte längre skulle fastställas och att taxibilarnas stationsplatser och jourskyldighet skulle strykas ur den blivande lagen om transportservice.

I upphandlingen utsågs som tjänsteproducenter förmedlingsbolag för 17 regioner. Efter konkurrensutsättningen förekom initiala svårigheter inom taxitjänsterna. I Nyland kommer konkurrensutsättningen att göras om, eftersom det lokala förmedlingsbolaget konstaterade att det inte kan producera de överenskomna tjänsterna. I slutet av året fungerade taxitjänsterna normalt förutom i Nyland.

Utredning om rehabiliteringsupphandlingen blev färdig

År 2018 blev en utredning om en tidigare upphandling av krävande medicinsk rehabilitering färdig. Utredningen genomfördes i samarbete med Aalto-universitetet.

Syftet var att få fram information bland annat om hur tjänsteleverantörerna kan uppmuntras till att konkurrera med både kvalitet och pris. I flera konkurrensutsättningar 2018 beaktades kvalitetskriterierna på bred front redan i de grundläggande upphandlingsvillkoren.

Utöver detta konkurrensutsattes bland annat tolktjänsterna och den krävande medicinska rehabiliteringen. Målet med konkurrensutsättningarna var att hitta en lösning som betjänar

kunderna bäst samtidigt som man säkerställer bland annat att servicen produceras på ett kostnadseffektivt sätt nära kunden.

Utbetalda FPA-förmåner

FPA:s förmånskostnader uppgick till totalt 14,9 miljarder euro, vilket innebär en ökning på 0,2 procent från året innan.

Utbetalda FPA-förmåner

	2018 mn €	**2017 mn €**	**Förändring (%)**
Pensionsförmåner	2 357,2	2 391,3	–1,4
Handikappförmåner	557,4	554,9	0,5
Sjukförsäkringsförmåner	4 163,4	4 045,4	2,9
Rehabilitering	482,4	453,3	6,4
Arbetslöshetsförmåner	1 965,2	2 125,6	–7,5
Förmåner för barnfamiljer[1]	1 918,3	1 936,0	-0,9
Studieförmåner	519,0	678,5	–23,5
Bostadsbidrag för pensionstagare	600,1	581,0	3,3
Allmänt bostadsbidrag	1 489,0	1 260,8	18,1
Grundläggande utkomststöd	716,0	721,6	–0,8
Övriga förmåner	103,9	95,8	8,5
Förmånsutgifter totalt	**14 871,7**	**14 844,2**	**0,2**

[1] Föräldradagpenningarna ingår i sjukförsäkringsförmånerna.

Pensionsförmåner

	2018 mn €	2017 mn €	Förändring (%)
Utbetalda förmåner			
Totalt	2 357,2	2 391,3	–1,4
Folkpensioner	2 099,5	2 150,3	–2,4
Garantipensioner	214,1	192,6	11,2
Familjepensioner	26,5	27,6	–3,9
Barnförhöjningar	5,1	5,4	–4,2
Fronttillägg	7,1	9,1	–22,1
Extra fronttillägg	4,8	6,4	–24,1
Antal förmånstagare	31.12.2018	31.12.2017	
Samtliga förmåner	630 538	643 153	–2,0
Folkpensionstagare	596 986	606 914	–1,6
Garantipensionstagare	103 122	101 669	1,4

Familjepensionstagare	20 520	21 496	–4,5
Personer som får barnförhöjning	11 228	11 798	–4,8
Personer som får fronttillägg	10 582	13 791	–23,3

Handikappförmåner

Utbetalda förmåner	2018	2017	
Totalt	557 443 330	554 859 346	0,5
Handikappbidrag för personer under 16 år	77 307 427	77 670 509	–0,5
Handikappbidrag för personer över 16 år	36 631 310	36 511 903	0,3
Vårdbidrag för pensionstagare	443 505 345	440 677 805	0,6

Antal förmånstagare	31.12.2018	31.12.2017	
Samtliga förmåner	267 364	268 537	–0,4
Handikappbidrag för personer under 16 år	36 206	34 931	3,7
Handikappbidrag för personer över 16 år	13 693	12 997	5,4
Vårdbidrag för pensionstagare	217 515	220 667	–1,4

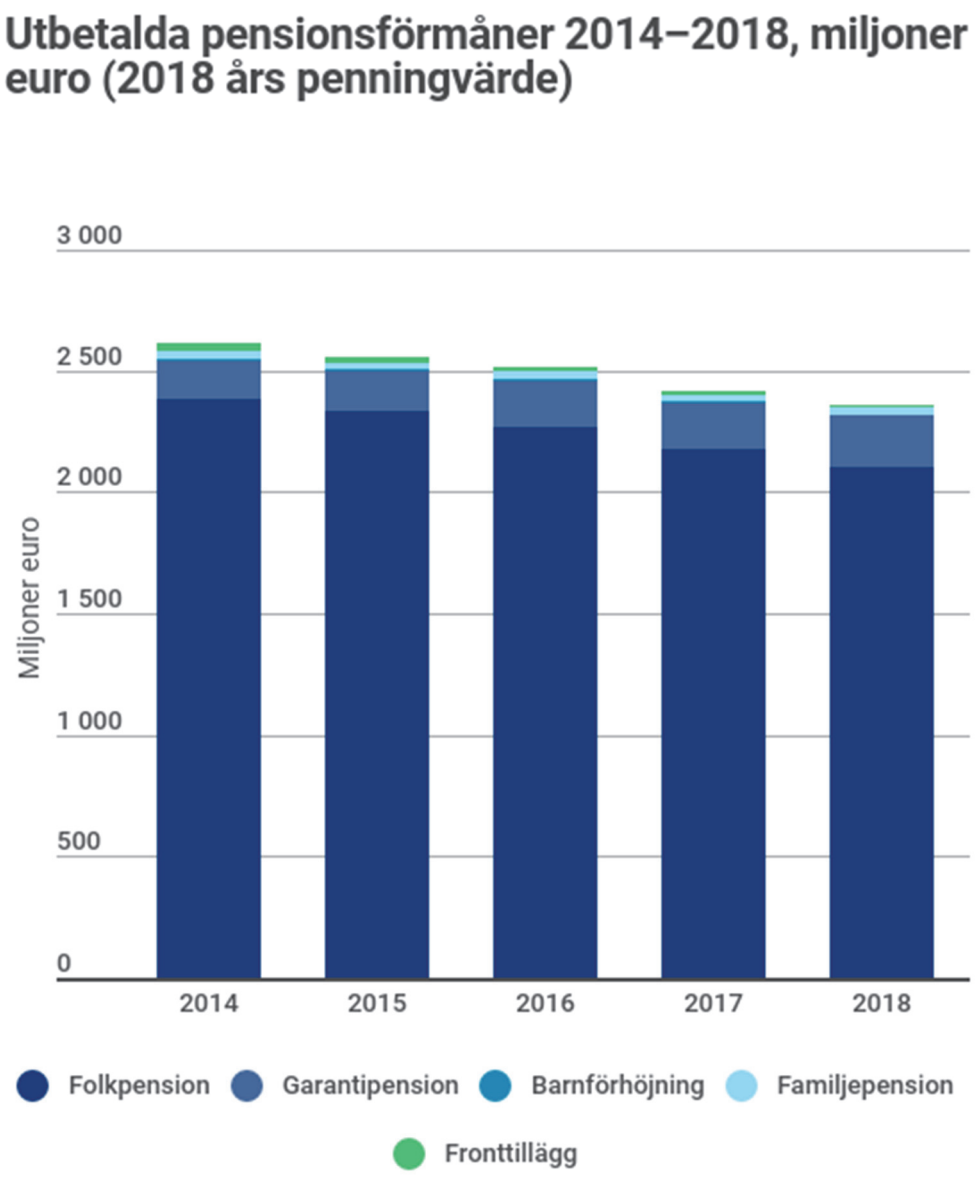

Sjukförsäkringsförmåner

Sjukförsäkringsförmåner betalades 2018 ut till ett belopp om totalt 4 163,4 miljoner euro. Förmåner betalades till 3 870 736 personer.

Sjukvårdsersättningar betalades ut till ett belopp om 1 889,0 miljoner euro, varav 1 460,1 miljoner euro för ersättning av läkemedel. Utgifterna för läkemedelsersättningar ökade 5,3 procent från året innan. Sjukdagpenningar betalades ut till ett belopp om sammanlagt 1 805,8 miljoner euro. Utgifterna för FöPL-dagpenningar ökade i och med den lagändring som innebar att självrisktiden vid sjukdagpenningar för FöPL-försäkrade företagare förkortades från fyra dagar till en dag.

Sjukförsäkringsersättningar	2018 mn €	2017 mn €	Förändring (%)
Samtliga[1]	4 163,4	4 045,4	2,9
Sjukdagpenningar[2]	1 834,0	1 814,2	1,1
Sjukdagpenning	786,7	764,2	2,9
Partiell sjukdagpenning	40,8	37,4	9,1
FöPL-sjukdagpenning	8,0	4,9	63,5
Föräldradagpenningar[3]	998,2	1 007,3	–0,9
Sjukvårdsersättningar	1 889,0	1 815,3	4,1
Läkemedel[4]	1 460,1	1 386,7	5,3
Grundersättningsgilla	307,1	318,1	–3,5
Specialersättningsgilla	978,7	910,2	7,5
Lägre ersättning	352,2	305,6	15,3
Högre ersättning	626,4	604,7	3,6
Tilläggsersättningar för läkemedel	174,2	158,1	10,2
Privatläkartjänster	55,8	56,2	–0,6
Privata tandvårdstjänster[5]	49,3	52,5	–6,0
Privat undersökning och behandling	39,8	40,3	–1,2
Resor och sjuktransporter[6]	283,9	279,7	1,5
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och studerandehälsovård)	432,4	410,6	5,3

[1] Siffran inkluderar utbetalning av sjukdagpenningar på 5,85 miljoner euro till LPA 2018.

[2] Siffran inkluderar även dagpenningar vid smittsamma sjukdomar samt donationsdagpenningar till organ- och vävnadsdonatorer.

[3] Siffran inkluderar även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättingar till arbetsgivare.

[4] Siffran inkluderar även ersättningar för dosdispenseringsarvoden.

[5] Siffran inkluderar ersättningar för arvoden till munhygienister.

[6] Siffran inkluderar tilläggsersättningar för resor.

Mottagare av sjukförsäkringsersättningar	2018	2017	Förändring (%)
Samtliga	3 870 736	3 866 569	0,1
Sjukdagpenning[1]	294 633	286 630	2,8
Partiell sjukdagpenning[1]	20 876	19 071	9,5
FöPL-sjukdagpenning[1]	17 302	14 780	17,1
Föräldradagpenningar	144 027	149 092	–3,4
Sjukvårdsersättningar	3 768 224	3 764 362	0,1
Läkemedel	3 034 776	3 036 110	0,0
Grundersättningsgilla	2 925 818	2 925 270	0,0
Specialersättningsgilla	1 223 764	1 204 567	1,6
Lägre ersättning	962 071	941 101	2,2

Högre ersättning	489 952	553 666	–11,5
Tilläggsersättningar för läkemedel	253 892	238 958	6,2
Privatläkartjänster	1 526 144	1 542 388	–1,1
Privata tandvårdstjänster[2]	974 390	997 680	–2,3
Privat undersökning och behandling	1 162 843	1 179 336	–1,4
Resor och sjuktransporter	575 884	573 479	0,4

[1] Samma person kan få en eller flera sjukdagpenningar.
[2] Siffran inkluderar dem som fått ersättning för arvoden till munhygienister.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2014–2018, miljoner euro (2018 års penningvärde)

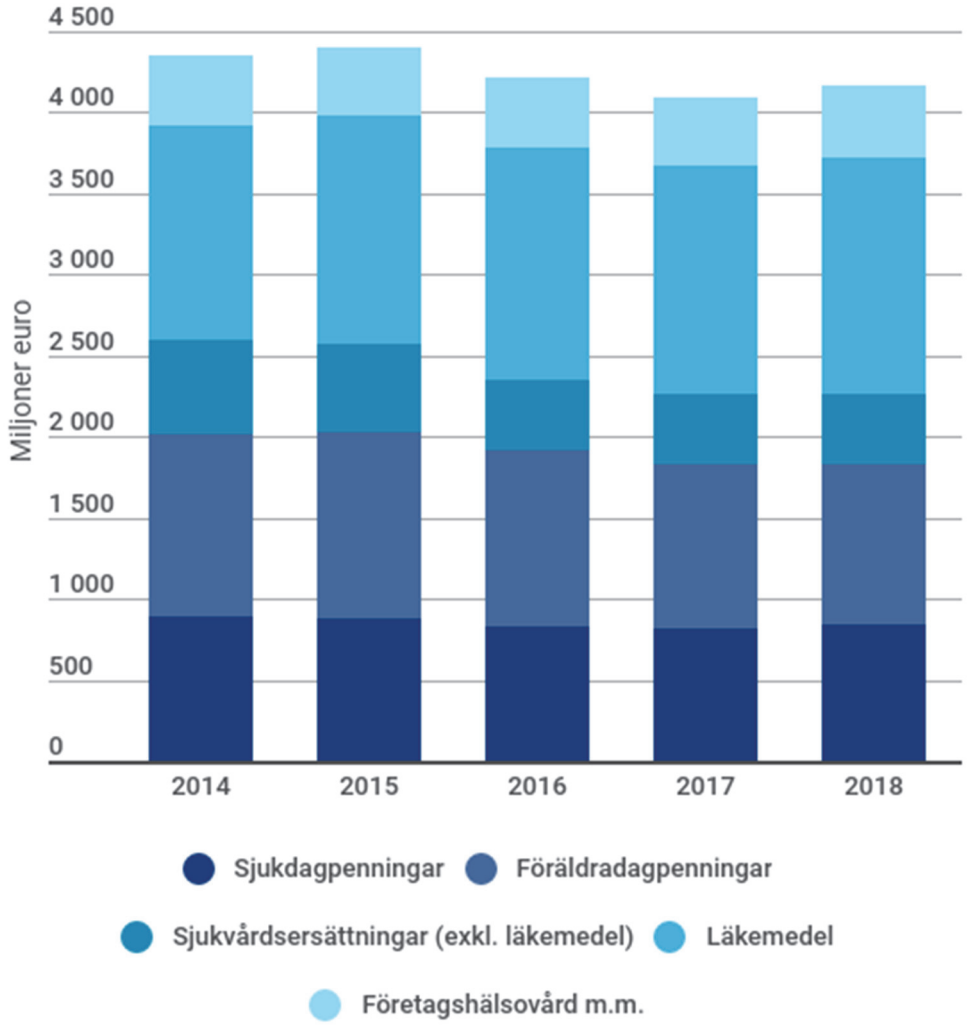

* I föräldradagpenningarna ingår även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

Rehabiliteringsförmåner

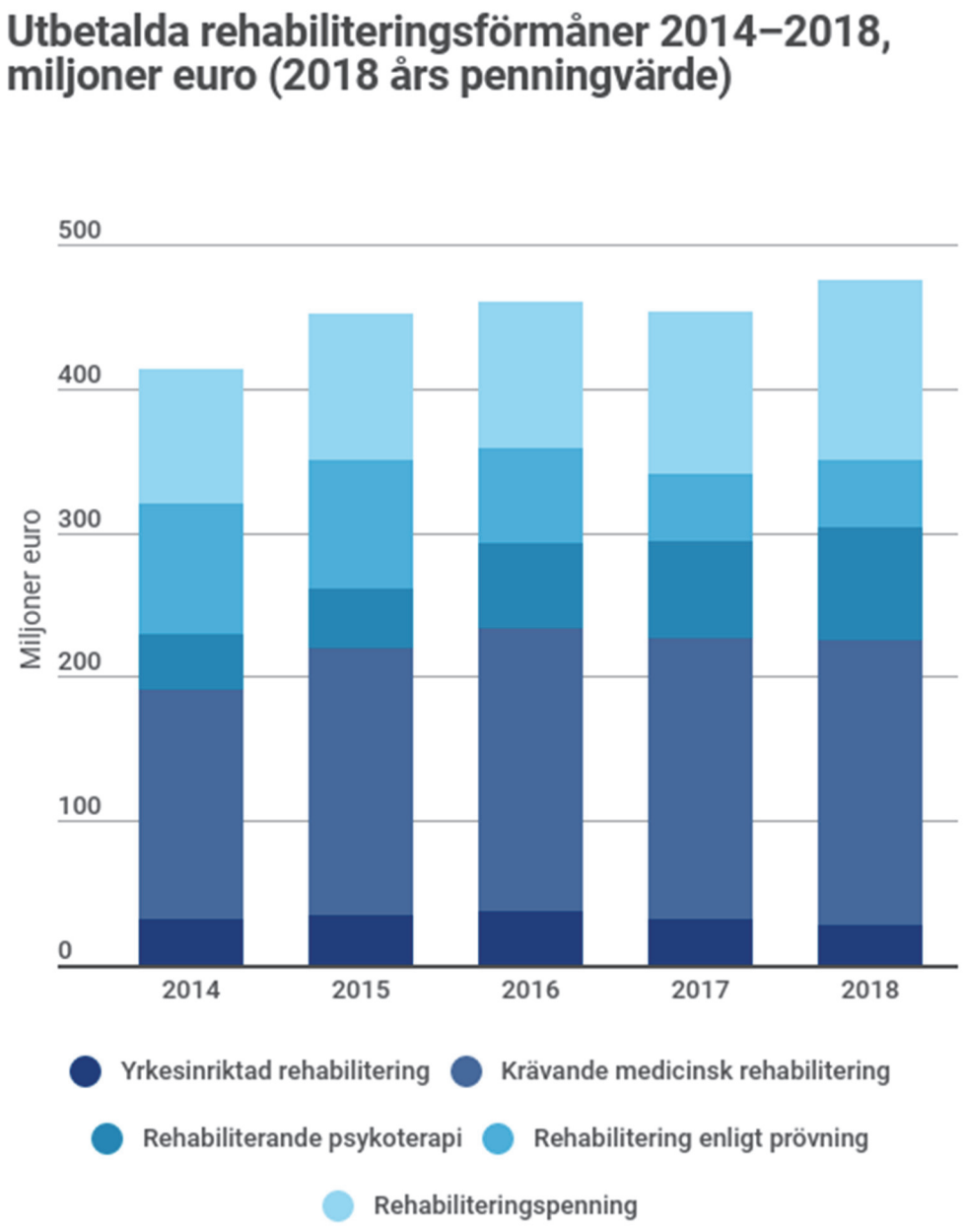

Arbetslöshetsskydd

År 2018 sjönk FPA:s utgifter för arbetslöshetsskyddet och antalet mottagare av arbetslöshetsförmåner för andra året i följd. FPA betalade ut 1 964 miljoner euro i arbetslöshetsförmåner, vilket är 8 procent mindre än året innan. Förmåner betalades till 345 838 personer. Utgifterna för de inkomstrelaterade arbetslöshetsförmånerna sjönk med 18 procent.

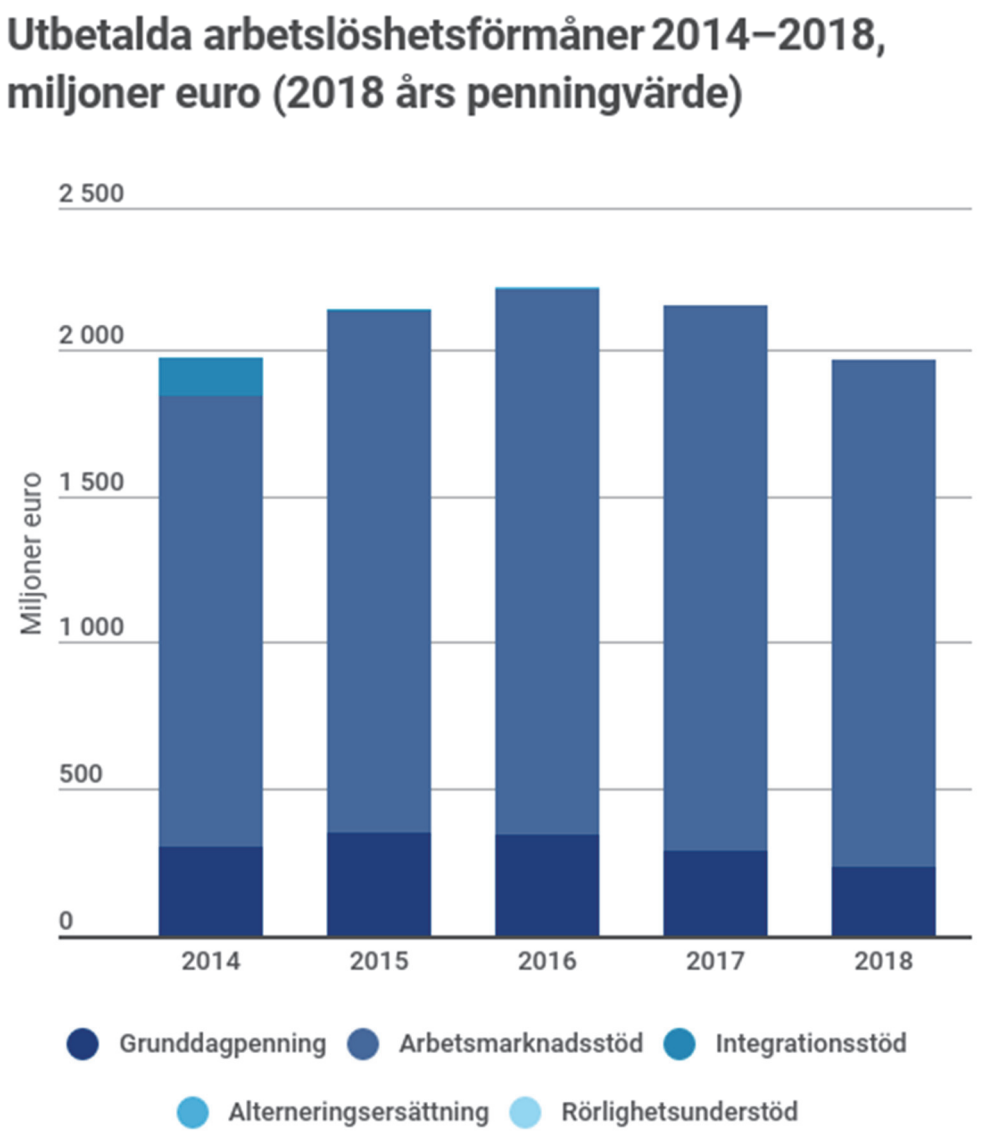

Studieförmåner

År 2018 betalade FPA ut studiepenning till ett belopp av 408 miljoner euro och bostadstillägg till ett belopp av 9 miljoner euro. Utgifterna för studiepenningen minskade med 11 procent och utgifterna för bostadstillägg med 94 procent från 2017. De stora förändringarna jämfört med 2017 beror på att studiepenningsbeloppen för högskolestuderande förenhetligades med studiepenningsnivån för studerande på det andra stadiet och huvuddelen av de studerande flyttades över till det allmänna bostadsbidraget i augusti 2017.

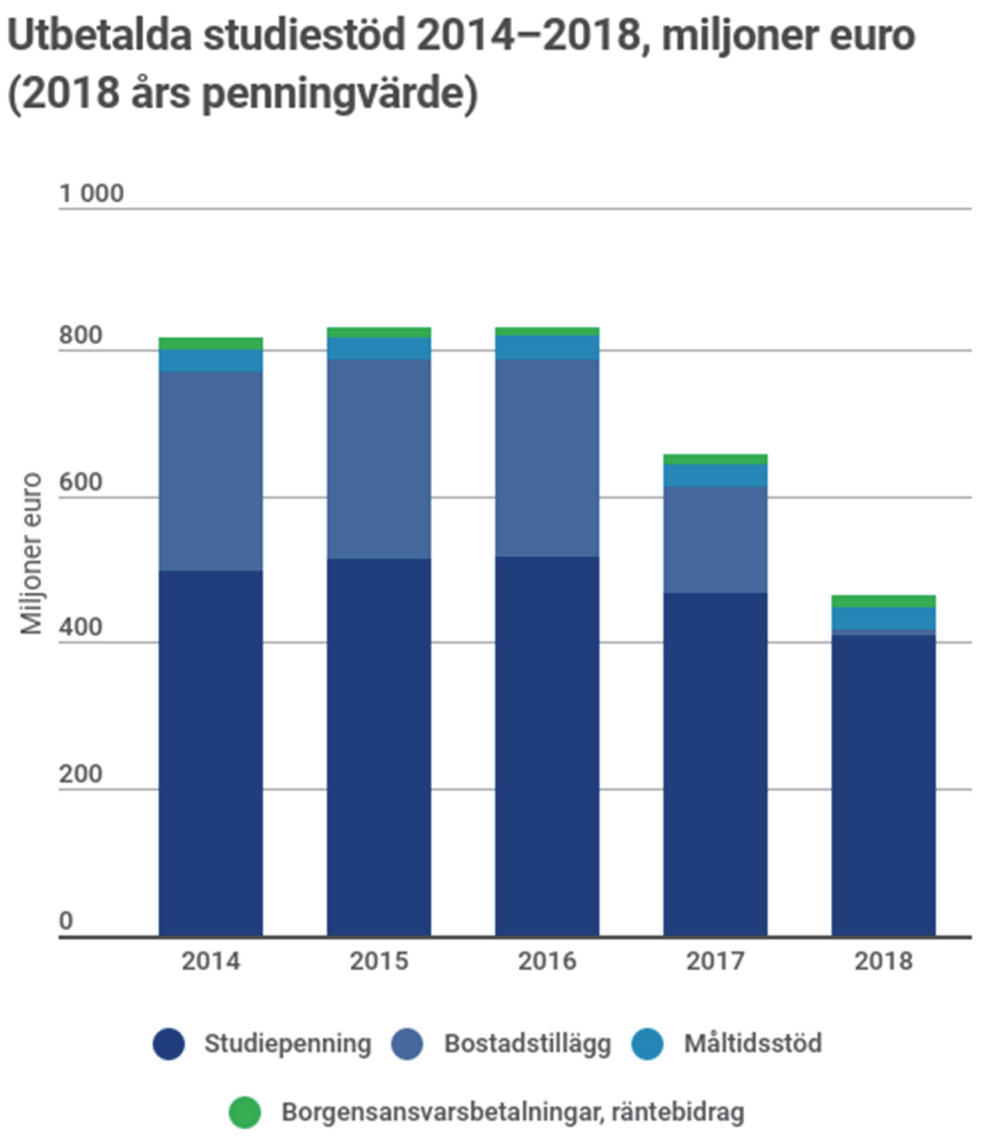

Stöd för boende

År 2018 betalade FPA ut totalt 2 112 miljoner euro i bostadsbidrag. Utgifterna för bostadsbidraget ökade med 5,5 procent från året innan. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget uppgick till 1 489 miljoner euro. Ökningen från året innan var 18,1 procent. Utgifterna för bostadsbidraget för pensionstagare ökade med 3,3 procent och uppgick till 600 miljoner euro.

Huvuddelen av de studerande flyttades i augusti 2017 över till det allmänna bostadsbidraget. År 2018 var det första hela året då allmänt bostadsbidrag betalades även till barnlösa studerande. Till studerandehushållen betalade FPA ut 541 miljoner euro i allmänt bostadsbidrag år 2018, vilket är drygt två gånger mer än 2017. Däremot betalades till arbetslösa personers hushåll 585 miljoner euro i bostadsbidrag, vilket är 8,2 procent mindre än året innan.

Sammantaget omfattades 849 648 personer, dvs. 15 procent av befolkningen, av FPA:s bostadsbidrag vid utgången av 2018. Antalet är 1,5 procent mindre än vid utgången av 2017.

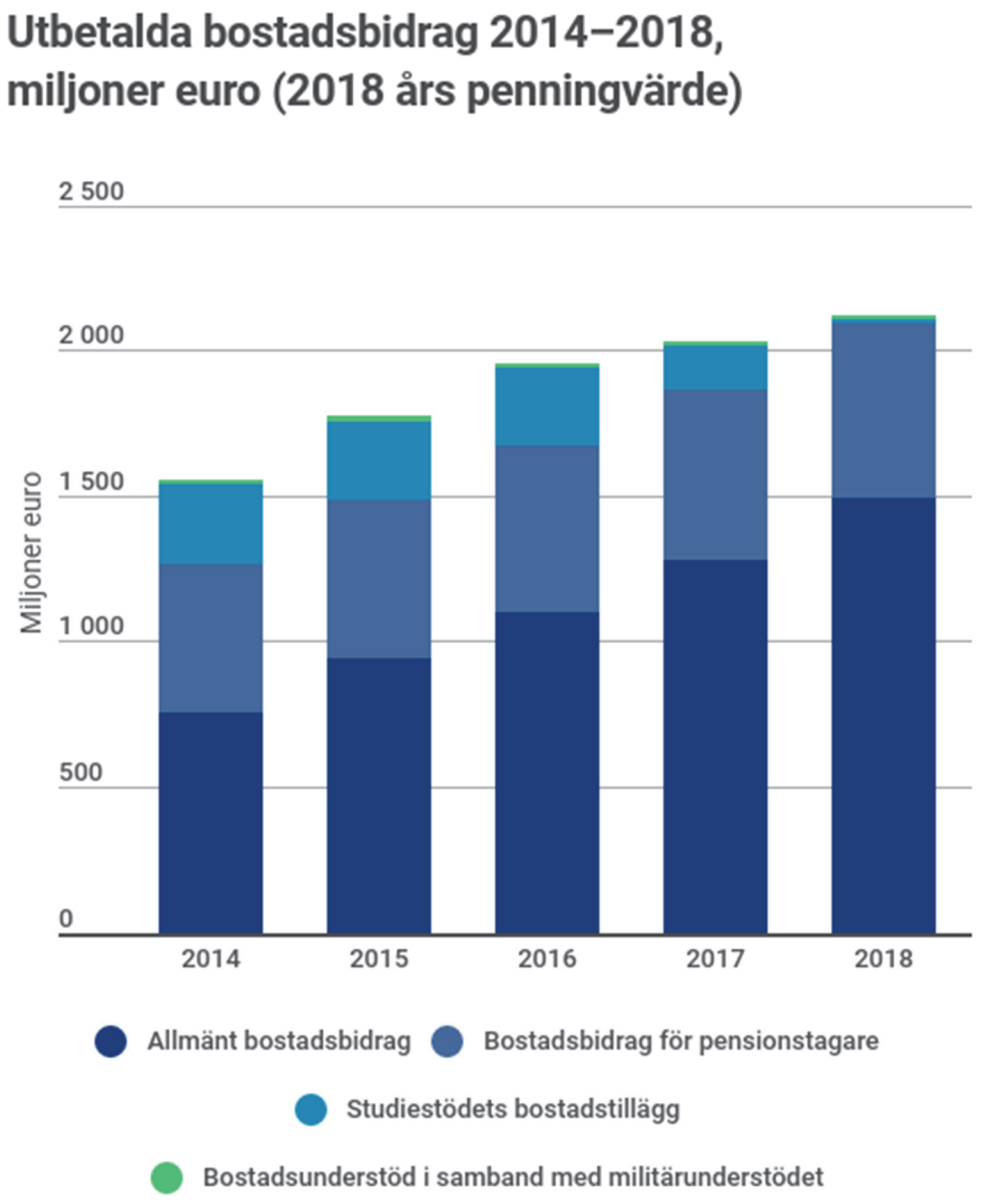

Förmåner för barnfamiljer och övriga förmåner

Övriga förmåner	2018 mn €	2017 mn €	Förändring (%)
Rehabiliteringsförmåner	482,4	453,3	6,4
Arbetslöshetsförmåner	1 965,2	2 125,6	–7,5
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	9,3	8,9	4,3
Barnbidrag	1 369,3	1 366,2	0,2
Barnavårdsstöd	393,3	417,9	–5,9
Underhållsstöd	207,6	205,6	1,0

Bostadsbidrag för pensionstagare	600,1	581,0	3,3
Pensionsstöd[1]	27,6	17,1	61,2
Allmänt bostadsbidrag	1 488,9	1 260,8	18,1
Grundläggande utkomststöd	716,0	721,6	–0,8
Studieförmåner	519,0	678,5	–23,5
Militärunderstöd	14,9	16,6	–10,4
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning	44,7	45,2	–1,2
Reseersättningar för frontveteraner	0,3	0,4	–22,7

[1] Pensionsstöd började betalas i juni 2017.

Övriga förmåner och förmånstagare	2018	2017	Förändring (%)
Rehabiliteringsklienter	131 174	120 165	9,2
Arbetslöshetsförmåner	345 838	366 039	–5,5
Moderskapsunderstöd (familjer)	45 223	48 910	–7,5
Barnbidrag			
Familjer (31.12)	545 163	548 585	–0,6
Barn (31.12)	996 358	1 003 635	–0,7
Barnavårdsstöd			
Familjer	133 481	138 598	–3,7
Barn	175 453	186 999	–6,2
Underhållsstöd			
Familjer (31.12)	72 369	72 392	0,0
Barn (31.12)	105 829	105 847	0,0
Bostadsbidrag för pensionstagare (personer 31.12)	209 617	207 322	1,1
Pensionsstöd (31.12)	2 679	3 134	–14,5
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	376 529	381 526	–1,3
Grundläggande utkomststöd (under året)			
Hushåll	281 448	277 316	1,5
Personer	408 393	402 564	1,4
Studieförmåner			
Studiestöd	276 264 [1]	280 271 [2]	–1,4
Skolresestöd	49 926 [1]	49 985 [2]	–0,1
Militärunderstöd (hushåll)	8 743	8 938	–2,2
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (31.12)	6 103	5 975	2,1

[1] Läsåret 2017/2018.
[2] Läsåret 2016/2017.

FPA betalade ut 716 miljoner euro i grundläggande utkomststöd 2018, vilket är 0,8 procent mindre än 2017. Under året betalades stöd till 281 488 hushåll och sammanlagt 408 393 personer. Antalet hushåll som fick grundläggande utkomststöd ökade med 1,5 procent och antalet personer som fick grundläggande utkomststöd med 1,4 procent.

Grundläggande utkomststöd betalades till 7,4 procent av befolkningen. Att få stöd är vanligast i åldersgruppen 18–24 år, inom vilken 16,8 procent fick grundläggande utkomststöd.

Utgifter för det grundläggande utkomststödet 2018 och fördelning enligt utgiftsslag

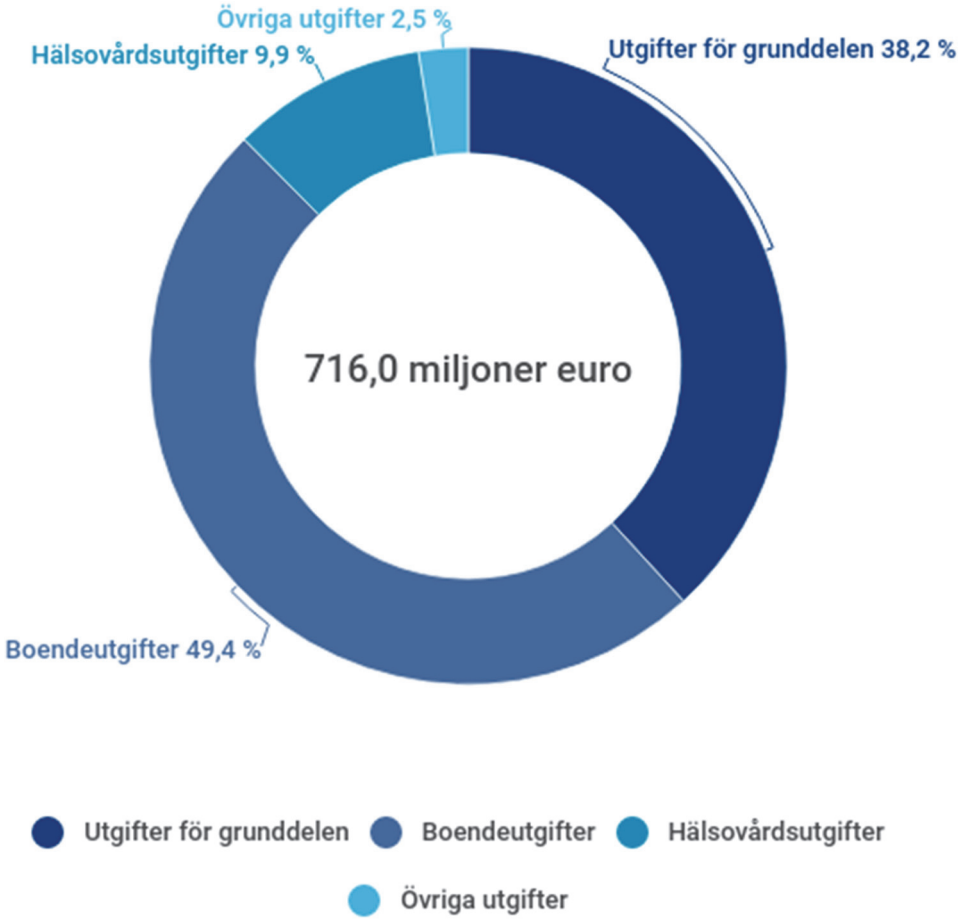

Förmånsansökningar och beslut

	Tid			
	2018		2017	
Förmån	**Beslut**	**Genomströmningstid i medeltal[1)]**	**Beslut**	**Genomströmningstid i medeltal[1)]**
Underhållsstöd och befrielse från betalning av underhållsbidrag	60 176	19,8	60 604	22,0
Pensioner (inkl. pensionsstöd och garantipension)	139 680	59,9	160 306	63,3
Bostadsbidrag för pensionstagare	190 543	28,3	195 584	29,7
Specialvårdspenning	9 636	16,1	9 757	13,9
Rätt till vård	20 141	9,6	9 714	10,9
Skolresestöd	72 785	11,6	72 723	11,5
Rehabilitering	182 940	32,5	161 224	28,3
Rehabiliteringspenning	71 375	15,0	68 500	12,8
Barnbidrag	87 390	27,2	110 199	21,8
Barnavårdsstöd	214 860	12,2	234 006	15,9
Rätt till ersättning för läkemedel	272 266	17,7	234 184	19,2
Tilläggsersättningar för läkemedel	150 072	20,8	149 828	24,6
Studieförmåner (studiestödsförmåner, studielånsavdrag och studielånskompensation)	355 349	15,5	349 657	13,1
Sjukvårdsersättningar	11 417 081	7,1	11 187 180	8,3
Sjukdagpenningar	644 050	23,3	620 444	19,5
Militärunderstöd	25 822	11,7	26 857	11,6
Företagshälsovård, arbetsgivare	57 950	116,4	50 550	106,2
Företagshälsovård, företagare	56 761	19,9	56 212	21,8
Arbetslöshetsförmåner	1 882 283	7,0	1 388 146	6,7
Försäkringsärenden	113 713	34,6	109 300	28,4
Handikappförmåner	119 980	29,6	114 794	24,6
Föräldradagpenningar (inkl. ersättning för semesterkostnader)	169 818	26,1	176 990	27,2
Allmänt bostadsbidrag	826 177	17,3	808 094	11,1
Moderskapsunderstöd	46 553	10,4	49 598	9,2

[1)] I tabellen har genomströmningstiden räknats i kalenderdagar från mottagandet av ansökan till beslutsdagen och tiden inkluderar även eventuell tid som använts för tilläggsutredningar.

De flesta ansökningarna om grundläggande utkomststöd avgjordes inom sju arbetsdagar, dvs. inom den lagstadgade maximala handläggningstiden. Den genomsnittliga handläggningstiden var fem dagar.

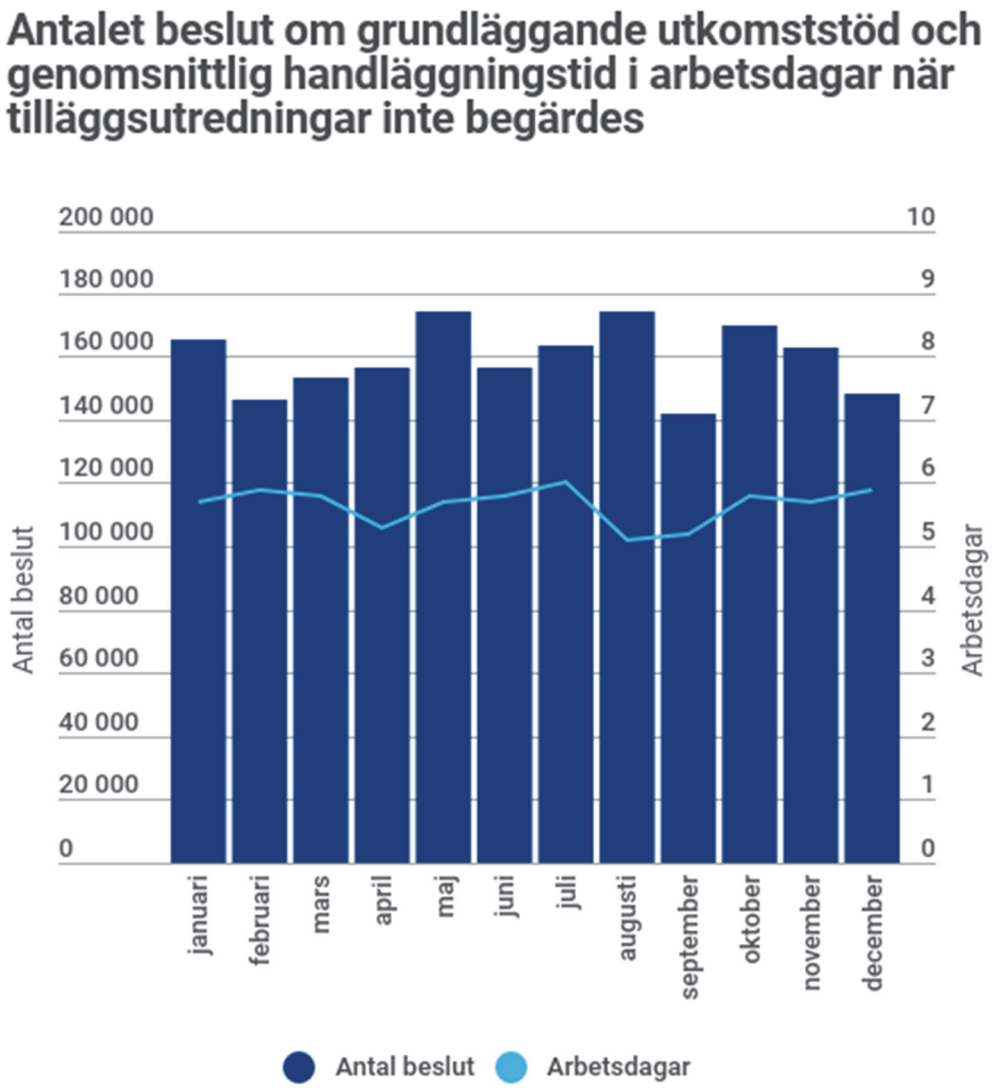

Återkrav

I slutet av året uppgick återkravsbeloppet för olika förmåner (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet) till totalt 121,7 miljoner euro. Beloppet är 1,2 procent mindre än 2017. Av fordringarna på grund av borgensansvar för studielån var 116 miljoner euro föremål för indrivning i slutet av året. Beloppet är 5 procent mindre än 2017.

FPA är en internationell aktör

Internationaliseringen påverkar FPA:s verksamhet på många sätt. FPA:s kundkrets består av personer som bor och arbetar i Finland, men i vissa fall har också personer som bor utomlands rätt till FPA-förmåner.

Vilket lands sociala trygghet invånarna omfattas av och vilket land som ska betala ut förmånerna bestäms av EU-lagstiftningen, de mellanstatliga överenskommelserna om social trygghet och den nationella lagstiftningen. Avsikten med EU-lagstiftningen om social trygghet är att harmonisera de sociala trygghetssystemen i olika länder. Huvudregeln är att en person beviljas social trygghet enligt lagstiftningen i det land där personen arbetar, även om han eller hon stadigvarande bor någon annanstans.

En person som har bott eller arbetat i flera EU-länder får dock pension från de länder där personen har varit försäkrad. I sådana fall kan ansökan om pension lämnas in i det land där personen bor. Därifrån sänds ansökan vidare till pensionsanstalterna i de övriga EU-länderna.

Personer som rör sig inom EU:s territorium kan använda sig av det europeiska sjukvårdskortet. Med kortet får man vård på samma villkor och till samma pris som de försäkrade i det aktuella landet. Kostnaderna ersätts av det sociala trygghetssystemet i hemlandet. I Finland sköter FPA denna administrering av sjukvårdskostnader mellan staterna.

FPA samarbetar nära med socialförsäkringsinrättningarna i EU-länderna och Norden. Syftet med samarbetet är framför allt att smidiggöra processerna vid handläggningen av ärenden som gäller social trygghet för personer som vistas i olika länder. FPA medverkar också i exempelvis utvecklingen av digitaliseringen på EU-nivå.

År 2018 samarbetade FPA i synnerhet med Estland, de nordiska länderna och Spanien. Med dessa förde FPA så kallade förbindelseorgansförhandlingar i frågor som gällde olika förmåner och digitalt informationsutbyte. År 2018 arrangerades i Helsingfors ett seminarium för förmånshandläggare från de nordiska länderna. Seminariet ordnades i samarbete mellan Nordiska ministerrådet, Hallå Norden, FPA och Pensionsskyddscentralen. Dessutom deltog FPA i bland annat möten som ordnades av EU-kommissionen och i annat samarbete på EU-nivå.

Vid beredningen av lagstiftning som inkluderar internationella dimensioner bedriver FPA ett aktivt samarbete med ministerierna. År 2018 fortsatte beredningen av bland annat ett delspetsprojekt om fokuseringen av den bosättningsbaserade lagstiftningen om social trygghet och ändringarna i EU-förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen.

FPA ska för Finlands del svara för det europeiska elektroniska utbytet av socialförsäkringsinformation, EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information). EESSI ska enligt planerna lanseras 2019. Med hjälp av systemet kommer EU-ländernas socialförsäkringsmyndigheter att kunna utbyta information effektivt, snabbt och säkert. Informationsutbytet behövs för samordningen av den sociala tryggheten i EU.

Vid FPA har handläggningen av internationella förmånsansökningar och avgörandet om en person omfattas av den sociala tryggheten i Finland koncentrerats till Centret för internationella

ärenden. Där finns också en riksomfattande telefonservice för internationella ärenden och bakgrundsstöd för serviceställena. Det har visat sig motiverat att koncentrera dessa tjänster bland annat eftersom ärendena kräver specialkompetens. År 2018 fattades ett beslut om att frågespalten Fråga FPA om internationella situationer ska koncentreras till Centret för internationella ärenden. Tjänsten lanseras den 14 februari 2019. Syftet med tjänsten är att stödja informationen om förändringarna i den nuvarande bosättningsbaserade sociala tryggheten.

I Finland medverkar FPA i tjänsten International House Helsinki (IHH), i samband med vilket ett försök startades i december 2017. IHH tillhandahåller merparten av de tjänster som invandrare behöver till en början. Tjänsten riktar sig till alla invandrare som nyligen kommit till huvudstadsregionen. IHH betjänar också företag och arbetsgivare i frågor som gäller utländsk arbetskraft och rekrytering av sådan.

I försöket deltog förutom Helsingfors invandrarrådgivning även Magistraten i Nyland, Skatteförvaltningens och FPA:s gemensamma tjänst In To Finland (som sedermera integrerats med IHH-tjänsten), Nylands arbets- och näringsbyrå, Pensionsskyddscentralen och Helsingforsregionens handelskammare. Invandringen och det ökade antalet personer som beviljats asyl återspeglar sig i FPA:s kundservice. Därför erbjuder FPA i allt högre grad kundservice även på andra språk än finska, svenska eller engelska.

FPA har 2018 ordnat två kundmöten i anslutning till internationella ärenden. Det ena mötet riktade sig till enskilda kunder som flyttat till Finland och det andra hölls i samarbete med Pensionsskyddscentralen för arbetsgivare som sänder arbetstagare från Finland till utlandet.

I varje EU-land finns en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som informerar om anlitandet av hälsovårdstjänster i internationella situationer. Finlands kontaktpunkt har förlagts till FPA. Kontaktpunkten ansvarar för webbplatsen Vårdenhetsval.fi, som ger information om anlitandet av hälsovårdstjänster i Finland och utomlands, patienternas rättigheter, ersättningar för vård- och behandlingskostnader samt valfriheten i samband med olika tjänster. År 2018 utvecklade kontaktpunkten webbplatsens uppbyggnad och förtydligade informationsinnehållet. Målet är att utveckla webbplatsen så att den bättre betjänar kundernas behov. Kontaktpunkten ordnade bland annat en kundworkshop, i samband med vilken man samlade in respons och idéer från kunderna. Kontaktpunkten deltog även i flera evenemang och seminarier samt utökade sin synlighet i sociala medier genom att grunda ett Facebook-konto.

FPA:s sakkunniga är starkt engagerade i den världsomspännande organisationen för social trygghet, ISSA (International Social Security Association). ISSA är ett samarbetsorgan för världens socialförsäkringsinrättningar och har cirka 320 medlemmar från fler än 150 länder. År 2018 berättade FPA:s sakkunniga på olika evenemang till exempel om basinkomstförsöket i Finland, kommunikationsfrågor och om EESSI, det elektroniska informationsutbytet.

FPA deltog 2018 som observatörsmedlem i den europeiska intresseorganisationen i socialförsäkringsbranschen, ESIP (European Social Insurance Platform).

Uppgifter om personalen

FPA hade i slutet av 2018 en större personal än någonsin tidigare, sammanlagt 7 732 anställda. I slutet av året hade FPA 506 fler anställda än ett år tidigare.

FPA anställde under 2018 fler personer för att sköta uppgifterna kring det grundläggande utkomststödet. Dessutom stärktes kundservicen både i huvudstadsregionen och inom telefonservicen. Resurser allokerades även till Kanta-tjänsterna och systemutvecklingen. Andelen visstidsanställningar var större än tidigare för andra året i följd.

Andelen övertidsarbete minskade något från fjolårets 1,5 procent till 1,3 procent. Övertidsarbetet koncentrerades i synnerhet till beslutshandläggningen och utvecklingen av informationssystemen.

Två tredjedelar av personalen arbetade nära kunderna i förmånshandläggningen och kundservicen.

Lägre medelålder

I och med de nyanställda sjönk personalens medelålder och tjänstgöringstid hos FPA i viss mån, men andelarna män respektive kvinnor förblev oförändrade (män 17 %).

Trots det hektiska året har personalens arbetshälsa varit bra. Enligt en personalenkät ansåg 59 procent av respondenterna att de var jäktade, och andelen stressade ökade från året innan (från 11 % till 14 %). Nöjdheten med arbetet var på samma nivå som året innan (82 %). Personalen ansåg att arbetet är intressant och utmanande (81 % av respondenterna). Av respondenterna menade 87 procent att det är möjligt att få arbete och familjeliv att gå ihop. Lika många som året innan ansåg att arbetskollektivet fungerade bra (summaindex 8,2).

Rent allmänt anser de anställda att FPA är en bra arbetsplats. Enligt personalenkäten upplever de anställda att FPA:s värderingar rätt bra återspeglas i arbetet. Arbetet med att förnya arbetsplatsen fick det lägsta skolbetyget.

Majoriteten av de FPA-anställda vill inte byta arbetsplats inom den närmaste framtiden och är beredda att rekommendera FPA som arbetsplats även för sina vänner. Så gott som varje anställd upplever att arbetet har betydelse för kundernas serviceupplevelse.

För sin roll som arbetsgivare fick FPA skolbetyget 8+.

FPA gör också upp ett separat personalbokslut.

Antalet anställda i slutet av året	**2016**	**2017**	**2018**
Hela personalen	6 686	7 226	7 732
heltidsanställda	5 834	6 320	6 810
deltidsanställda	852	906	922
visstidsanställda	637	984	950
Ordinarie personal	6 049	6 242	6 782
heltidsanställda	5 260	5 462	6 033
deltidsanställda	788	780	749

Uppgifter om den ordinarie personalen	**2016**	**2017**	**2018**
Medelålder	45,7	45,4	44,7
Sjukfrånvaro, procent	5	4,8	4,8
Tjänstemän som lämnat FPA	278	289	339
Nya FPA-tjänstemän	677	488	887
Pensioneringsålder	63,2	64,4	63,3
Avgått med ålderspension	146	135	129
Avgått med invalidpension	25	8	19

Statistik, beräkningar och forskning

Statistikdatabasen Kelasto på FPA:s webbplats har i genomsnitt 2 500 användare per månad. Varje månad nedladdades cirka 7 000 rapporter. På webbplatsen publicerades åtta publikationer med årsstatistik över olika förmåner och en sampublikation om utkomstskyddet för arbetslösa tillsammans med Finansinspektionen. FPA:s samlingspublikationer (FPA:s statistiska årsbok och fickstatistik) och sampublikationerna tillsammans med Pensionsskyddscentralen gavs fortfarande ut även i tryck. Den finska läkemedelsstatistiken, som tas fram i samarbete med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, gavs i år ut enbart på nätet. Sammanlagt publicerades tolv statistiska översikter med olika teman.

För utvecklingen och verkställigheten av den sociala tryggheten utarbetades beräkningar, prognoser och olika typer av utredningar. FPA följde aktivt upp hur det ekonomiska läget utvecklades. För ministerierna utarbetades budgetberäkningar om den sociala trygghet som FPA sköter och beräkningar i anslutning till planen för de offentliga finanserna. FPA tog fram kostnadsberäkningar i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och andra reformer om så gott som alla FPA-förmåner. Därtill utarbetade FPA för regeringens propositioner beräkningar om de ekonomiska konsekvenserna av olika reformer. FPA:s resultatavtalsprocess stöddes genom prognoser för prestationerna under nästa planperiod.

Centrala teman för FPA:s forskning år 2018 var det grundläggande utkomststödet, stöden för boende, aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa, unga som saknar studie- eller arbetsplats, allokeringen av sjukförsäkringsersättningar (i synnerhet läkemedelsersättningar och sjukdagpenningar), FPA:s rehabilitering, övergången till sjuk- eller invalidpension samt de regionala skillnaderna i välfärd och hälsa. FPA ingick med social- och hälsovårdsministeriet ett avtal om en utvärdering av försöket med basinkomst som genomfördes 2017–2018. De första resultaten om basinkomstförsökets verkningar publicerades i februari 2019.

År 2018 publicerades i FPA:s publikationsserier nio forskningsrapporter både i elektroniskt format och i tryck samt 19 forskningsrapporter eller utredningar enbart i elektroniskt format. Dessutom utkom fem publikationer i den nya serien Kuntoutusta kehittämässä. Forskningsrapporterna i FPA:s publikationsserier kan laddas ner avgiftsfritt på nätet. Forskningsresultaten publicerades inte bara i de egna publikationsserierna, utan i stor utsträckning även i finländska och utländska publikationer.

Riskhantering

Riskhanteringen är fast integrerad i FPA:s dagliga verksamhet och i ledningen av denna. Riskhanteringen hjälper FPA att säkerställa måluppfyllelsen, verksamhetens kontinuitet och de anställdas välbefinnande. Riskhanteringen säkerställer också en god förvaltningssed.

Generaldirektören har det övergripande ansvaret för FPA:s riskhantering. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina respektive ansvarssektorer. Alla resultatenheter och deras chefer ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen inom sina respektive ansvarsområden. Dessutom ska varje tjänsteman se till riskhanteringen i sitt eget arbete. Internrevisionen svarar för riskhanteringens funktionalitet och för kvalitetsutvärderingen.

FPA följer regelbundet upp riskhanteringsläget och rapporterar om detta minst varje kvartal.

De största riskerna

De största riskerna som identifierades 2018 var

- den fördröjda behandlingen av lagstiftningen
- den bristfälliga funktionsförmågan i fråga om cyber- och datasäkerhetshot
- den osäkra finansieringen av förmåner och verksamhetskostnader.

Den fördröjda behandlingen av lagstiftningen orsakade press i fråga om tidtabeller och arbetsarrangemang för FPA. Bland annat avregleringen av taxitrafiken och besluten om regleringen av maximipriserna i taxitrafik skapade utmaningar för upphandlingen av tjänsteproducenter och verkställighetens tidsscheman. Inom utkomstskyddet för arbetslösa var tidsschemat för lagberedningen av aktiveringsmodellen snäv, men FPA höll sig till tidsschemat och lyckades undvika problem med verkställigheten samt säkerställa att den förlöpte smidigt.

EU:s dataskyddsförordning började tillämpas i maj 2018, och förordningens mekanismer för att hantera dataskyddsrisker togs i bruk. Organiseringen av och administrationsmodellen för datasäkerheten och dataskyddet utvecklades. En ny grupp för cybersäkerhet inledde sin verksamhet.

För att säkerställa finansieringen har vi intensifierat samarbetet med social- och hälsovårdsministeriet. Vi har lyft fram de ändringsbehov som finns i FPA:s verksamhetsmiljö.

Som risker på mycket hög nivå, dvs. förändringar som FPA fäster särskild uppmärksamhet vid, identifierades under 2018 även datasystemens och datalagrens situation samt inrättandet av ett ICT-servicecenter och ändringen av verksamhetsmodellen. I slutet av året hade dessa risker minskat till risker som kräver hög uppmärksamhet.

Det grundläggande utkomststödet, aktiveringsmodellen och vårdreformen

Handläggningen av ansökningarna om grundläggande utkomststöd skedde i regel inom den lagstadgade tiden. Antalet ansökningar ökade medan antalet mottagare inte gjorde det i och med att var femte ansökan avslogs. Utöver detta överbelastades serviceställena och telefonservicen på grund av aktiveringsmodellen för arbetslösa, som implementerades i början av året.

FPA fick år 2018 åtgärdsrekommendationer om överföringen av det grundläggande utkomststödet och dess verkställighet. Verkställigheten av dessa rekommendationer fortsatte under 2018. Riskhanteringen i fråga om vård- och landskapsreformen stärktes i samarbete med nationella aktörer. Riskhanteringsförfarandena i anslutning till FPA:s förändringsarbete kring vårdreformen utvecklades enligt rekommendationerna.

Överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA år 2017 ledde till att de hotfulla och farliga situationerna inom FPA:s kundservice ökade. År 2017 rapporterades 1 148 hotfulla och farliga situationer. Ökningen fortsatte 2018: de hotfulla och farliga situationerna uppgick till sammanlagt 1 683. Åtgärderna för att hantera de största riskerna och utvecklingen av riskhanteringen fortsätter 2019.

Beskrivning av hoten på serviceställena: säkerheten

FPA fäster särskild uppmärksamhet vid säkerheten på serviceställena – både när det gäller kunderna och de anställda. Det totala antalet hotfulla situationer ökade från året innan. År 2018 rapporterades 1 685 hotfulla och farliga situationer mot 1 148 året innan. Motsvarande siffra år 2016 var 299.

Ökningen förklaras av det växande antalet FPA-kunder. När det grundläggande utkomststödet överfördes från kommunerna till FPA i början av 2017 ökade besöken på serviceställena med en tredjedel och antalet kunder inom telefonservicen med en femtedel. Detta orsakade hård belastning och förlängde kötiderna i synnerhet på vissa serviceställen i de stora städerna.

De hotfulla och farliga situationerna minskade något från januari året innan. I januari 2019 var antalet 125 medan det i januari 2018 var 151.

Ökningen i antalet rapporterade hotfulla och farliga situationer kan delvis förklaras av att personalen tack vare instruktioner och utbildning rapporterade situationerna lättare än förut. I huvudstadsregionen har både väktarna och FPA:s anställda registrerat samma fall.

I knappt hälften av de hotfulla och farliga situationerna 2018 rörde det sig om att kunderna uppträdde hotfullt eller trängde sig före i köerna. Dessa situationer var 793. I vart sjunde fall hotades FPA eller FPA-tjänstemännen, såsom kundrådgivarna och förmånshandläggarna. Antalet hot mot FPA var så gott som oförändrat jämfört med året innan, dvs. 233 år 2018 mot 229

år 2017. De tredje vanligaste hotfulla och farliga situationerna 2018 (215) var att en kund hotade sitt eget eller en familjemedlems liv eller hälsa. År 2018 förekom ett fåtal lindriga våldshandlingar mot FPA-anställda.

FPA anlitar allt mer väktartjänster på sina serviceställen. Också betydligt fler säkerhetsglas har installerats på serviceställena. Dessutom har säkerheten i lokalerna förbättrats bland annat genom passerkontroll och lås som säkerställer att kunderna inte kommer in i personallokalerna. Personalen har fått utbildning i bemötandet av besvärliga kunder.

I fjol utbildades cirka 500 serviceexperter som arbetar inom kundservicen. Inom utbildningen klarlades det hur man ska agera i hotfulla och farliga situationer. På de största verksamhetsställena har man även gjort säkerhetsrevisioner för att kontrollera säkerhetsarrangemangens funktion. Verksamheten fortsätter 2019.

Även utvecklingen av serviceverksamheten har ökat säkerheten. Den nya modellen för servicehandledning minskar köerna och lugnar också i övrigt kundservicesituationerna.

Ansvar

Ansvaret syns tydligt i FPA:s strategi. En ansvarsfull verksamhet främjar en hållbar utveckling, och FPA fokuserar på att stärka framför allt en socialt hållbar utveckling. FPA främjar en hållbar utveckling genom att måna om kundernas, personalens och miljöns välbefinnande samt den ekonomiska hållbarheten i sin verksamhet.

För FPA:s ansvarsarbete redogörs i närmare detalj i den ansvarsrapport som bifogats verksamhetsberättelsen.

FPA gav ut en uppdaterad ansvarsplan våren 2018. I planen anges de ansvarsmål och tillvägagångssätt genom vilka FPA främjar en hållbar utveckling i sin organisation och i sina uppgifter. Planen har kompletterats med en separat verksamhetsplan som styr verksamheten och som uppdateras varje år.

År 2018 deltog FPA aktivt i det nationella samarbetet kring hållbar utveckling. FPA är också medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling. Till kommissionens uppgifter hör att bland annat främja och följa upp hur Finlands samhälleliga åtagande genomförs inom ramen för de globala mål som FN ställt upp.

FPA bedömer framstegen inom hållbar utveckling med olika mätare. En mätare är koldioxidavtrycket, som beräknas varje år. Andra mätare är bland annat ökningen i anlitandet av webbtjänster och personalens bedömningar av hur ansvaret fullgörs inom olika sektorer.

Varje år deltar FPA i olika ansvarsevenemang. Ett viktigt internationellt evenemang är den europeiska veckan för hållbar utveckling. FPA deltog i den europeiska temaveckan också 2018. Temaveckan behandlade bland annat en minskning av ojämlikheten, jämlikhet och jämställdhet. Under årets lopp har FPA även tagit del i den nationella energisparveckan och ordnat andra event som stöd för hållbar utveckling.

Användningen av Kanta-tjänsterna ökade

Kanta-tjänsterna växte kraftigt 2018. Nästan alla recept skrevs ut elektroniskt, och antalet användare av tjänsten fortsatte att öka. Störningssituationerna minskade, och man tog i bruk sådana nya tjänster som kunderna önskat.

Kanta-tjänsterna har blivit en etablerad del av hälso- och sjukvården. Mina Kanta-sidor är en medborgartjänst som man loggar in i med sina nätbankskoder, ett elektroniskt identitetskort eller ett mobilcertifikat. På sidorna kan medborgarna kontrollera de vårduppgifter och recept som hälso- och sjukvårdspersonalen registrerat. Man kan också lämna en begäran om att förnya ett recept.

År 2018 registrerades närmare 17 miljoner inloggningar i tjänsten Mina Kanta-sidor. Under den tid som tjänsten funnits har sidorna anlitats av 2 796 618 enskilda personer.

Användarfördelningen på Mina Kanta-sidor var 1,9 procent för dem som var under 18 år, 50,7 procent för 18–35-åringarna, 48,9 procent för 36–50-åringarna, 51,1 procent för 51–65-åringarna och 36,7 procent för dem som var över 65 år.

År 2018 begärdes 2,2 miljoner receptförnyanden via Mina Kanta-sidor.

Nästan alla recept skrevs ut elektroniskt. År 2018 skrevs 28 miljoner elektroniska recept. Recepten minskade något från 32 miljoner recept året innan, eftersom receptens giltighetstid förlängdes till två år. År 2018 var antalet läkemedelsexpedieringar 64 miljoner mot 61 miljoner föregående år.

Patientdataarkivet möjliggör centraliserad elektronisk arkivering

Patientdataarkivet är ett datasystem för hälso- och sjukvården som möjliggör centraliserad arkivering av elektroniska patientdata och långvarig lagring av data. Via arkivet förmedlas uppgifter mellan tjänsteproducenterna inom hälso- och sjukvården.

Fram till utgången av 2018 hade sammanlagt 1,4 miljarder handlingar arkiverats i Patientdataarkivet. Dessa innehöll uppgifter om närmare 6 miljoner personer. (I siffran ingår även uppgifter om de personer som avlidit efter att Patientdataarkivet togs i bruk.) Fler än 3 miljoner personer har gett sitt samtycke till att deras uppgifter lämnas ut till hälso- och sjukvårdspersonal. Bland dessa finns även uppgifter om sådana i Finland bosatta utländska personer som har en personbeteckning.

Vid utgången av 2018 hade endast 93 700 personer förbjudit att deras uppgifter lämnas ut.

De nya Kanta-tjänsterna

År 2018 registrerades de första uppgifterna om socialvårdsklienter i Kanta. Klientdataarkivet för socialvården testades i ett pilotprojekt i samarbete mellan Södra Karelens social- och hälsovårdsdistrikt Eksote, Vasa stad, Förbundet för mödra- och skyddshem samt Åbo stad. Erfarenheterna var positiva.

I datalagret för egna uppgifter kan man lagra sina egna hälsouppgifter med hjälp av olika applikationer. Det kan vara fråga om till exempel en mobilapp i en smarttelefon, en webbtjänst i datorns webbläsare eller ett mätinstrument, såsom en blodsocker- eller aktivitetsmätare. I datalagret för egna uppgifter sparas uppgifterna om hälsa och välbefinnande behändigt och tryggt på ett och samma ställe.

Nu kan uppgifterna från en pulsmätare, ett aktivitetsarmband eller en våg sparas i tjänsten Omapolku på webbplatsen Hälsobyn så att de syns även i FPA:s tjänst Mina Kanta-sidor.

Samkommunen för social- och hälsovården i Norra Karelen (Siun sote) var först med att i oktober ta i bruk Arkivet över bildmaterial i Kanta-tjänsterna. Också andra hälso- och sjukvårdsorganisationer kan nu ansluta sig till den nationella tjänsten.

År 2018 började även gamla patientuppgifter arkiveras. En hälso- och sjukvårdsenhet kan till Arkivet för gamla patientuppgifter överföra sådana patientuppgifter som har lagrats i elektroniska datasystem innan Patientdataarkivet togs i bruk. I och med detta upphör också hälso- och sjukvårdens arkiveringsskyldighet, även om hälso- och sjukvårdsenheten kvarstår som personuppgiftsansvarig för uppgifterna.

År 2018 kompletterades Kanta-tjänsterna även med en förfrågningsservice. Via den förmedlas elektroniskt ett läkarutlåtande om körförmågan till transport- och kommunikationsverket Traficom, om kunden har gett tillstånd till det. FPA sköter det tekniska genomförandet av tjänsten och fungerar som administratör.

Tjänstens övergripande tillgänglighet blev bättre och driftsäkerheten var god. Störningarna i Kanta-tjänsterna minskade jämfört med tidigare år. Patientdataarkivets tillgänglighet var under hela året 99,87 procent. Motsvarande siffra för recepttjänsten var 99,98 procent och för Mina Kanta-sidor 99,78 procent.

Samtliga Kanta-tjänster har certifierats enligt lag och hör till klass A. Certifieringen säkerställer att klient- och patientuppgifterna hanteras på behörigt sätt samt att dataskyddet och datasäkerheten tillgodoses.

Kanta-tjänsterna fick nytt visuellt uttryck

Kanta-tjänsterna fick en ny logo och ett nytt visuellt uttryck sommaren 2018. Även webbplatsen kanta.fi publicerades med ny framtoning och ny uppbyggnad. Kanta ger medborgarna och de social- och hälsovårdsanställda tillgång till samma uppgifter.

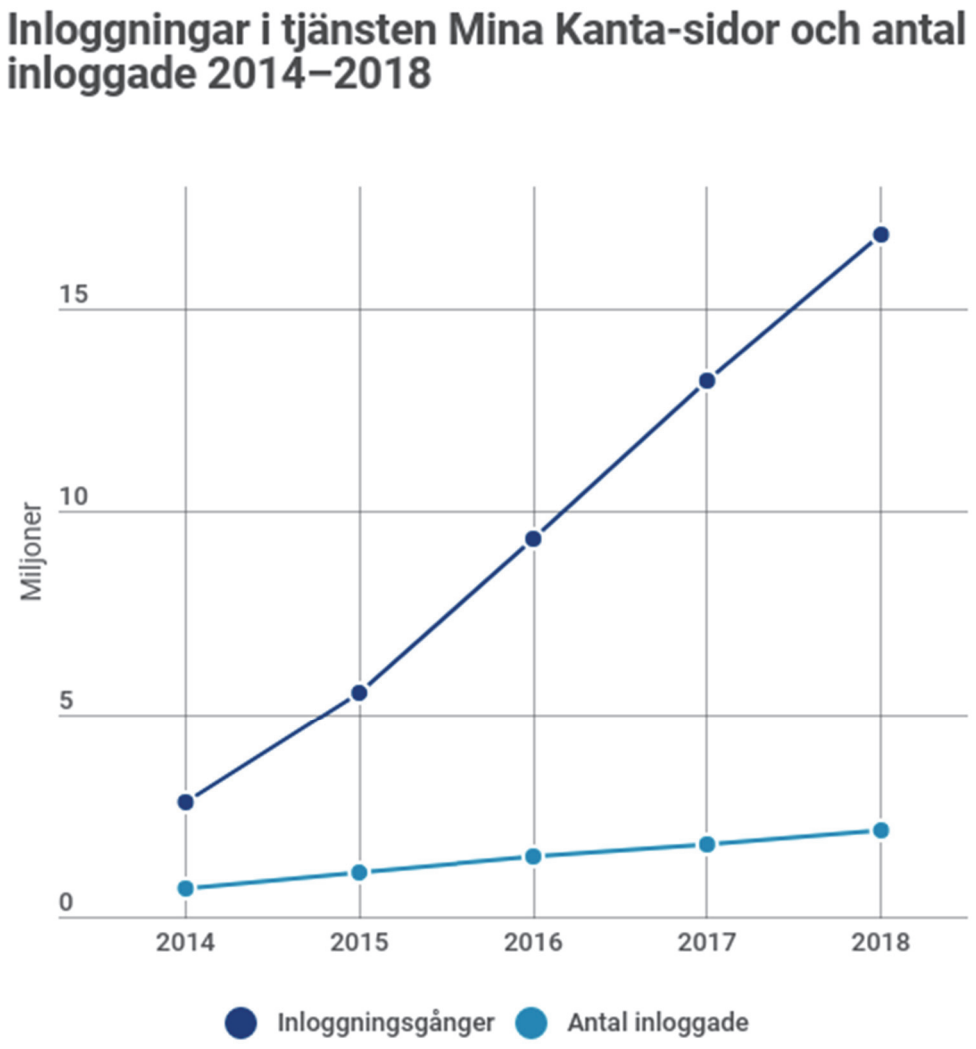

Besökare på kanta.fi 2015–2018

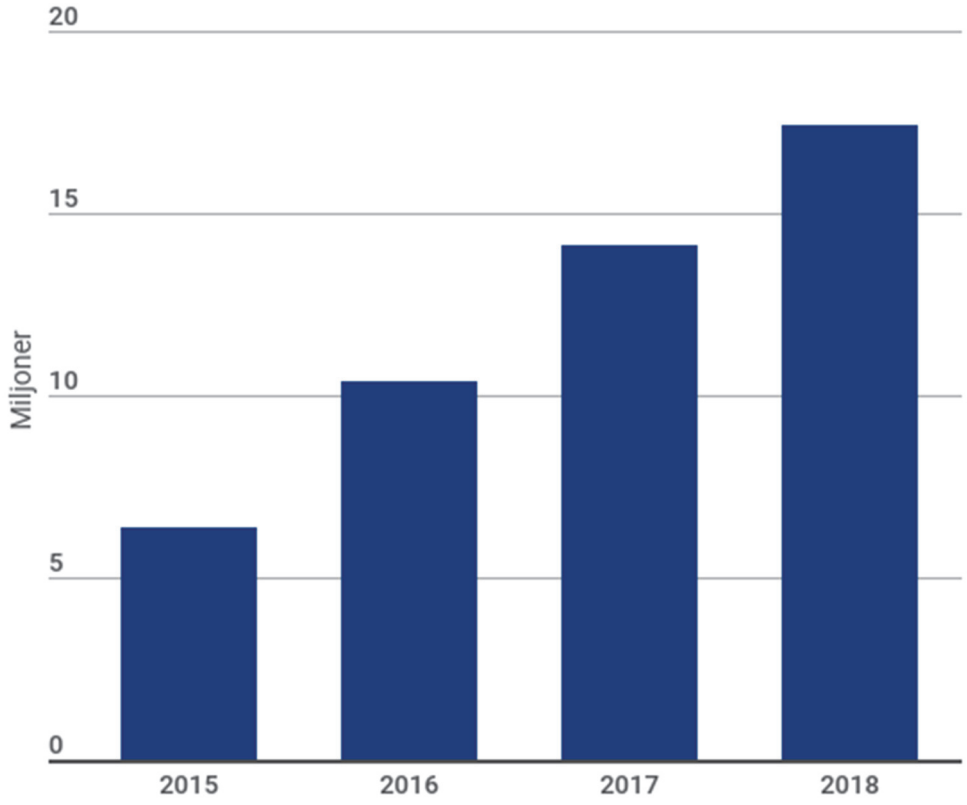

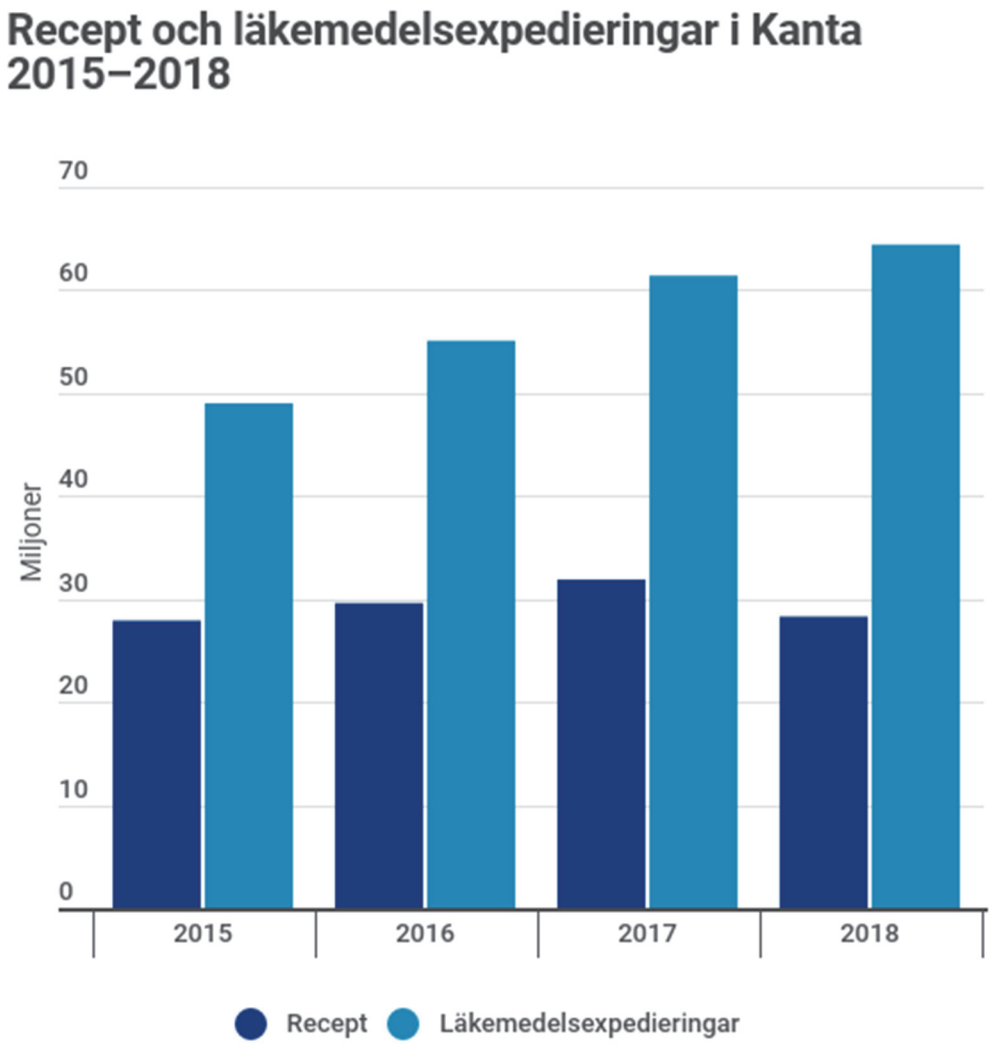

Styrelsens arbete

År 2018 var det andra verksamhetsåret under styrelsens treåriga mandatperiod. I början av året gjorde styrelsen en seminarie- och mötesresa till Berlin, där den behandlade frågor som gällde den strategiska utvecklingen av FPA. Styrelsen sammanträdde tolv gånger under året och gjorde en inspektionsresa till FPA:s verksamhetsställe i Jyväskylä.

Styrelsen ställde upp rammålsättningarna för verksamhets- och ekonomiplanen för 2019–2022. I slutet av 2018 godkände styrelsen verksamhets- och ekonomiplanen samt strategin för 2019–2022 och ingick ett resultatavtal med generaldirektören för 2019. Styrelsen tog del av de strategiska mätarna och effektivitetsmätarna.

Till de största riskerna som identifierades 2018 hörde effekterna av den fördröjda lagstiftningsbehandlingen på verkställigheten, cyber- och datasäkerhetshoten samt den osäkra finansieringen av förmåner och verksamhetskostnader.

Den av styrelsen tillsatta revisionskommittén sammanträdde fyra gånger. Kommittén gick igenom internrevisionens rapporter och viktiga observationer om FPA:s verksamhet. Styrelsens ordförande var ordförande för revisionskommittén, som i övrigt bestod av styrelsens vice ordförande, två styrelseledamöter, generaldirektören och en övervakningsrevisor.

På varje styrelsemöte presenterade generaldirektören aktualitetsöversikter över FPA:s verksamhet. Översikten inbegrep en uppföljning av verksamhets- och ekonomiplanen för 2018–2021 samt placeringsplanen. Styrelsen följde regelbundet upp FPA-förmånernas handläggningstider och serviceläget, i synnerhet handläggningen av det grundläggande utkomststödet, de FPA-ersatta taxiresorna och upphandlingarna inom rehabiliteringen.

För fullmäktige upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2017. Styrelsen beslutade att grunda ett ICT-servicecenter och en enhet för informationstjänster tidigast från och med den 1 april 2019. Styrelsen beslutade även att inrätta en enhet för ledningsstöd och en kommunikationsenhet från och med den 1 september 2018.

Styrelsen godkände de allmänna grunderna för placeringsplanen och placeringsplanen för 2019. Under året fick styrelsen regelbundet rapporter om FPA:s placeringsverksamhet.

Styrelsen gjorde en intern utvärdering av sin verksamhet och inledde arbete för att utveckla ledningssystemet.

Finansiering av FPA-förmånerna och FPA:s verksamhetskostnader 2018

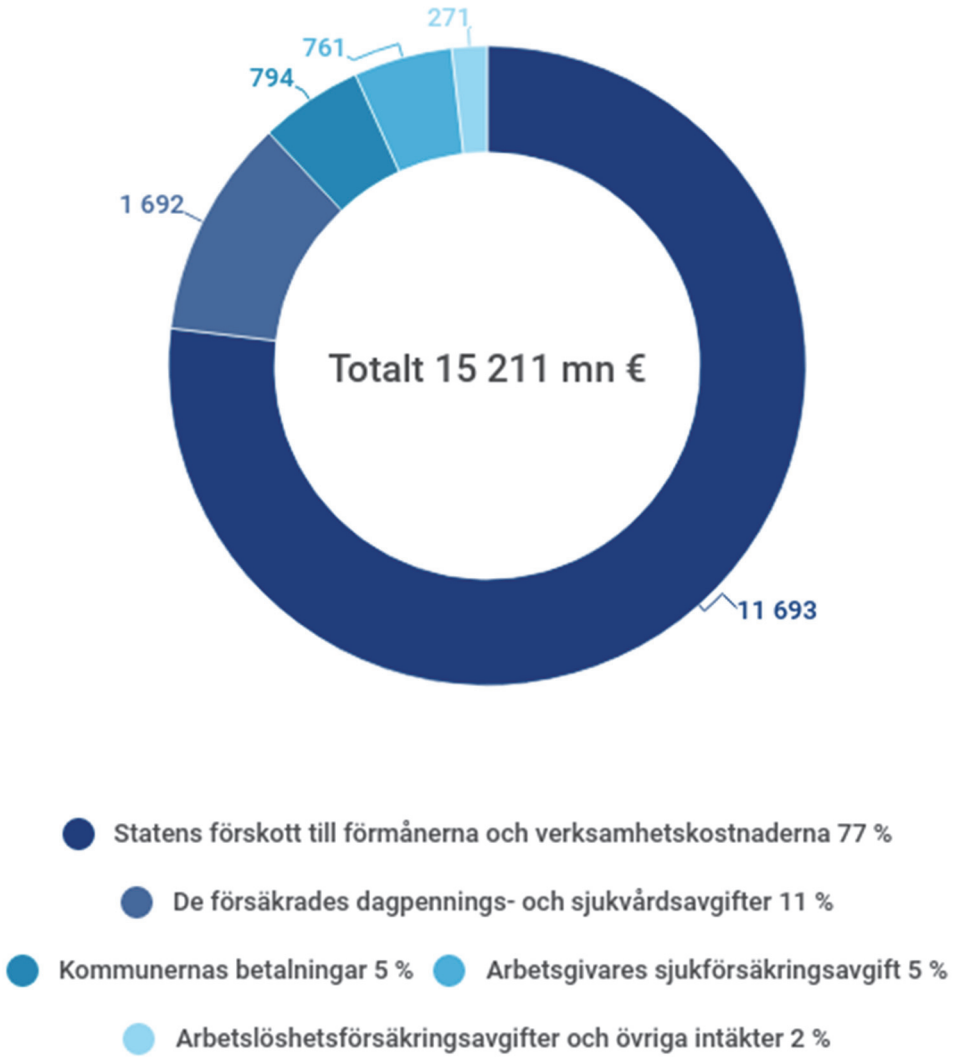

Finansiering av FPA-förmånerna och FPA:s verksamhetskostnader 2014–2018, miljoner euro (2018 års penningvärde)

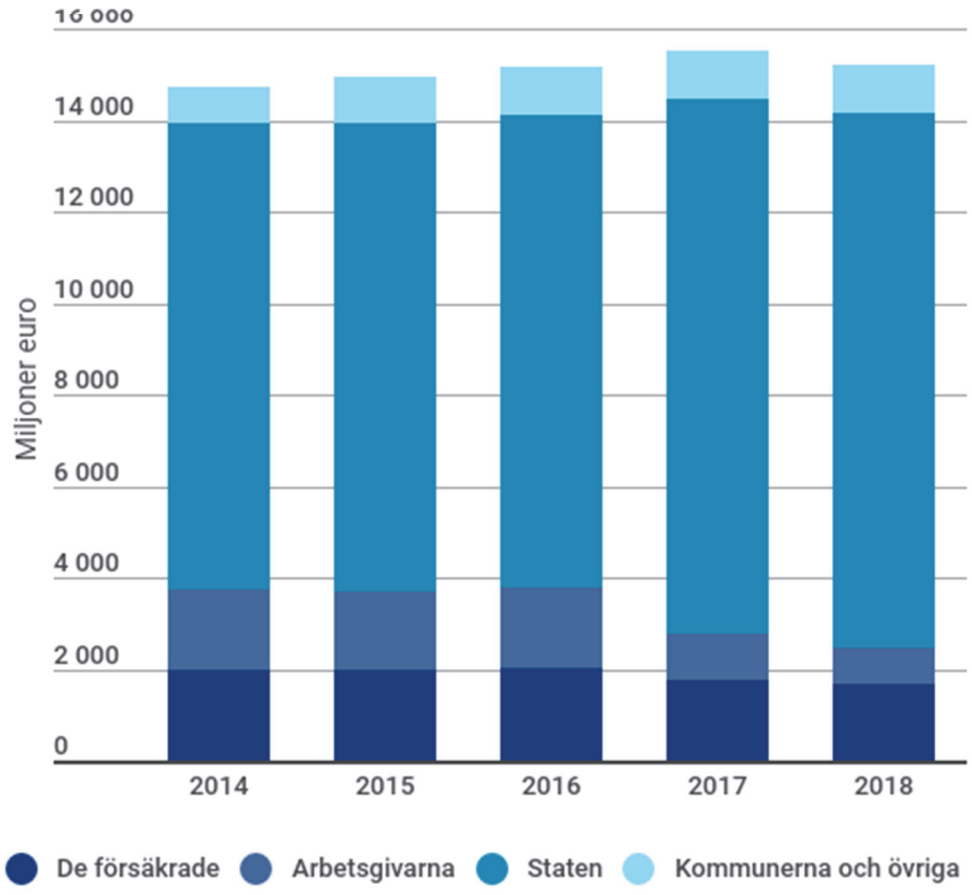

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

FPA-förmånerna betalas ur folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden eller allmänna fonden för social trygghet (förmånsfonder). År 2018 betalade FPA ut totalt 14 872 miljoner euro i förmåner. FPA:s verksamhetskostnader var 517 miljoner euro.

Kostnaderna finansierades genom statliga inbetalningar på 11 693 miljoner euro (77 %), sjukförsäkringsavgifter från arbetsgivare och försäkrade på 2 454 miljoner euro (16 %) samt kommunala inbetalningar på 794 miljoner euro (5 %).

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalar FPA ut pensions- och handikappförmåner, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. År 2018 utbetalades 3 546 miljoner euro i förmåner. Fondens verksamhetskostnader var 68 miljoner euro.

Staten finansierar kostnaderna för folkpensionsförsäkringen i deras helhet. För folkpensionsfondens finansieringstillgångar har det fastställts en miniminivå på 3,5 procent i förhållande till kostnaderna.

Sjukförsäkringsfonden

Ur sjukförsäkringsfonden betalar FPA ut sjuk- och föräldradagpenningar, rehabilitering, ersättningar för företagshälsovård och sjukvårdsersättningar, där den största gruppen består av läkemedelsersättningar. År 2018 uppgick förmånerna till totalt 4 646 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 207 miljoner euro.

Sjukförsäkringen är uppdelad i arbetsinkomstförsäkring och sjukvårdsförsäkring. De utbetalda förmånerna inom ramen för arbetsinkomstförsäkringen uppgick till 2 321 miljoner euro. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, som inflöt till ett belopp om 761 miljoner euro, och dagpenningspremien för löntagare och företagare, som gav 1 273 miljoner euro i intäkter år 2018. Staten finansierar dagpenningar med minimibelopp samt en del av föräldradagpenningarna och företagarnas företagshälsovård. Staten bidrog med sammanlagt 194 miljoner euro. Arbetsinkomstförsäkringens intäkter uppgick till totalt 2 229 miljoner euro.

Ur sjukvårdsförsäkringen utbetalades 2 324 miljoner euro i förmåner. Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade och staten. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare inbringade 419 miljoner euro. Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader uppgick till 2 029 miljoner euro. Försäkringens intäkter uppgick till totalt 2 457 miljoner euro.

För sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar har det fastställts en miniminivå på 8 procent i förhållande till kostnaderna. Därutöver finns en marginal på 4 procentenheter inom ramen för vilken finansieringstillgångarna kan variera utan att påverka premiegrunderna för följande år.

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas bland annat arbetslöshetsförmåner, förmåner till barnfamiljer, studieförmåner och utkomststöd. Det totala förmånsbeloppet uppgick till 6 680 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 242 miljoner euro.

Staten finansierade förmånerna och verksamhetskostnaderna med totalt 5 867 miljoner euro. Kommunerna finansierade barnavårdsstödet och arbetsmarknadsstödet med ett belopp om totalt 794 miljoner euro.

För finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa redovisades till fonden 261 miljoner euro i löntagarens arbetslöshetsförsäkringsavgift.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna uppgick år 2018 till totalt 516,8 miljoner euro, vilket motsvarar 3,4 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Det är en ökning på 7,9 procent från året innan. År 2018 gjordes inga aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden.

Verksamhetskostnaderna exklusive aktieöverföringarna till pensionsansvarsfonden allokeras till förmånsfonderna enligt procentandelar. Andelen för folkpensionsfonden var 13,2 procent, för sjukförsäkringsfonden 40 procent och för allmänna fonden för social trygghet 46,8 procent.

Kostnaderna för löner och arvoden uppgick till 260,1 miljoner euro. Lönebikostnaderna var totalt 92,2 miljoner euro.

De övriga verksamhetskostnaderna och intäkterna uppgick till totalt 111,5 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna stod IKT-driftskostnaderna för 35,0 miljoner euro. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 14,3 miljoner euro. De intäkter som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 15,5 miljoner euro.

Beloppet för köpta tjänster uppgick till totalt 53,0 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till Skatteförvaltningen var 22,2 miljoner euro. Beloppet för övriga köpta tjänster uppgick till sammanlagt 30,8 miljoner euro.

Staten ersätter FPA:s kostnader för den verksamhet som den till FPA förlagda Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård bedriver med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten. Kontaktpunkten inledde sin verksamhet i början av 2014. År 2018 var kostnaderna för kontaktpunkten 0,7 miljoner euro.

Servicefonden

Med hjälp av den servicefond som hos FPA inrättades för att genomföra och upprätthålla Kanta-tjänsterna sköts de finansierings-, bokförings- och betalningsuppgifter som FPA ansvarar för. Dessa fastställs i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007).

Via Institutet för hälsa och välfärd (THL) finansierade staten kostnaderna för uppbyggnaden och utvecklingen av Kanta-tjänsterna. Underhållet av tjänsterna finansierades med avgifter som togs ut av användarna. Servicefondens totala kostnader 2018 uppgick till 30,1 miljoner euro, varav investeringarna stod för 4,8 miljoner euro. Staten betalade 13,6 miljoner euro av kostnaderna. Av kostnaderna finansierades 16,5 miljoner euro med användaravgifter och övriga försäljningsintäkter.

År 2018 finansierades underhållskostnaderna för de elektroniska recepten till 50 procent av apoteken, till 35 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 procent av den privata hälso- och sjukvården. Underhållskostnaderna för patientdataarkivet finansierades till 80 procent med den offentliga hälso- och sjukvårdens användaravgifter och till 20 procent med den privata hälso- och sjukvårdens användaravgifter.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s tjänstemän uppgick i slutet av 2018 till 1 999,5 miljoner euro, varav de löpande pensionerna stod för 1 158,3 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade med 19,4 miljoner euro. Av ökningen orsakades något över hälften av det ökade pensionsansvaret för dem som är i arbetslivet och något under hälften av pensionsansvaret för dem som pensionerades under året.

Enligt lagen om Folkpensionsanstalten (745/2016) sjunker den andel av Folkpensionsanstaltens fulla pensionsansvar som minst ska täckas årligen med en halv procentenhet fram till år 2038. År 2018 täcktes 40 procent av det fulla pensionsansvaret. Det ansvarsbelopp som täcktes med arbetstagarens pensionsavgift var 74,2 miljoner euro. I slutet av 2018 uppgick det pensionsansvar som ska täckas till totalt 820,4 miljoner euro. Pensionsansvarsfondens medel uppgick till totalt cirka 1 447,9 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 627,5 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden betalade arbetsgivarna in 50,8 miljoner euro i understödsavgift. Till fonden betalade arbetstagarna dessutom in 19,3 miljoner euro i pensionsavgift, varav 9,4 miljoner euro fonderades.

FPA betalade ut personalpensioner till ett belopp om totalt 104,9 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 2,7 procent från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer en placeringsplan varje år. Målen för placeringsverksamheten omfattar säkerhet, avkastning och realiserbarhet. Dessutom ska placeringarna vara tillräckligt diversifierade.
Tyngdpunkten i placeringsverksamheten inom folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden, den allmänna fonden för social trygghet och servicefonden ligger på placeringen av kassamedel. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för det pensionsansvar som grundar sig på FPA-personalens anställningar. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens tillgångar så att fondens avkastning ökar med siktet inställt på att placeringarna vid behov lukrativt kan omvandlas till kontanter. För den internationella spridningen av placeringarna har styrelsen uppställt mål och utarbetat ett tidsschema.

År 2018 nådde världskonjunkturen sin topp och tillväxten avtog. Detta återspeglades i en osäkerhet på marknaden som tilltog avsevärt mot slutet av året. Utöver den avtagande ekonomiska tillväxten berodde osäkerheten bland annat på

- handelskriget mellan USA och Kina
- den tilltagande protektionismen
- räntepolitiken vid USA:s centralbank
- den gradvisa nedkörningen av den exceptionella penningpolitiken vid Europeiska centralbanken
- de europeiska politiska utmaningarna i Italien, Tyskland och Frankrike
- brexit-förhandlingarnas olika skeden
- de utmanande utsikterna i tillväxtländerna samt händelserna i Turkiet, Brasilien, Argentina och Ryssland.

För placerarna var 2018 ett utmanande år inom alla centrala tillgångsklasser. För aktieplacerarna var det även ett volatilt år. På den avancerade aktiemarknaden var det fråga om det sämsta året sedan finanskrisen 2008 och avkastningen blev negativ på alla marknadsområden. Avkastningen på världsaktierna var –3,9 procent, på aktierna i USA 0 procent, på de europeiska aktierna –10,3 procent och på tillväxtekonomiernas aktier –10,2 procent. Avkastningen på den för FPA särskilt centrala finska aktiemarknaden var –3,9 procent. Även på räntemarknaden blev avkastningen negativ med undantag av statslånen i euroområdet (alla kreditklasser) som uppnådde en avkastning på 1 procent. Avkastningen på europeiska företagslån med god kreditvärdighet var –1,1 procent och avkastningen på företagslån med högre risk –3,2 procent. Avkastningen på sådana kreditsäkrade lån i euro som beviljades tillväxtländer var –5,4 procent. Avkastningen på en månads euribor var –0,37 procent.

Marknadsvärdet på folkpensionsfondens aktier sjönk från början av året med närmare 15 procent (föregående år steg värdet med 21 %). Bakom nedgången ligger koncentrationen av folkpensionsfondens aktieinnehav till Stora Ensos aktier i A-serien, vilkas kurs sjönk med cirka 15 procent från slutet av december 2017 till slutet av 2018. Under 2018 växlade aktiekursen mellan 11 och 18,25 euro.

Pensionsansvarsfondens avkastning förblev negativ och var –4,79 procent (föregående år var avkastningen positiv på 17,7 %). Bakom den negativa avkastningen ligger den negativa avkastningen på samtliga centrala tillgångsslag särskilt under slutet av året. Ännu i slutet av september 2018 var avkastningen på pensionsansvarsfondens portfölj 11,80 procent. Portföljen har på grund av sin starka aktieinriktning gett god avkastning även på lång sikt.

FPA:s dividendintäkter 2018 ökade från 33,5 miljoner euro året innan till 37,2 miljoner euro.

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för kassamedlen i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet var 1 003 miljoner euro (året innan 1 203 mn euro). Medelräntan på kassamedlen var –0,03 procent (året innan 0 %).

Framtidsutsikter för finansieringen

I och med att verkställigheten av det grundläggande utkomststödet överfördes till FPA i början av 2017, höjdes arbetskraftsbehovet permanent och FPA:s verksamhetskostnader ökade. Finansieringsbehovet i fråga om verksamhetskostnaderna påverkas också av de sparåtgärder som staten under tidigare år riktat mot FPA. Tillräckligheten av den permanenta finansiering som krävs på grund av den förändrade situationen hotas under de förestående åren. Av FPA kräver de nuvarande och framtida verksamhetsförutsättningarna ett allt mer täckande och snabbare serviceutbud.

FPA:s förmåns- och verksamhetskostnader uppskattas år 2019 uppgå till cirka 15,8 miljarder euro. Staten finansierar 78 procent av dessa kostnader. Med dessa medel finansieras folkpensionsfondens samtliga förmåner, huvuddelen av förmånerna för allmänna fonden för social trygghet och en del av sjukförsäkringsfondens förmåner samt en procentbaserad andel av FPA:s verksamhetskostnader. De försäkrade står för 13 procent av förmåns- och verksamhetskostnaderna (andelen består av sjukförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna). Arbetsgivarnas försäkringsavgifter täckte fyra procent av FPA:s utgifter 2018. Kommunerna står för fem procent, och dessa medel allokeras till barnavårdsstödet och utkomstskyddet för arbetslösa. Statens finansieringsandel av FPA:s förmåns- och verksamhetskostnader har under de senaste åren ökat huvudsakligen på grund av de nya förmåner som FPA fått i uppgift att verkställa.

Från 2013 till 2016 minskade FPA:s verksamhetskostnader bland annat för att staten riktade sparåtgärder mot FPA.

FPA:s verksamhetskostnader 2014–2018, miljoner euro (2018 års penningvärde)

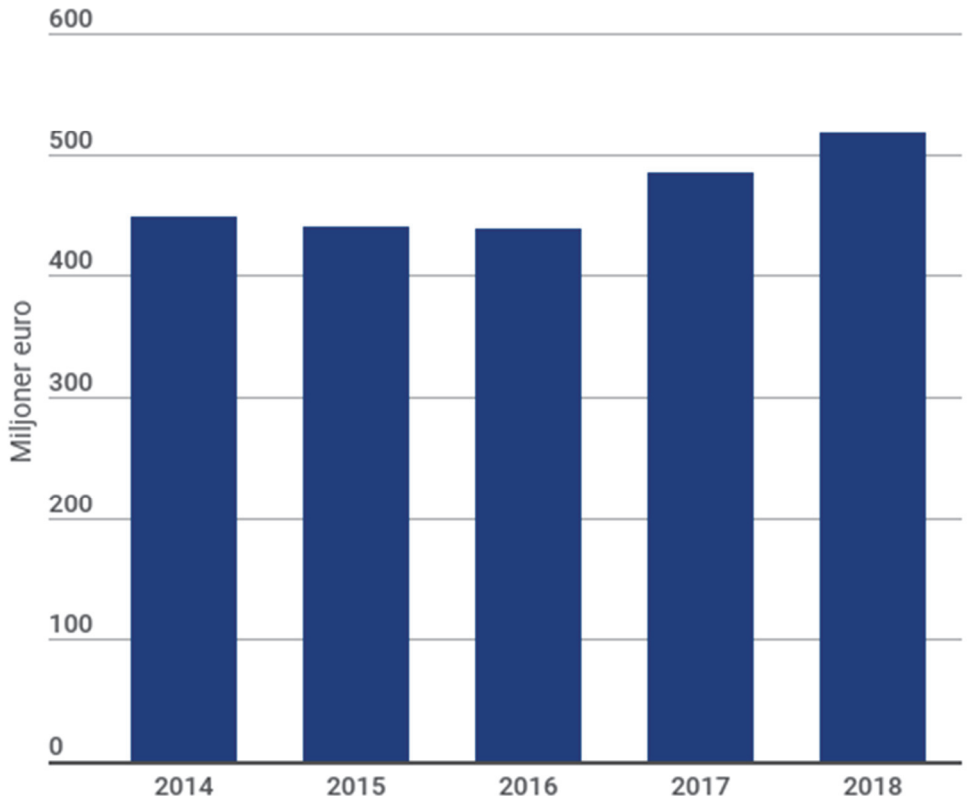

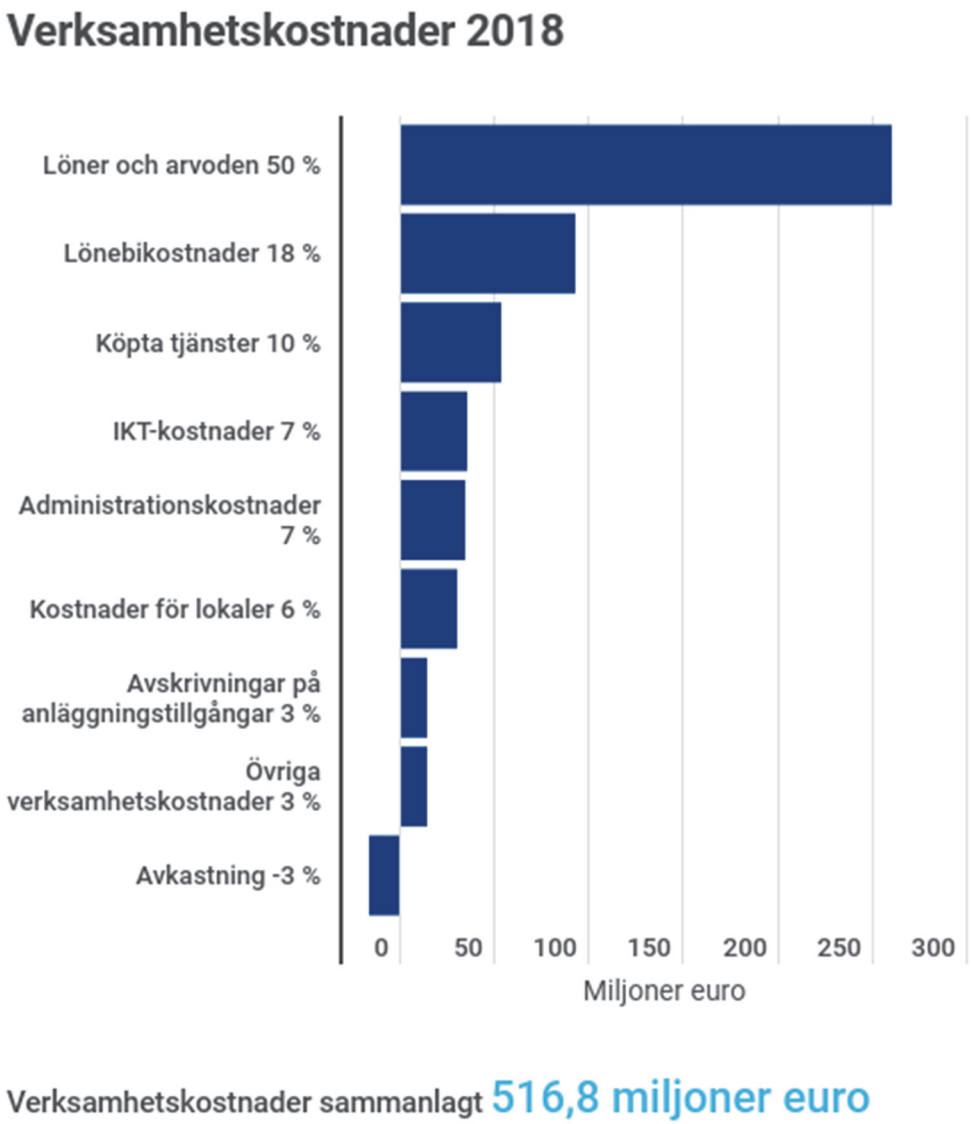

Det grundläggande utkomststödet började beviljas och betalas ut av FPA i stället för kommunerna i början av 2017. Staten och kommunerna står för hälften var av utgifterna för stödet. Staten betalar FPA de medel som utbetalningen av det grundläggande utkomststödet kräver och beaktar kommunernas ansvar i statsandelssystemet. Från 2017 till 2018 ökade FPA:s verksamhetskostnader med cirka 37,7 miljoner euro. Under 2018 förmådde man inte avsevärt förkorta den tid som går åt till att avgöra en enskild ansökan om utkomststöd jämfört med 2017. Samtidigt ökade antalet beslut om utkomststöd med 12 procent. Utgifterna för det grundläggande utkomststödet minskade däremot något jämfört med året innan.

Under de närmaste åren uppskattas FPA:s sammanlagda förmånskostnader reellt minska något, även om den ekonomiska tillväxten enligt prognoserna kommer att avta. Minskningen av den totala arbetslösheten påverkar också behovet av grundskydd för arbetslösa, allmänt bostadsbidrag och utkomststöd. Det har dock ställts krav på att den låga nivån på grundskyddet måste höjas, vilket eventuellt skulle öka just dessa förmånsutgifter.

Utmaningarna i anslutning till finansieringen av den sociala trygghet som verkställs av FPA hänför sig under de närmaste åren till underskottet i de offentliga finanserna. Incitamentsproblemen inom den sociala tryggheten har diskuterats. Som lösningar har föreslagits bland annat enhetligare grundskyddsförmåner, basinkomst och aktiverande social trygghet. Ju mer man kan samordna de nuvarande förmånerna och förenkla bestämmelserna, desto klarare blir också finansieringen av dessa. Om vård- och landskapsreformen blir av påverkar den på ett betydande sätt de sjukdomsbaserade ersättningssystem som FPA sköter och finansieringen av förmåner. Enligt riktlinjerna ska finansieringen av en del av reseersättningarna överföras på landskapen, studerandehälsovården omstruktureras och sjukvårdsersättningarna för den privata hälso- och sjukvården avskaffas. Även finansieringsprinciperna för grundskyddsförmånerna kan eventuellt justeras i samband med landskapsindelningen.

Det av FPA beredda unika, nationellt representativa försöket med basinkomst inleddes i början av januari 2017 och avslutades i slutet av december 2018. Försöket finansierades med ett moment för spetsprojekt i statsbudgeten. Ur FPA:s synvinkel har försöket med basinkomst utfallit synnerligen bra.

Sjukförsäkringsavgifter 2017–2019

	2017	**2018**	**2019**
Sjukvårdsavgift [1]			
– pensions- och förmånstagare	1,45	1,53	1,61
– löntagare och företagare	0,00	0,00	0,00
Dagpenningsavgift [2]			
– FöPL-försäkrade företagare [3]	1,64	1,70	1,77
– löntagare och övriga företagare [3]	1,58	1,53	1,54
Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift [4]	1,08	0,86	0,77

[1] Procent av den förvärvsinkomst som beskattas i kommunalbeskattningen; för företagare procent av nettoarbetsinkomsten.
[2] Procent av den skattepliktiga löneinkomsten och av företagarnas arbetsinkomst.
[3] Dagpenningsavgift 0 procent, om den totala löne- och företagarinkomsten understiger 14 282 euro.
[4] Procent av lönerna.

FÖRVALTNINGSORGAN 2018

Fullmäktige

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot, ordförande
Suppleant: Lehti Eero, riksdagsledamot
Keränen Niilo, riksdagsledamot, vice ordförande
Rantakangas Antti, riksdagsledamot
Alanko-Kahiluoto Outi, riksdagsledamot
Yanar Ozan, riksdagsledamot
Elomaa Ritva, riksdagsledamot
Niikko Mika, riksdagsledamot
Heikkinen Hannakaisa, riksdagsledamot
Hakanen Pertti, riksdagsledamot
Kiljunen Anneli, riksdagsledamot
Nurminen Ilmari, riksdagsledamot
Laitinen-Pesola Jaana, riksdagsledamot
Raassina Sari, riksdagsledamot
Louhelainen Anne, riksdagsledamot
Mäkelä Jani, riksdagsledamot, t.o.m. 1.3
Saarakkala Vesa-Matti, riksdagsledamot, fr.o.m. 2.3
Meri Leena, riksdagsledamot
Saarakkala Vesa-Matti, riksdagsledamot, t.o.m. 1.3
Mäkelä Jani, riksdagsledamot, fr.o.m. 2.3
Salonen Kristiina, riksdagsledamot
Taavitsainen Satu, riksdagsledamot
Suutari Eero, riksdagsledamot
Talvitie Mari-Leena, riksdagsledamot
Talja Martti, riksdagsledamot
Katainen Elsi, riksdagsledamot, t.o.m. 28.2.2018
Tölli Tapani, riksdagsledamot, fr.o.m. 1.3.2018

Revisorer

Rauhala Piia Tuulia, enhetschef, CGR, ordförande
Prepula Eero, verkställande direktör, CGR, OFR
Maijala Eeva-Maria, riksdagsledamot, vice ordförande
Ala-Nissilä Olavi, riksdagsledamot
Kurvinen Antti, riksdagsledamot
Järvinen Heli, riksdagsledamot
Kankaanniemi Toimi, riksdagsledamot
Kivelä Kimmo, riksdagsledamot
Mölsä Martti, riksdagsledamot
Rydman Wille, riksdagsledamot
Lauslahti Sanna, riksdagsledamot, t.o.m. 12.3

Laiho Mia, riksdagsledamot, fr.o.m. 13.3
Multala Sari, riksdagsledamot
Myller Riitta, riksdagsledamot
Kymäläinen Suna, riksdagsledamot
Tuomela Ulla-Maija, CGR, OFR
Lehto Ari, CGR, OFGR

Styrelse
Savolainen Terttu, överdirektör, ordförande
Slunga-Poutsalo Riikka, partisekreterare, vice ordförande
Antila Outi, överdirektör
Itkonen Pentti, verkställande direktör
Lehtinen Leila, direktör
Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig
Siekkinen Saana, direktör
Sipilä Timo, direktör
Särkelä Riitta, generalsekreterare
Valpas Antti, generalsekreterare, fr.o.m. 13.3
Vanhala Mauno, professor, t.o.m. 12.3
Martinmäki Heli, ordförande, företrädare för personalen, yttrande- och närvarorätt

Direktörer
Aaltonen Elli, generaldirektör
Forss Mikael, direktör
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör

Ledande tjänstemän

Resultatenheternas direktörer
Kivimäki Elise (resultatenheten för kundrelationstjänster)
Ollikainen Kai (resultatenheten för stabstjänster, nedlagd1.9)
Neimala Anne (resultatenheten för förmånstjänster)
Suominen Markku (resultatenheten för ICT-tjänster)
Karjala Esko (resultatenheten för utvecklingstjänster)
Nissilä Nina (resultatenheten för ICT- och utvecklingstjänster) fr.o.m. 15.10
Hänninen Sari (resultatenheten för gemensamma tjänster)

Internrevisionschef
Uusi-Autti Eeva

Direktör för enheten för ledningsstöd (inrättades 1.9)
Ollikainen Kai, t.o.m. 31.10
Korhola Heli, fr.o.m. 1.11

Direktör för kommunikationsenheten (inrättades 1.9)
Marjamäki Pipsa Lotta

Ledande överläkare
Autti-Rämö Ilona

Delegationer

FPA:s delegation
Aaltonen Elli, generaldirektör, delegationens ordförande
Brax Tuija, generalsekreterare
Eskola Juhani, generaldirektör
Hallia Antti, sakkunnig
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Hiltunen Leea, ordförande
Hiltunen Virpi, konsultativ tjänsteman
Huumonen Hanna, sakkunnig
Ilveskivi Paula, jurist, t.o.m. 31.3
Karjalainen Sakari, generalsekreterare
Korhonen Tiina, tf regeringsråd, t.o.m. 26.9
Kuokka Nelli, direktör för kommunikation och samhällsrelationer
Lankinen Kari, utvecklingschef, t.o.m. 18.4
Laxåback Jonas, jurist
Majanen Juha, biträdande budgetchef
Manninen Eero, generalsekreterare
Myllärinen Tarja, direktör
Norppa Tiina, huvudskyddsombud
Ojala Katri, ledande sakkunnig, fr.o.m. 1.4
Partanen Ismo, verksamhetsledare
Pohjonen Petri, generaldirektör
Ruth Kimmo, arbetsmarknadsråd, fr.o.m. 27.9
Salonen Leila, verksamhetsledare
Siika-aho Liisa, direktör
Säävälä Minna, direktör för familjeverksamheten fr.o.m. 19.4
Tervonen Sari, verksamhetsledare, fr.o.m. 1.6
Tuomi Marja, verksamhetsledare, t.o.m. 31.5
Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig

Sjukförsäkringsdelegationen
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande
Ahponen Helena, gruppchef, sekreterare
Voipio-Pulkki Liisa-Maria, direktör

Suppleant: Mäntyranta Taina, medicinalråd
Antila Outi, avdelningschef
Siika-Aho Liisa, direktör
Vuorenkoski Lauri, hälsopolitisk sakkunnig
Pöyry Lauri, verksamhetsledare
Schugk Jan, överläkare
Kannisto Miia, sakkunnig
Kaukoranta Ilkka, nationalekonom
Rahkola Joonas, nationalekonom
Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Ilveskivi Paula, jurist
Talja Martti, riksdagsledamot
Elomaa Ritva, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen

Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare, delegationens ordförande t.o.m. 30.11.2018
Välimäki Jari, ledande överläkare, delegationens ordförande fr.o.m. 1.12.2018
Meurman Jukka, professor, delegationens vice ordförande och medlem
Keso Lauri, sakkunnigläkare, sekreterare och medlem
Hirvensalo Eero, docent
Holi Tarja, direktör
Huupponen Risto, professor
Kivelä Tero, professor
Kosunen Elise, professor
Mäkelä Marjukka, professor
Pärnänen Heikki, medicine licentiat
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Ranki Annamari, professor
Räsänen Kimmo, professor
Strandberg Timo, professor
Tiitinen Aila, professor
Turpeinen Miia, docent
Sakkunniga:
Eronen Marianne, sakkunnigläkare
Helminen Sari, sakkunnigtandläkare
Järvinen Asko, docent
Kalliokoski Annika, överläkare
Karjaluoto Maria, planeringsspecialist
Komulainen Jorma, chefredaktör
Kruuti Jaana, överprovisor
Kälviäinen Reetta, professor
Laine Juhani, docent
Laukkala Tanja, sakkunnigläkare
Lehto Matti, direktör
Mäkelä Mika, docent

Mäkitalo Jorma, direktör för forsknings- och servicecentral
Rajaniemi Sinikka, överdirektör
Suominen Liisa, professor
Timonen Markku, professor
Turpeenniemi-Hujanen Taina, professor
Vataja Risto, linjedirektör
Wartiovaara-Kautto Ulla, docent
Ylöstalo Pekka, professor

Läkemedelssektionen:
Huupponen Risto, professor, sektionens ordförande
Venho Markku, sakkunnigläkare, sektionens sekreterare
Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare
Järvinen Asko, avdelningsöverläkare, docent
Kalliokoski Annika, överläkare
Karjaluoto Maria, planeringsspecialist
Keso Lauri, sakkunnigläkare
Turpeinen Miia, docent, bedömningsöverläkare
Wartiovaara-Kautto Ulla, docent

Odontologiska sektionen:
Meurman Jukka, professor, sektionens ordförande
Helminen Sari, sakkunnigtandläkare, sektionens sekreterare
Laine Juhani, docent
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Suominen Liisa, professor
Ylöstalo Pekka, professor

Pensionsförsäkringsdelegationen
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Foudila Raija-Liisa, planerare, delegationens sekreterare
Neimala Anne, förmånsdirektör
Seppälä Marja-Leena, förmånschef
Suppleant: Turunen Marjukka, enhetschef, t.o.m. 15.2.2018
Suppleant: Ollila Regina, kompetenscenterchef, fr.o.m. 16.2.2018
Tossavainen Hanna, regeringssekreterare
Moilanen Pirjo, konsultativ tjänsteman
Isomäki Marja, lagstiftningsråd
Narikka Jouko, budgetråd
Kautto Mikko, direktör
Kuivalainen Susan, avdelningschef
Tanskanen Antti, sakkunnig
Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Näätsaari Sinikka, socialpolitisk chef

Väänänen Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Veirto Katja, sakkunnig, t.o.m. 19.4.2018
Ojala Katri, ledande sakkunnig, fr.o.m. 20.4.2018
Piispanen Pekka, direktör
Koskela Samppa, jurist
Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Tallavaara Marja, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Kemppi Anssi, verksamhetsledare
Kuuskoski Eeva, ordförande
Kokko Timo, verksamhetsledare
Pajunen Tarja, socialpolitisk sakkunnig
Kyyrö Päivi, verksamhetsledare
Hiltunen Leea
Niiranen Matti, politices magister
Nyman Pia, magister i samhällsvetenskaper
Dahlin Berit, verksamhetsledare
West Markus, chefredaktör
Koskimies Jan, verksamhetsledare
Talvila Tuomas, informatör

Delegationen för företagshälsovård
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande
Melart Paula, sakkunnigläkare, delegationens sekreterare
Mukala Kristiina, medicinalråd
Partinen Ritva, överinspektör
Sauni Riitta, överläkare
Kantolahti Tarja, konsultativ tjänsteman
Mäkitalo Jorma, direktör för forsknings- och servicecentral
Leino Timo, överläkare
Larkio Johanna, ledande företagsläkare
Tiitola Katri, företagsläkare
Alanne Marja, ledande företagshälsovårdare
Österman Pilvi, företagshälsovårdare
Haring Kari, sakkunnigläkare
Mironen Anne, förhandlingschef
Schugk Jan, överläkare
Tanskanen Antti, sakkunnig
Hämäläinen Taija, arbetsmarknadsombudsman
Palola Jorma, förhandlingschef
Tallavaara Marja, sakkunnig
Aikio Kari, regionchef
Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Kukka Anna, arbetsmiljösakkunnig

Ilveskivi Paula, jurist
Meklin Jaana, jurist
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Mikkola Hennamari, enhetschef
Hujanen Timo, specialforskare
Laavi Elina, chef för samhällsrelationer
Pelkonen Janne, specialsakkunnig
Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare, t.o.m. 30.11.2018
Välimäki Jari, ledande överläkare, fr.o.m. 1.12.2018

Delegationen för rehabiliteringsärenden
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande och medlem
Ahlgren Tuula, förmånschef, delegationens sekreterare
Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare, t.o.m. 30.11.2018
Välimäki Jari, ledande överläkare, fr.o.m. 1.12.2018
Toivanen Mikko, kompetenscenterchef
Salminen Anna-Liisa, ledande forskare
Tuulio-Henriksson Anna-Mari, forskare
Haukipuro Kyösti, överläkare
Välimäki Jari, överläkare, t.o.m. 30.11.2018
Siika-aho Liisa, direktör
Tiainen Milja, regeringssekreterare
Tötterman Patrik, specialsakkunnig
Liski-Wallentowitz Hanna, specialsakkunnig, t.o.m. 19.12.2018
Haavisto-Vuori Päivi, konsultativ tjänsteman, fr.o.m. 20.12.2018
Sariola Jukka
Hoffrén Tea
Kokko Sari
Parviainen Tarja
Schugk Jan, sakkunnigläkare, t.o.m. 8.11.2018
Eveliina Vigelius, sakkunnigläkare, fr.o.m. 9.11.2018
Ronkainen Hannu, verkställande direktör
Pekkonen Mika, styrelseordförande
Hurri Heikki, styrelseledamot
Haring Kari, sakkunnigläkare
Kaukoranta Ilkka, nationalekonom
Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Koskela Samppa, jurist
Tallavaara Marja, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Vogt Ellen, specialsakkunnig

Kock Tuula, sakkunnigläkare
Tervonen Hilppa, beredningschef
Heimo Marika, understödsberedare
Laavi Elina, chef
Pelkonen Janne, specialsakkunnig
Hämäläinen Harri, överläkare
Kuitunen Soile, verkställande direktör

Delegationen för utkomstskydd vid arbetslöshet
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande och medlem
Vartio Eeva, jurist, delegationens sekreterare
Koskela Samppa, jurist
Sund Ralf, chefsekonomist
Maisonlahti Marjaana, konsultativ tjänsteman
Päivänsalo Kirsi, konsultativ tjänsteman
Metsämäki Janne, verkställande direktör
Oksanen Juho, försäkringsdirektör
Meling Timo, äldre regeringssekreterare
Nyberg Johanna, äldre regeringssekreterare, t.o.m. 15.6.2018
Rehunen Joni, specialsakkunnig, fr.o.m. 16.6.2018
Väänänen Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Naukkarinen Tytti, ekonom
Aarnio Marko, byråchef
Luojola Satu, jurist
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Jussila Niina, verksamhetsledare
Mäki Outi, styrelseordförande
Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig
Räsänen Mikko, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Tallavaara Marja, sakkunnig
Veirto Katja, sakkunnig, t.o.m. 19.4 2018
Taulu Heikki, nationalekonom, fr.o.m. 20.4.2018
Turunen Taru, direktör

Delegationen för utkomststödsärenden
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande
Rainakari Kaisa, jurist, sekreterare
Kauhanen Heli, enhetschef
Taponen Petteri, chef för kundserviceenhet
Rahkonen Susanna, regeringssekreterare
Liukonen Ritva, specialsakkunnig

Moisio Pasi, forskningsprofessor
Karjalainen Pekka, specialforskare
Vogt Ellen, specialsakkunnig
Uotinen Sami, ledande jurist
Heikkinen Arja, socialdirektör
Salo Marja, servicechef, socialservice för specialgrupper
Kirmanen Tiina, chef för psykosociala tjänster och sysselsättningstjänster
Pennanen Sirkka, servicechef
Lindqvist Hans-Erik, stadsdirektör
Lindén Yvonne, familjeomsorgschef, fr.o.m. 31.8
Piiroinen Juha, stadsdirektör
Karhu Sari, personalchef
Rämö Heidi, kommundirektör
Salminen Jukka T., biträdande stadsdirektör
Cantell-Forsbom Anna, direktör för familjeservicen

Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning för åren 2018 och 2017, 1 000 euro

Folkpensionsanstaltens resultaträkning		
Folkpensionsanstaltens intäkter		
Förmånsfondernas intäkter	**2018**	**2017**
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	0	0
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 535 500	-3 541 750
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 535 500	-3 541 750
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 034 424	-2 266 512
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-194 362	-175 879
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 228 786	-2 442 391
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-419 144	-454 129
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-1 928 636	-1 738 534
Erhållna EU-ersättningar	-48 215	-42 400
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	0	0
Regressbetalningar	-313	-337
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 396 309	-2 235 399
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-4 625 095	-4 677 790
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-5 625 000	-5 740 585
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-794 098	-849 032
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-261 000	-208 340
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-126	-113
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-6 680 224	-6 798 070
Förmånsfondernas placeringsintäkter och -kostnader	-1 076	-3 046
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	264	-18
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-7	-1 418
Förmånsfondernas intäkter totalt	-14 841 637	-15 022 092
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-369 672	-334 021
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-12 038	-10 471
Försäljningsintäkter	-16 498	-12 793
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Övriga intäkter och kostnader	0	0
Servicefondens intäkter totalt	-28 536	-23 264
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-50 812	-49 918

Intäkter av tillgångar	-30 319	-33 454
De anställdas pensionsavgifter	-19 283	-17 328
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-8 906	-7 982
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 101	-2 641
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-111 420	-111 324
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-15 351 265	-15 490 700
Folkpensionsanstaltens kostnader		
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensions- och handikappförmåner	3 545 816	3 547 513
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 321 375	2 276 918
Sjukvårdsförsäkring	2 324 330	2 221 736
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	1 965 169	2 125 644
Förmåner för barnfamiljer	1 918 312	1 936 048
Studieförmåner	518 960	678 478
Bostadsbidrag	1 488 966	1 260 819
Försöket med basinkomst	12 976	13 286
Övriga förmåner	775 841	783 795
Förmånskostnader totalt	14 871 744	14 844 237
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Intäkter för verksamhetskostnader	-15 466	-9 908
Personalkostnader		
Löner och arvoden	260 052	243 482
Lönebikostnader	92 199	81 995
Personalkostnader totalt	352 252	325 477
Övriga verksamhetskostnader	127 009	108 233
Köptjänster	52 997	55 289
Avskrivningar på investeringar inom allmänna fonden för social trygghet	0	0
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	516 791	479 091
Förmånsfondernas kostnader totalt	15 388 535	15 323 328
Förändring i rehabiliteringsavsättning	5 850	6 980
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	12 539	9 349
IT-driftskostnader	9 272	9 004
Övriga kostnader	3 420	2 075
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 371	2 450
Servicefondens kostnader totalt	27 602	22 879
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	104 873	102 132
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	7 763	7 440
Övriga kostnader	-198	-34
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	-2 121	2 298
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	110 317	111 836
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	15 532 305	15 465 024

Folkpensionens överskott +/underskott -	-181 040	25 677

Folkpensionsanstaltens balansräkning

Folkpensionsanstaltens aktiva	**2018**	**2017**
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	8 789	10 487
Servicefondens dataprogram	1 841	2 093
Immateriella tillgångar totalt	10 630	12 580
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	39 974	40 305
Förmånsfondernas totalrenoveringar	45 702	34 444
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	4 708	5 613
Servicefondens maskiner och inventarier	5 268	2 557
Investeringar i vårdreformsprojektet	370	
Förmånsfondernas fastighetsförskott	2 545	11 643
Materiella tillgångar totalt	98 567	94 561
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	0	0
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	52 543	52 854
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	52 543	52 854
Förmånsfondernas räntefonder	39 711	20 000
Pensionsansvarsfondens räntefonder	253 364	256 186
Förmånsfondernas aktier och andelar	28 988	34 628
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 121 801	1 236 247
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	35 107	35 105
Övriga placeringar totalt	1 478 971	1 582 166
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 531 514	1 635 020
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	1 640 712	1 742 161
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 828	68 871
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	1 591	486
Långfristiga fordringar totalt	1 591	486
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonder	35 265	12 650
Fordringar mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	0	1 257
Förmånsfondernas kundfordringar	1 985	3 815
Servicefondens kundfordringar	1 160	4 790
Förmånsfondernas resultatregleringar	1 385	894
Servicefondens resultatregleringar	3 960	3 197
Förmånsfondernas övriga fordringar	73 003	32 717
Servicefondens övriga kortfristiga fordringar	0	0
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	10 590	7 840

Förmånsfondernas förskottsbetalningar	311 471	306 440
Kortfristiga fordringar totalt	438 818	373 600
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	921 260	1 132 688
Servicefondens kassa och bank	13 243	9 450
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	27 030	11 865
Kassa och bank totalt	961 532	1 154 003
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 401 942	1 528 090
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	3 111 482	3 339 123
Folkpensionsanstaltens passiva		
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-70 143	-76 301
Förändring i fonden	10 316	6 159
Folkpensionsfonden totalt	-59 827	-70 143
Räkenskapsperiodens resultat	-10 316	-6 159
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-718 584	-686 621
Förändring i fonden	172 761	-31 963
Sjukförsäkringsfonden totalt	-545 824	-718 584
Räkenskapsperiodens resultat	-172 761	31 963
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Förändring i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Förmånsfonderna totalt	-789 181	-763 377
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-973	-588
Förändring i fonden	-933	-386
Servicefonden totalt	-1 907	-973
Räkenskapsperiodens resultat	933	386
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-822 476	-820 178
Förändring i fonden	2 121	-2 298
Pensionsansvarsfonden totalt	-820 355	-822 476
Räkenskapsperiodens resultat	1 103	-513
Fonderna totalt	-1 609 407	-1 586 953
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-83 580	-78 069
Sjukförsäkringsfonden	-40 213	-42 644
Fonderna vid årets början totalt	-123 793	-120 713
Förändring i fonderna		

Folkpensionsfonden	5 765	-5 511
Sjukförsäkringsfonden	187	2 431
Förändring i fonderna totalt	5 951	-3 080
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-744 797	-597 296
Förändring i fonden	100 627	-145 782
Pensionsansvarsfonden totalt	-644 171	-743 077
Uppskrivningsfonderna totalt	-762 013	-866 871
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 177	-2 177
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-48 648	-47 545
Övrigt eget kapital totalt	-50 825	-49 722
Folkpensionsanstaltens underskott	181 040	
Folkpensionsanstaltens överskott		-25 677
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 241 205	-2 529 223
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-55 889	-48 908
Förändring i avsättning	-61 164	-57 208
Använda medel	55 314	50 228
Rehabiliteringsavsättning totalt	-61 739	-55 889
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-3 297	-7 085
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-7 297	-11 085
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-365 204	-375 124
Inbetalda förskott till servicefonden	-5 342	-9 014
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-32 861	-13 023
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-2 023	-885
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-381	0
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-8 901	-9 706
Servicefondens leverantörsskulder	-3 239	-850
Förmånsfondernas resultatregleringar	-127 164	-52 540
Servicefondens resultatregleringar	-6 771	-4 187
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	0	-1 607
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-246 177	-273 324
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-12	0
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-3 164	-2 667
Kortfristigt främmande kapital totalt	-801 241	-742 926
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-808 538	-754 011
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-3 111 482	-3 339 123

Fondspecifika resultaträkningar och balansräkningar för åren 2018 och 2017, 1 000 euro

Folkpensionsfondens resultaträkning		
	2018	**2017**
Intäkter		
Försäkringsavgifter	0	0
Statens andelar av förmånerna	-3 535 500	-3 541 750
Placeringsintäkter och -kostnader	-1 076	-3 046
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Övriga intäkter och kostnader	-1	-27
Intäkter totalt	-3 536 577	-3 544 824
Pensions- och handikappförmåner	3 545 816	3 547 513
Förmånsbidrag	9 239	2 689
Verksamhetskostnader	68 359	74 788
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-67 282	-71 318
Överskott +/underskott -	-10 316	-6 159

Folkpensionsfondens balansräkning	**2018**	**2017**
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	4 392	1 613
Immateriella tillgångar totalt	4 392	1 613
Materiella tillgångar		
Byggnader	31 752	31 885
Renoveringar	25 541	19 279
Maskiner och inventarier	1 433	1 550
Investeringar i vårdreformsprojektet	370	
Förskottsbetalningar	4 784	5 966
Materiella tillgångar totalt	63 880	58 680
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	20 620	20 744
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	20 620	20 744
Övriga placeringar		
Aktier	28 988	34 628
Övriga placeringar totalt	28 988	34 628
Placeringar totalt	49 608	55 372
Bestående aktiva totalt	117 880	115 666
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	11 146	3 838
Kundfordringar	659	899
Resultatregleringar	579	41
Övriga fordringar	62	700
Förskottsbetalningar	153	170

Kortfristiga fordringar totalt	12 598	5 648
Kassa och bank	106 311	134 174
Rörliga aktiva totalt	118 909	139 822
Aktiva totalt	236 789	255 488

Passiva		
eget kapital	**2018**	**2017**
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-70 143	-76 301
Ökning/minskning i fonden	10 316	6 159
Folkpensionsfonden totalt	-59 827	-70 143
Räkenskapsperiodens resultat	-10 316	-6 159
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-83 580	-78 069
Ökning/minskning i fonden	5 765	-5 511
Uppskrivningsfonden totalt	-77 816	-83 580
Underskott	10 316	6 159
Eget kapital totalt	-137 642	-153 723
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-866	-1 808
Långfristigt främmande kapital totalt	-866	-1 808
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-55 125	-53 685
Skulder mellan fonderna	-17 125	-8 483
Leverantörsskulder	865	766
Resultatregleringar	-18 355	-16 109
Övriga kortfristiga skulder	-8 484	-22 402
Moms att redovisa	-57	-44
Kortfristigt främmande kapital totalt	-98 281	-99 957
Främmande kapital totalt	-99 146	-101 765
Passiva totalt	-236 789	-255 488

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2018	**2017**
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Försäkringsavgifter		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-1 273 050	-1 287 445
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	-761 373	-979 067
Försäkringsavgifter totalt	-2 034 424	-2 266 512
Statens andelar av förmånerna	-194 362	-175 879
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 228 786	-2 442 391
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-419 144	-454 129
Regressbetalningar	-313	-337

Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-1 928 636	-1 738 534
Erhållna EU-ersättningar	-48 215	-42 400
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	0	0
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 396 309	-2 235 399
Finansiella intäkter och kostnader	266	-17
Övriga intäkter och kostnader	-3	-1 340
Intäkter totalt	-4 624 832	-4 679 192
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningsbetalningar	1 963 476	1 931 298
Företagshälsovård	357 899	345 621
Behovsprövad rehabilitering	0	0
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 321 375	2 276 918
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsersättningar	1 891 123	1 815 238
Företagshälsovård	22 376	23 537
Rehabiliteringstjänster	358 699	341 557
Övriga förmåner totalt	52 132	41 404
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 324 330	2 221 736
Förmånskostnader totalt	4 645 704	4 498 654
Förmånsbidrag	20 872	-180 538
Verksamhetskostnader	206 590	200 111
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-60 552	-58 517
Förändring i rehabiliteringsavsättning	5 850	6 980
Överskott +/underskott -	-172 761	31 963

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	**2018**	**2017**
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 587	4 645
Immateriella tillgångar totalt	2 587	4 645
Materiella tillgångar		
Byggnader	8 222	8 420
Renoveringar	16 181	12 645
Maskiner och inventarier	2 383	2 749
Förskottsbetalningar	3 395	7 034
Materiella tillgångar totalt	30 181	30 849
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	32 182	32 368
Räntefonder	39 711	20 000
Placeringar totalt	71 892	52 368
Bestående aktiva totalt	104 660	87 862
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	6 994	5 123

Kundfordringar	1 102	1 827
Resultatregleringar	660	682
Övriga fordringar	72 941	32 017
Förskottsbetalningar	117 393	112 719
Kortfristiga fordringar totalt	199 090	152 368
Kassa och bank	482 494	645 824
Rörliga aktiva totalt	681 584	798 191
Aktiva totalt	786 244	886 053

Passiva	**2018**	**2017**
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-718 584	-686 621
Ökning/minskning i fonden	172 761	-31 963
Sjukförsäkringsfonden totalt	-545 824	-718 584
Räkenskapsperiodens resultat	-172 761	31 963
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-40 213	-42 644
Ökning/minskning i fonden	187	2 431
Uppskrivningsfonden totalt	-40 026	-40 213
Överskott		-31 963
Underskott	172 761	
Eget kapital totalt	-585 850	-758 797
Avsättningar		
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-55 889	-48 908
Ökning i avsättning	-61 164	-57 208
Använda medel	55 314	50 228
Rehabiliteringsavsättning totalt	-61 739	-55 889
Avsättningar totalt	-61 739	-55 889
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-19	-2 294
Långfristigt främmande kapital totalt	-19	-2 294
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-2	1 571
Skulder mellan fonderna	-8 741	-1 586
Leverantörsskulder	-5 065	-5 290
Resultatregleringar	-94 077	-29 539
Övriga kortfristiga skulder	-30 751	-34 230
Kortfristigt främmande kapital totalt	-138 636	-69 074
Främmande kapital totalt	-138 655	-71 368
Passiva totalt	-786 244	-886 053

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2018	2017
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-5 625 000	-5 740 585
Kommunernas andel av förmånerna	-794 098	-849 032
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-261 000	-208 340
Regressbetalningar från arbetsgivare	-22	-30
Ersättningar enligt EU-förordningen (883)	-65	-45
EES-arbetslöshetsersättningar	-1	0
Ålands betalningar för tolktjänster för handikappade	-39	-38
Finansiella intäkter och kostnader	-1	0
Övriga intäkter och kostnader	-3	-6
Intäkter totalt	-6 680 229	-6 798 076
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	1 965 169	2 125 644
Förmåner för barnfamiljer	1 918 312	1 936 048
Studieförmåner	518 960	678 478
Bostadsbidrag	1 488 966	1 260 819
Försöket med basinkomst	12 976	13 286
Övriga förmåner	59 882	62 190
Utkomststöd	715 959	721 605
Förmånskostnader totalt	6 680 224	6 798 070
Förmånsbidrag	-5	-6
Verksamhetskostnader	241 842	204 192
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-241 837	-204 186
Intäkter av investeringar	0	0
Överskott +/underskott -	0	0

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

	2018	2017
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 810	4 228
Immateriella tillgångar totalt	1 810	4 228
Materiella tillgångar		
Renoveringar	3 980	2 519
Maskiner och inventarier	892	1 313
Förskottsbetalningar	-5 634	-1 357
Materiella tillgångar totalt	-762	2 475
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	0	0
Aktier och andelar	-258	-258
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	-258	-258
Placeringar totalt	-258	-258
Bestående aktiva totalt	791	6 445
Rörliga aktiva		

Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	1 591	486
Långfristiga fordringar totalt	1 591	486
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	17 125	3 689
Kundfordringar	224	1 090
Resultatregleringar	146	171
Övriga fordringar	0	0
Förskottsbetalningar	193 926	193 551
Kortfristiga fordringar totalt	211 421	198 501
Rörliga aktiva totalt	213 012	198 987
Kassa och bank	332 455	352 691
Aktiva totalt	546 258	558 123

Passiva		
Eget kapital	**2018**	**2017**
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Ökning/minskning i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Överskott	0	0
Eget kapital totalt	-455	-455
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-820	-2 497
Övriga långfristiga skulder	-1 591	-486
Långfristigt främmande kapital totalt	-2 412	-2 984
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-310 077	-323 010
Skulder mellan fonderna	-6 994	-2 954
Leverantörsskulder	-4 702	-5 182
Resultatregleringar	-14 732	-6 892
Övriga kortfristiga skulder	-1 790	-216 648
Kortfristigt främmande kapital totalt	-543 391	-554 685
Främmande kapital totalt	-545 803	-557 669
Passiva totalt	-546 258	-558 123

Servicefondens resultaträkning

	2018	**2017**
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-12 038	-10 471
Försäljningsintäkter	-16 498	-12 793
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Övriga intäkter och kostnader	0	0
Intäkter totalt	-28 536	-23 264
Kostnader		

Köp av personal- och lokalresurser	12 539	9 349
IT-driftskostnader	9 272	9 004
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 371	2 450
Övriga kostnader	3 420	2 075
Kostnader totalt	27 602	22 879
Överskott +/underskott -	933	386

Servicefondens balansräkning

Aktiva	**2018**	**2017**
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 841	2 093
Immateriella tillgångar totalt	1 841	2 093
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	5 264	2 551
Maskiner och inventarier	4	6
Materiella tillgångar totalt	5 268	2 557
Bestående aktiva totalt	7 109	4 650
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	1 160	4 790
Resultatregleringar	3 960	3 197
Övriga fordringar	0	0
Kortfristiga fordringar totalt	5 119	7 987
Kassa och bank	13 243	9 450
Rörliga aktiva totalt	18 362	17 437
Aktiva totalt	25 471	22 087

Passiva		
Eget kapital	**2018**	**2017**
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-973	-588
Ökning/minskning i fonden	-933	-386
Servicefonden totalt	-1 907	-973
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	-2 177
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 177	-2 177
Räkenskapsperiodens resultat	933	386
Underskott	0	0
Överskott	-933	-386
Eget kapital totalt	-4 084	-3 150
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-5 342	-9 014
Skulder mellan fonderna	-2 023	-885

Leverantörsskulder	-3 239	-850
Resultatregleringar	-6 771	-4 187
Övriga kortfristiga skulder	-12	0
Kortfristigt främmande kapital totalt	-17 387	-14 936
Främmande kapital totalt	-21 387	-18 936
Passiva totalt	-25 471	-22 087

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2018	**2017**
Intäkter		
Bidrag	-50 812	-49 918
Intäkter av tillgångar	-30 319	-33 454
Övriga intäkter och kostnader	0	0
De anställdas pensionsavgifter	-19 283	-17 328
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-8 906	-7 982
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 101	-2 641
Intäkter totalt	-111 420	-111 324
Kostnader		
Personalpensioner	104 873	102 132
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	7 763	7 440
Övriga kostnader	-198	-34
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	-2 121	2 298
Kostnader totalt	110 317	111 836
Överskott +/underskott -	1 103	-513

Pensionsansvarsfondens balansräkning

Aktiva	**2018**	**2017**
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	253 364	256 186
Aktier och andelar	1 121 801	1 236 247
Övriga placeringar	35 107	35 105
Placeringar totalt	1 410 272	1 527 538
Bestående aktiva totalt	1 410 272	1 527 538
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 828	68 871
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	0	1 257
Fordringar på VILMA-institutioner	2 866	2 148
Fordringar på Keva	7 723	5 692
Kortfristiga fordringar totalt	10 590	9 097
Kassa och bank	27 030	11 865
Rörliga aktiva totalt	37 620	20 962
Aktiva totalt	1 516 720	1 617 371

Passiva		
Eget kapital	**2018**	**2017**

Pensionsansvarsfonden		
Ansvar som ska täckas vid årets början	-822 476	-820 178
Ökning/minskning i ansvaret som ska täckas	2 121	-2 298
Pensionsansvarsfonden totalt	-820 355	-822 476
Övrigt eget kapital	-48 648	-47 545
Räkenskapsperiodens resultat	1 103	-513
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-744 797	-597 296
Ökning/minskning i fonden	100 627	-145 782
Uppskrivningsfonden totalt	-644 171	-743 077
Överskott	-1 103	0
Underskott	0	513
Eget kapital totalt	-1 513 174	-1 613 098
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-381	0
Resultatregleringar	0	-1 607
Skulder till VILMA-institutioner	0	0
Skulder till Keva	-3 164	-2 667
Kortfristigt främmande kapital totalt	-3 546	-4 273
Främmande kapital totalt	-3 546	-4 273
Passiva totalt	-1 516 720	-1 617 371

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

I bokslutet framläggs FPA:s resultat- och balansräkning sammanställda så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet har sammanräknats. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som självtäckande fonder. I den sammanställda balansräkningen har poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och allmänna fonden för social trygghet eliminerats. Utöver den sammanställda resultat- och balansräkningen finns det för varje del en egen resultat- och balansräkning.

När det gäller förmånerna har bokslutet på beslut av fullmäktige i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör redovisningar mellan fonderna, förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt prövning tas upp i resultaträkningen som kostnad enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Likaså redovisas förändringen i avsättningen i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde från och med bokslutet för år 2006. Uppskrivningar och återtagna uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt korrigeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas verkliga värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsaktiebolagsaktiernas värden baserar sig på dels fastighetsgruppens bedömningar, dels på utomstående värderingar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden slopades i början av 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas som andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan före verksamhetsårets början fastställs den procentuella andelen av verksamhetskostnaderna fondvis utifrån funktionsbaserad kalkylering. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. Verksamhetskostnadsandelar mellan fonderna ändras inte under året utan först från början av följande år om ändringarna förutses bli väsentliga.

Hösten 2017 fastställde Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp för år 2018 följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 13 procent, sjukförsäkringsfonden 40 procent och allmänna fonden för social trygghet 47 procent.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar gjorda före den 1 januari 2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och till sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Investeringar i anläggningstillgångar och deras avskrivningar hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en fond hänförs den jämte avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

För år 2018 är fördelningen av verksamhetskostnaderna (efter inpassning av avskrivningar) följande: folkpensionsfonden 13,23 procent, sjukförsäkringsfonden 39,98 procent och den allmänna fonden för social trygghet 46,79 procent.

Från och med bokslutet för år 2003 har planenliga, linjära avskrivningar gjorts på anläggningstillgångarna. Avskrivningstiderna är följande:

inventarier	10 år	datorer och datautrustning	4 år
telefonväxlar	10 år	övriga maskiner och anläggningar	5 år
dataprogram (köpta)	5 år	renovering av lokaler	5 år
renovering av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Verksamhetskostnadsandelar år 2019

Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp har för år 2019 fastställt följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 12 procent, sjukförsäkringsfonden 39 procent och den allmänna fonden för social trygghet 49 procent. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar något de fastställda procentsatserna.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2018	**2017**
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 132 719	2 189 523
Statens andelar av handikappförmånerna	556 834	554 060
Statens övriga andelar	845 947	798 168
Folkpensionsfonden totalt	3 535 500	3 541 750
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	1 273 050	1 287 445
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	761 373	979 067
Statens andelar av förmånerna	194 362	175 879
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 228 786	2 442 391
Sjukvårdsförsäkring		
Försäkringsavgifter	419 144	454 129

Regressbetalningar	313	337
Statens andelar av förmånerna	1 928 636	1 738 534
Erhållna EU-ersättningar	48 215	42 400
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 396 309	2 235 399
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 625 095	4 677 790
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna	5 625 000	5 740 585
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	391 361	415 649
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknads-stödets passivdel	402 737	433 384
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	261 000	208 340
Övriga intäkter	126	113
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 680 224	6 798 070
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	14 840 819	15 017 610
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Placeringsintäkter och -kostnader	1 076	3 046
Finansiella intäkter och kostnader	-264	18
Övriga intäkter och kostnader	7	1 418
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	818	4 482
Statens andel av förmånsfondernas verksamhets-kostnader	369 672	334 021
Servicefonden		
Verksamhetsintäkter	12 038	10 471
Försäljningsintäkter	16 498	12 793
Servicefondens intäkter totalt	28 536	23 264
Pensionsansvarsfonden		
Bidrag	50 812	49 918
Intäkter av tillgångar	30 319	33 454
De anställdas pensionsavgifter	19 283	17 328
Gottgörelser från VILMA-institutioner	8 906	7 982
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	2 101	2 641
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	111 420	111 324
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	15 351 265	15 490 700

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2018	**2017**
Folkpensionsfonden		
Pensions- och handikappförmåner		
Folkpension	2 104 664	2 155 631
Familjepension	26 485	27 566
Betalningar till LPA	3 413	3 152
Garantipension	214 103	192 618

Pensionsstöd	27 610	17 132
Frontmannaförmåner	11 937	15 481
Bostadsbidrag för pensionstagare	600 128	581 044
Handikappförmåner	557 443	554 859
Övriga förmåner	33	31
Pensions- och handikappförmåner totalt	3 545 816	3 547 513
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenning	797 430	768 530
Föräldradagpenning	891 559	913 742
Rehabiliteringspenning	123 653	111 730
Betalda av arbetsplatskassor	53 177	59 819
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	39 934	51 487
Kostnadsersättning för familjeledigheter till arbetsgivare	43 833	15 698
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	8 045	4 916
Dagpenningsbetalning till LPA	5 845	5 376
Företagshälsovård	357 899	345 621
Rehabilitering enligt prövning	0	0
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 321 375	2 276 918
Sjukvårdsförsäkring		
Läkemedelsersättningar	1 434 675	1 361 833
Läkararvodesersättningar	103 232	106 434
Undersöknings- och vårdersättningar	38 440	38 748
Reseersättningar	285 800	279 465
Betalda av arbetsplatskassor	28 975	28 759
Företagshälsovård	22 376	23 537
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktions-nedsättning	27 608	31 734
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	197 161	192 073
Rehabilitering enligt prövning	133 930	117 750
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	104	120
Betalningar till LPA	2 879	2 693
EU-ersättningar	49 149	38 591
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 324 330	2 221 736
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 645 704	4 498 654
Allmänna fonden för social trygghet		
Grunddagpenning	233 533	285 018
Arbetsmarknadsstöd	1 731 569	1 840 531
Alterneringsersättning	70	64
Stöd för arbetslösas studier	-3	31
Barnavårdsstöd	393 310	417 898
Barnbidrag	1 369 269	1 366 243
Moderskapsunderstöd	9 409	8 448
Adoptionsstöd	180	268
Underhållsstöd	146 144	143 191
Studieförmåner	518 960	678 478

Bostadsbidrag	1 488 966	1 260 819
Försöket med basinkomst	12 976	13 286
Reseersättning för frontveteraner	292	378
Militärunderstöd	14 891	16 610
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	44 678	45 202
Socialvårdsavgifter för papperslösa	21	
Grundläggande utkomststöd	715 959	721 605
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 680 224	6 798 070
Förmånskostnader totalt	14 871 744	14 844 237

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2018	**2017**
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 535 500	3 541 750
Sjukförsäkringsfonden	4 625 095	4 677 790
Allmänna fonden för social trygghet	6 680 224	6 798 070
Placeringsintäkter och -kostnader	1 076	3 046
Finansiella intäkter och kostnader	-264	18
Övriga intäkter och kostnader	7	1 418
Intäkter totalt	14 841 637	15 022 092
Kostnader		
Pensions- och handikappförmåner	3 545 816	3 547 513
Arbetsinkomstförsäkring	2 321 375	2 276 918
Sjukvårdsförsäkring	2 324 330	2 221 736
Arbetslöshetsförmåner	1 965 169	2 125 644
Förmåner för barnfamiljer	1 918 312	1 936 048
Studieförmåner	518 960	678 478
Bostadsbidrag	1 488 966	1 260 819
Försöket med basinkomst	12 976	13 286
Övriga förmåner	775 841	783 795
Kostnader totalt	14 871 744	14 844 237
Förmånsbidrag	-30 107	177 855

5. Placeringsintäkter och -kostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2018	**2017**
Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	1 076	1 038
Vinst från försäljning av placeringar	0	2 008
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	1 076	3 046
Folkpensionsfonden totalt	1 076	3 046

Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	-266	17
Sjukförsäkringsfonden totalt	-266	17
Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	1	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	1	0
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	36 083	32 491
Vinst från försäljning av placeringar	34 751	11 814
Förlust från försäljning av placeringar	-913	-195
Hyresintäkter	2 234	1 567
Värdeförändringar av placeringar	-41 837	-12 224
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	30 319	33 453
Pensionsansvarsfonden totalt	30 319	33 454

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2018	**2017**
Löner och arvoden	273 531	252 893
Förändring i semesterlöneskuld	3 775	1 456
Övriga ersättningar	-6	-4
Kanta-ersättningar	-12 539	-9 349
Ersättningar, Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	-450	-379
Ersättningar för distanstolkning	-84	-96
Ersättningar för vårdreformsprojektet	-4 174	-1 040
Löner och arvoden totalt	260 052	243 482
Bidrag	50 812	49 918
Lagstadgade lönebikostnader	18 818	11 319
Övriga lönebikostnader	22 570	20 758
Lönebikostnader totalt	92 199	81 995
Personalkostnader totalt	352 252	325 477
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	8 250	8 188
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	853	921
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisorernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöter	27	4
Styrelse	22	64
Revisorer (interna)	0	0
Revisorer (BDO Audiator Oy)	100	149

Kostnader totalt	150	217

Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ	**2018**	**2017**
Fullmäktigeledamöter		
Fullmäktiges ordförande:		
Månadsarvode	583,08 €	573,92 €
Mötesarvode	145,77 €	143,48 €
Fullmäktigeledamöterna:		
Månadsarvode	466,47 €	459,13 €
Mötesarvode	116,62 €	114,78 €
Revisorer		
Revisorernas ordförande:		
Månadsarvode	403,67 €	397,33 €
Mötesarvode	116,62 €	114,78 €
Revisorerna:		
Månadsarvode	269,12 €	264,88 €
Mötesarvode	116,62 €	114,78 €
Styrelse		
Styrelsens ordförande:		
Månadsarvode	821 €	821 €
Mötesarvode	232 €	232 €
Styrelseledamöterna:		
Månadsarvode	532 €	532 €
Mötesarvode	232 €	232 €
Personalrepresentanten:		
Månadsarvode	0 €	0 €
Mötesarvode	131 €	131 €

Under 2018 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:
Terttu Savolainen, ordf. (11 gånger), Riikka Slunga-Poutsalo (9), Pentti Itkonen (11), Vesa Rantahalvari (9), Saana Siekkinen (9), Timo Sipilä (9), Riitta Särkelä (10), Mauno Vanhala (2, styrelseledamot till 28.2.2018), Leila Lehtinen (10), Outi Antila (9), Antti Valpas (6, styrelseledamot fr.o.m. 1.3.2018)
Heli Martinmäki, personalrepresentant (11)

Generaldirektörens och direktörernas löner	**2018**	**2017**
Totalavlöningen för FPA:s direktörer fastställdes enligt följande:		
Generaldirektör Elli Aaltonen	17 855,97€/kk	17 644,24 €/kk
Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	15 321,63€/kk	15 139,95 €/kk
Direktör Mikael Forss	14 259,89€/kk	14 090,80 €/kk

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån.
Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2018	2017
Finansieringstillgångar, netto 1.1	79 057	81 717
+ Intäkter totalt	2 201 078	2 261 906
Försäkringsavgifter		
Statens andel av folkpensionerna	2 132 719	2 189 523
Statens andel av verksamhetskostnaderna	67 282	71 318
Intäkter av tillgångar	1 077	1 065
- Kostnader totalt	2 202 957	2 258 768
Förmåner	2 134 598	2 186 384
Verksamhetskostnader	68 359	72 384
+ Intäkter från försäljning av teckningsrätter		
= Finansieringstillgångar, netto 31.12	77 178	84 855
- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	77 103	79 057
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	74	5 799
+ Betalning enligt FPL 103§		0
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	866	1 808
= Fordran på staten för verksamhetskostnader		
Ökning/minskning i statens andel av verksamhetskostnaderna		
Statens andel av verksamhetskostnaderna, ackumulerad		
Statens andel av de finansiella tillgångarnas minimibelopp	74	5 799

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2018	2017
Sjukförsäkring		
+ Försäkringsavgifter	2 453 568	2 720 641
+ Regressbetalningar	313	337
+ Statens andelar för förmåner	2 122 998	1 914 412
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	48 215	42 400
+ Övriga intäkter	0	0
- Förmåner	4 645 704	4 498 654
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	4 674	-3 442
= Kassaöverskott/-underskott I	-25 283	182 578
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	-42 263	-22 088
+ Intäkter av tillgångar	-263	1 402
= Kassaöverskott/-underskott II	-67 809	161 891

+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	60 552	58 517
- Verksamhetsutgifter	201 546	196 436
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 044	3 675
= Kassaöverskott/-underskott III	-213 847	20 297
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	8 186	6 048
= Kassaöverskott/-underskott IV	-222 033	14 249
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-19 711	-20 000
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	2 726	-2 105
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-75 688	-7 500
+ Kassa och bank 1.1	645 824	646 179
- Kassa och bank 31.12	482 494	645 824
=	0	0

9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2018	**2017**
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar för förmåner	5 625 039	5 740 623
+ Kommunernas andelar	794 098	849 032
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	0	0
+ Erhållna EES-ersättningar	66	46
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	261 000	208 340
+ Regressbetalningar	22	30
-Förmåner	6 680 224	6 798 070
-Ökning i förskottsbetalningar (-)	375	85 679
= Kassaöverskott/-underskott I	-375	-85 679
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	-7 407	-83 714
Skuld till kommunen/fordran, förändr. (+/-)	29	-203
Skuld till arb.lösh.förs.fonden/fordringar., förändr. (+/-)	0	0
+ Intäkter av tillgångar	5	6
= Kassaöverskott/-underskott II	7 008	-1 755
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	241 837	204 186
+ Intäkter av investeringar	0	0
- Verksamhetsutgifter	236 817	201 046
-Avskrivningar på anläggningstillgångar	5 025	3 146
	7 003	-1 761
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	16 607	4 691
= Kassaöverskott/-underskott IV	-9 603	-6 453
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	5 655	-1 164
Förändring i kortfr. skulder/fordringar (+/-)	16 287	-90 503
+ Kassa och bank 1.1	352 691	269 805
+ Kassa och bank 31.12	332 455	352 691
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

		2018	2017
Fullt pensionsansvar 31.12		**1 999 456**	**1 980 007**
Täckningsprocent		40,0 %	40,5 %
Ansvar som ska täckas 31.12.2016		799 782	801 903
Ansvar som ska täckas 31.12.2015		801 903	801 879
Förändring		-2 121	24
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12		0	66 179
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12 föregående år		0	60 299
Förändring		0	5 880
Upplösning av del som överskrider minimitäckningen 31.12		20 573	-3 606
Upplöst överskottstäckning totalt		0	-45 606
Oupplöst överskottstäckning 1.1		20 573	20 573
Ansvar totalt 31.12.		820 355	822 476
Ansvar totalt 31.12 föregående år		822 476	820 178
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning		-2 121	2 298
Bidrag:			
Personalpensioner	+	104 873	102 132
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	7 763	7 440
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	-2 121	2 298
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	-198	-34
Justering av kostnadsfördelningen från föregående år	+	231	92
VILMA-gottgörelser	-	8 906	7 982
De anställdas pensionsavgifter	-	19 283	17 328
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	38 316	34 059
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-	2 101	2 641
Bidrag totalt 31.12.		**41 941**	**49 918**
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava 31.12.		50 812	47 514
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)		**0**	**2 404**

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för år 2003 görs avskrivningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med

bokslutet för år 1998 görs inga avskrivningar på sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

		2018	2017
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar			
Fastig-heter			
	Anskaffningsutgift 1.1	46 838	46 838
	Kumulerade nedskrivningar	-13 068	-11 188
	Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	1 330	3 050
	Balansvärde 1.1	35 100	38 700
	Ökning under räkenskapsperioden	0	0
	Värdeförändring under räkenskapsperioden	0	-3 600
	Balansvärde 31.12	35 100	35 100
Fastig-heter			
	Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
	Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-28 808	-28 477
	Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	35 805	37 805
	Balansvärde 1.1	40 305	42 636
	Ökning under räkenskapsperioden	0	0
	Avskrivningar under räkenskapsperioden	-331	-331
	Värdeförändring under räkenskapsperioden	0	-2 000
	Balansvärde 31.12	39 974	40 305
Datapro-gram			
	Anskaffningsutgift 1.1	54 703	47 406
	Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-44 216	-41 202
	Balansvärde 1.1	10 487	6 204
	Ökning under räkenskapsperioden	4 276	7 297
	Minskning under räkenskapsperioden	-3 448	0
	Avskrivningar som hänför sig till minskning	924	0
	Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 449	-3 013
	Balansvärde 31.12	8 789	10 488
Ombyggnad			
	Anskaffningsutgift 1.1	64 022	52 628
	Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-29 578	-26 025
	Balansvärde 1.1	34 444	26 603
	Ökning under räkenskapsperioden	16 253	11 394
	Avskrivningar under räkenskapsperioden	-4 994	-3 553
	Balansvärde 31.12	45 702	34 444
	Förskottsbetalningar 1.1	11 643	16 451

Förändring i förskottsbetalningar	-9 098	-4 808
Förskottsbetalningar 31.12	2 545	11 643

	2018	**2017**
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	31 794	29 245
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-26 182	-24 050
Balansvärde 1.1	5 613	5 195
Ökning under räkenskapsperioden	2 148	2 721
Minskning under räkenskapsperioden	-1 430	-172
Avskrivningar som hänför sig till minskning	686	162
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 309	-2 293
Balansvärde 31.12	4 708	5 613
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	17 426	15 896
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-12 776	-10 327
Balansvärde 1.1	4 650	5 569
Ökning under räkenskapsperioden	4 829	1 531
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 371	-2 450
Balansvärde 31.12	7 109	4 650
Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	92 276	92 439
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-84 295	-84 458
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	48 462	49 229
Kumulerade nedskrivningar	-3 589	-3 589
Balansvärde 1.1	52 854	53 621
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Minskning under räkenskapsperioden	0	-163
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	0	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	0	163
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	0	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	0	0
Återföring av uppskrivningar under räkenskaps-perioden	-311	-767
Balansvärde 31.12	52 543	52 854
Investeringar i vårdreformsprojektet		
Anskaffningsutgift 1.1	0	0
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	0	0
Balansvärde 1.1	0	0
Ökning under räkenskapsperioden	398	0

Avskrivningar under räkenskapsperioden	-28	0
Balansvärde 31.12	370	0

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

Folkpensionsfonden	**2018**	**2017**
Aktier		
Balansvärde 1.1	34 628	29 176
Anskaffningsvärde 1.1	5 704	6 100
Uppskrivningar 1.1	28 924	23 076
Kumulerade nedskrivningar 1.1		
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde		
Minskning i anskaffningsvärde		-396
Uppskrivningar som hänför sig till minskning		-2 008
Nedskrivningar som hänför sig till minskning		
Uppskrivningar	15 347	12 092
Nedskrivningar		
Återföring av nedskrivningar	-20 987	-4 236
Justering av nedskrivningar		
Balansvärde 31.12	28 988	34 268
Anskaffningsvärde 31.12	5 704	5 704
Uppskrivningar 31.12	23 284	28 924
Kumulerade nedskrivningar 31.12		

Pensionsansvarsfonden	**2018**	**2017**
Aktier, internationella aktiefonder och kapitalfonder		
Balansvärde 1.1	1 209 872	1 078 232
Anskaffningsvärde 1.1	557 516	557 883
Uppskrivningar 1.1	713 895	571 229
Kumulerade nedskrivningar 1.1	61 539	50 880
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	28 991	8 176
Minskning i anskaffningsvärde	-25 514	-8 543
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-15 698	-7 536
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	0	0
Uppskrivningar	360 743	351 250
Nedskrivningar	-54 527	-48 713
Återföring av nedskrivningar	-427 529	-201 046
Justering av nedskrivningar	14 084	38 054
Balansvärde 31.12	1 090 422	1 209 872
Anskaffningsvärde 31.12	560 993	557 516
Uppskrivningar 31.12	631 411	713 895
Kumulerade nedskrivningar 31.12	101 982	61 539

Räntefonder		
Balansvärde 1.1	256 185	249 822
Anskaffningsvärde 1.1	235 270	232 085
Uppskrivningar 1.1	21 015	18 152
Kumulerade nedskrivningar 1.1	100	415
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	198 463	40 361
Minskning i anskaffningsvärde	-182 464	-37 176
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-15 467	-3 275
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	135	140
Uppskrivningar	2 788	10 601
Nedskrivningar	-5 069	-1 587
Återföring av nedskrivningar	-4 747	-4 463
Justering av nedskrivningar	3 540	1 762
Balansvärde 31.12	253 364	256 185
Anskaffningsvärde 31.12	251 269	235 270
Uppskrivningar 31.12	3 589	21 015
Kumulerade nedskrivningar 31.12	1 494	100

13. Aktier och andelar

Förteckning över de bolag där Folkpensionsanstalten har ett innehav som överstiger 2 miljoner euro (marknadsvärde) 31.12

Antal aktier, st.

	Totalt 31.12.2018	Totalt 31.12.2017
Elisa	103 488	103 488
Fortum	7 030 896	7 030 896
Huhtamäki	400 000	400 000
Metso	396 316	396 316
Neste	2 648 424	2 648 424
NOKIA	4 288 896	4 288 896
Nordea	5 292 935	5 292 935
Orion B	1 658 368	1 658 368
Oriola B	1 991 481	1 991 481
Outokumpu	9 298 625	9 298 625
Stora-Enso A	23 825 086	23 825 086
Stora-Enso R	973 982	1 279 062
Telia Company	997 327	997 327
UPM-Kymmene	1 603 690	1 603 690
Valmet	396 316	396 316
Wärtsilä	5 807 730	1 935 910

Folkpensionsanstaltens aktieinnehav på 20–100 % i fastighets- och bostadsaktiebolag

Bokslutsuppgifter 31.12.2017

Hemort	Bolag	Ägaran-del %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.17/30.6.18 €
ALAVUS	Kiinteistö Oy Alavuden Kuulantien Liiketalo	27,29	2 537 408,75	14 478,48
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 774 219,01	6 999,78
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 650 026,52	28,27
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	521 592,27	-1 639,17
FREDRIKS-HAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	920 186,16	-1 495,04
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	769 032,57	1 726,44
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 804 036,31	-12 432,04
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	26 553,30
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	757 766,65	9 100,27
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 811 908,47	151,06
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 203 631,34	-7 904,38
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	432 005,01	41 876,30
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 187 122,81	-79 319,11
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 085 508,26	-447,88
TRÄSKÄNDA	Kiinteistö Oy Mannilantie 41	44,62	2 247 296,58	-23 112,83
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 447 907,11	6 772,14
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermanni	22,90	3 872 741,68	-1 105,55
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	927 860,17	920,06
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	719 132,06	351,03
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 296 623,17	18 144,55
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	806 273,07	-669,44
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	797 986,75	6 063,96
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34	659 171,48	1 805,39

KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 956 550,39	24,05
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 714 983,52	22,37
KOUVOLA	Kiinteistöosakeyhtiö Valtakatu 19	100,00	1 257 194,00	-4 602,31
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 094 663,13	-236,88
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	889 597,07	6 510,56
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 146 337,99	0,00
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 211 678,96	12 174,37
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 759,23	9,86
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 088,40	135,17
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	775 725,70	54 914,00
LUUMÄKI	Kiiinteistö Oy Luumäen Apteekinkulma	34,30	462 182,91	4 998,52
SASTMOLA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	Saknas, ingen stämma har hållits	
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 218 976,65	38,85
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	840 485,81	-5 067,66
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	389 770,81	-4 315,00
VIRMO	Kiinteistö Oy Liiketalo Mynä-Center	27,08	905 532,15	2 111,82
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	779 850,24	1 944,92
NASTOLA	Nastolan Virastotalokiinteistö Oy	20,63	1 128 076,65	-23 332,53
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsiänportti	24,00	1 425 674,14	3,22
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	776 181,01	4,15
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	349 826,06	-326,59
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	820 121,54	3 217,35
OULAIS	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	0,00
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	458 854,97	-22 055,34
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	259 112,13	51,25
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	836 766,11	2 271,55
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 242 235,18	0,97
PIELAVESI	Kiinteistö Oy Pielaveden Puustellintie 10	100,00	389 395,95	2 050,32

JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	741 611,45	0,91
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 323 149,74	1 757,77
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	1 715 952,58	-9 922,57
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	0,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	923 855,25	11 832,13
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,19	0,00
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 047 099,66	5,75
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 304 646,71	142 211,54
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	396 405,55	15 618,72
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	172 244,62	11 307,65
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 602 075,87	8 253,14
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 722 055,73	-9 850,86
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	760 037,89	-1 727,68
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	331 772,92	10 154,65
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	922 405,40	25,09
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	801 634,65	13 054,52
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 994 173,57	876,81
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	544 121,66	-46,08
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	488 137,38	1 565,93
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	201 557,77	0,00
TAMMERFORS	Ahvenisjärven Liikekeskus Oy	49,20	1 292 117,48	4,36
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 927 417,71	-3 225,35
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	347 497,24	-1 110,43
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 715 561,76	0,00
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	484 037,73	-41,15
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 177 099,49	-10 665,63
VAMMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	622731.48	26.52
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 526 208,32	25,39
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	6 010 270,52	9 907,36
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 039 845,79	24,53
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	512 975,99	6 934,90

VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	477 911,14	-528,60
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	685 344,26	0,00
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 355 447,92	2 444,41
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 161 262,76	-2 526,08
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	959 605,44	-5 151,30
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 859 386,41	-40 623,99
		101 kpl	138 890 637,07	187 978,42

Siffrorna är tagna från de bokslutsuppgifter som bostadsaktiebolagen har uppgett. Bostadsaktiebolagens bokslutsuppgifter är tillgängliga från systemet för hantering av fastighetsdata.

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland övriga fordringar	**2018**	**2017**
Fordringar på staten till sjukförsäkringsfonden	64 351	22 088
Fordringar för EU-ersättningar	8 421	9 698
Fordringar på VILMA-institutioner	2 866	2 148
Fordringar på Keva	7 723	5 692
Övriga fordringar	230	930
Övriga fordringar totalt	83 592	40 557

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland förskottsbetalningar	**2018**	**2017**
Förskott till arbetsplatskassor	5 313	7 403
Förskott till apotek	102 948	98 105
Förskott för studiestöd	48 992	45 192
Förskott för bostadsbidrag	120 729	121 274
Förskott för arbetslöshetsförmåner	6 363	4 128
Förskott för föräldrapenning	2 432	2 209
Förskott för grundläggande utkomststöd	16 228	21 400
Övriga förskott för förmånsfonder	8 467	6 729
Förskottsbetalningar totalt	311 471	306 440

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2018	2017
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	70 143	76 301
Förändring i fonden	-10 316	-6 159
Fonden totalt	59 827	70 143
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	54 657	54 993
Placeringar	28 924	23 076
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	83 580	78 069
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-124	-336
Placeringar	-5 640	5 847
Fonden totalt	-5 765	5 511
Förändring i uppskrivningsfonden totalt 31.12	77 816	83 580
Eget kapital totalt	137 642	153 723
Sjukförsäkringsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	718 584	686 621
Förändring i fonden	-172 761	31 963
Fonden totalt	545 824	718 584
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	40 213	42 644
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	40 213	42 644
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-187	-2 431
Fonden totalt	-187	-2 431
Förändring i uppskrivningsfonden totalt 31.12	40 026	40 213
Eget kapital totalt	585 850	758 797
Allmänna fonden för social trygghet		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	455	455
Förändring i fonden	0	0
Eget kapital totalt	455	455
Servicefonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	973	588
Förändring i fonden	933	386
Fonden totalt	1 907	973
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 177	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	2 177	2 177

Eget kapital totalt	4 084	3 150
Pensionsansvarsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	822 476	820 178
Förändring i fonden	-2 121	2 298
Fonden totalt	820 355	822 476
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital	48 648	47 545
Övrigt eget kapital totalt		
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	3 512	3 512
Placeringar	741 285	593 784
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	744 797	597 296
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-1 720	-1 720
Placeringar	-98 907	147 502
Fonden totalt	-100 627	145 782
Förändring i uppskrivningsfonden totalt 31.12	644 171	743 077
Eget kapital totalt	1 513 174	1 613 098
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	2 241 205	2 529 223

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2018, 1 000 euro

	2018	**2017**
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	31 561	18 619
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	52 800	53 640
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-46 260	-40 698
Individuell rehabilitering totalt	**38 101**	**31 561**
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	19 943	25 488
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	5 085	1 602
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-6 917	-7 146
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	**18 111**	**19 944**
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	4 384	4 801
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	3 279	1 966
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 136	-2 383
Forskning och utveckling totalt	**5 527**	**4 384**
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2018	**61 739**	**55 889**
Förändring i avsättningen totalt	**5 850**	**6 980**

Avsatta medel som är bundna av beslut	26 639	26 128

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

	2018	**2017**
Skuld till staten för verksamhetskostnader	1 705	6 599
Skuld för säkerheter för utkomststödet	1 591	486
Servicefondens långfristiga lån	4 000	4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	7 297	11 085

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott	**2018**	**2017**
Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	54 131	51 804
Förskott för arbetsmarknadsstöd	6 363	4 128
Förskott för försöket med basinkomst	4 447	3 679
Förskott för studiestöd	52 855	53 311
Förskott för bostadsbidrag	129 170	128 200
Förskott för utkomststöd	115 500	132 000
Servicefondens förskottsbetalningar	231	5 286
Förskott för servicefondens investeringar	5 111	3 657
Övriga förskott	2 738	2 075
Erhållna förskott totalt	370 546	384 139

20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	**2018**	**2017**
Semesterlöneskuld	58 594	46 300
Resultatregleringar för förmåner	3 000	1 800
Skuld till skatteförvaltningen för säsongredovisningar	56 652	0
Övriga resultatregleringar	8 919	6 047
Servicefondens övriga resultatregleringar	6 771	4 187
Resultatregleringar totalt	133 935	58 334

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	**2018**	**2017**
Skuld för förskottsinnehållning på folkpension	5 463	6 176
Skuld för förskottsinnehållning på sjukdagpenning	8 644	8 641
Skuld för förskottsinnehållning på föräldradagpenning	11 582	12 940
Skuld för förskottsinnehållning på rehabiliteringspenning	2 396	2 267
Skuld för EU-ersättningar	3 116	55
Skuld för grunddagpenning	33 557	9 375
Skuld för arbetsmarknadsstöd	12 321	11 260

Skuld för arbetsmarknadsstödets passiva del	17 599	15 988
Skuld för barnbidrag	7 566	5 780
Skuld för moderskapsunderstöd	2 610	2 869
Skuld för studiestöd	24 405	29 941
Skuld för bostadsbidrag	20 792	15 358
Skuld för militärunderstöd	3 739	2 530
Skuld för verksamhetskostnader för Kava	1 808	9 276
Skuld för verksamhetskostnader för förmåner enligt sjukförsäkringslagen	722	6 633
Skuld för AFST:s verksamhetskostnader	2 497	17 427
Skuld för underhållsstöd	4 399	5 141
Skuld för grundläggande utkomststöd	27 102	50 815
Skuld för utkomststöd för flyktingar (3 år)	3 565	1 995
Skuld för förskottsinnehållning på grunddagpenning	3 094	3 837
Skuld för förskottsinnehållning på arbetsmarknadsstöd	25 639	27 183
Skuld för förskottsinnehållning på hemvårdsstöd och partiell vårdpenning	6 065	6 519
Skuld för förskottsinnehållning på studiestöd	4 225	4 065
Skuld till Keva för förskottsinnehållning	3 164	2 667
Övriga kortfristiga skulder	13 284	17 254
Kortfristiga skulder totalt	249 354	275 990

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

	2018	**2017**
Pensionsansvar för personalen	1 999 456	1 980 007
Minimitäckning	799 782	801 903
Täckning genom bidrag och intäkter	799 782	756 297
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter		66 179
Täckning som överstiger minimibeloppet	20 573	
Pensionsansvarsfonden	820 355	822 476
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 828	68 871
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	644 171	743 077
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 179 100	1 157 531

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2018	**2017**
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	5 565	3 835

Betalningar under senare räkenskapsperioder	7 103	6 148
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	12 668	9 983

23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro

	2018	**2017**
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	3 960	2 788
Betalningar under senare räkenskapsperioder*	38 059	17 615
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd totalt	42 020	20 403

*Betalningsförbindelsens giltighetstid löper ut efter 2018 eller senare eller slutdatum för giltighetstiden har inte fastställts

24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

Förmån	**2018**	**2017**
Arbetslöshetsförmåner	41 385	41 429
Allmänt bostadsbidrag	31 829	30 018
Studiestöd	9 899	11 437
Pensioner och handikappförmåner	3 800	4 073
Övriga förmåner	16 259	17 543
Totalt	103 172	104 500

25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro

	2018	**2017**
Underhållsstöd	186 681	194 283

26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2018	**2017**
Årskontroll av studiestöd	18 570	18 658

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska studerande själva se till att gränsen för årsinkomst inte överskrids.
Återkravsbeloppet inkluderar en förhöjning med 15 procent (27 §).
FPA kan inte påverka uppkomsten av återkravsbeloppet.

27. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala.

	2018	**2017**
Studielånestock med statsborgen	3 400 927	2 752 576
Statens borgensfordringar	115 900	122 021

28. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

	2018	**2017**
Försäkringsavgiftsfordringar som är föremål för skatteverkets restindrivning	116 433	129 911

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 21 mars 2019

Terttu Savolainen

Riikka Slunga-Poutsalo	Outi Antila	Vesa Rantahalvari
Saana Siekkinen	Timo Sipilä	Pentti Itkonen
Riitta Särkelä	Leila Lehtinen	Antti Valpas

Bokslutsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 25 april 2019

Piia-Tuulia Rauhala
CGR

Eeva-Maria Maijala

Antti Kurvinen

Toimi Kankaanniemi

Martti Mölsä

Mia Laiho

Riitta Myller

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2018

Komprimerad verifikatdagbok	datautskrift
Balansbok	inbunden bok över räkenskapsperioden

Bokföringsuppgifter över centraliserade utbetalningar:

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetalningar	maskinläsbar
Betalningsorder för centraliserade utbetalningar	verifikat, skriftlig
Täckningsöverföringar	skriftlig verifikation + maskinläsbar
Memorialverifikat	skriftlig verifikation + maskinläsbar

Byråernas bokföringsuppgifter:

Bokföringsfil (FK) per verifikation	maskinläsbar

Förmånssystem enligt YHTE-modellen
Bankavgifter i MP, kontantbetalningar och återbetalningar i FK

Dagpenning (SP)
Rehabiliteringspenning (KB)
Arbetslöshetsförmåner (TI)
Föräldradagpenningar (VQ och VR)
Studieförmåner (OT)
Barnavårdsstöd (WH)
Arbetsersättning i anslutning till barnavårdsstöd (WY)
Specialvårdspenningar (SM)
Bostadsbidrag (AY)
Särskilt stöd till invandrare (MM)
Företagshälsovård för företagare (TO)
Redovisningar enligt fullmaktsavtalsförfarandet (SQ)
Redovisningar enligt fullmaktsavtalsförfarandet (SQ)
Sjukvårdsersättningar (SY)
Tilläggsersättning för läkemedel (SH)
Barnbidrag (LL)
Rehabiliteringsbetalningar (KQ)
Statliga ersättningar till hälso- och sjukvården (QK)
Arbetsplatskassor (TK)
Statliga ersättningar (QK)
Underhållsstöd (LU)
Bostadsbidrag för pensionstagare (AE)
Folkpension (QE)
Indrivning utomlands (UP)
Handikappförmåner (VJ)
Grundläggande utkomststöd (PC)
Försöket med basinkomst (PU)

Webbläsartillämpningar och samverkande system
Endast FK-anslutning, förutom bankavgifter och centralförvaltningens återbetalningar

av ersättningar i MP-anslutningen för TW
Systemet för handläggning av apoteksredovisningar (SH)
Företagshälsovård (TW)

System med enbart centraliserad utanordning och hantering av återbetalningar
Endast MP-anslutning

Pensions- och handikappförmåner (RAKE)
Folkpensioner (KE)
Familjepensioner (PE)
Frontmannapensioner (RE)
Handikappförmåner (VY)
Fronttillägg till utlandet (UR)
Handikappbidrag (VT)
Kostersättning (RV)
Barnavårdsstöd (HT)
Pensionsstöd för långtidsarbetslösa (ET)

Centraliserad utanordning och anslutning till byråernas delbokföring
I MP: Bankavgifter för den egentliga betalningsdagen, i FK: enstaka betalningar, kontantbetalningar och återbetalningar.

Militärunderstöd (SF)
Moderskapsunderstöd (VB)
Adoptionsstöd (AD)

Administrativa system:
Byråernas betalningar (LM)
FK-anslutning
MP-anslutning

Arbetsplatskassornas betalningstrafik (TK)
FK-anslutning
MP-anslutning

Ekonomiavdelningens övriga material:
Placeringstillgångar:

Aktiekartotek	manuellt, Tahti-systemet

Anläggningstillgångar:

Aktieförteckning för byråerna	manuellt, Tahti-systemet
Övriga anläggningstillgångar	manuellt, Tahti-systemet
Tabellförteckning	bok

Verifikatslag som använts i FPA:s bokföring 2018

a) verifikat i huvudbokföringen skriftliga
Verifikat i Tahti-systemet (förteckning över verifikationsslag bifogas)
Notverifikat

b) övriga verifikat

Byråernas bokföringsfil:

Verifikatsammanställning och betalningsförteckning	skriftliga
(löpande numrering för varje kassa från årets början)	
Bokföringsfil (FK) per verifikation	maskinläsbar

MP-bokföringens verifikatdatabas

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetalningar	maskinläsbar

Verifikationsserie, systemvis

Betalningsorder för centraliserade utbetalningar	Skriftlig/maskinläsbar

Verifikatslag i Tahti-systemet som används i produktionen 2018

12	AD Adoptiotuki
13	AE Eläkk.saaj. as.tu
14	AY Asumistuki
15	EL El- ja vammaiset.
17	KB Kuntoutusraha
18	QK Valt.korv.maksut
20	KQ Kuntoutusmaksut
21	LL Lapsilisät
22	MM Maahanm.erit.tuki
23	Vammaisetuudet
24	OT Opintotuki
27	SA Sotilasavustus
28	SH Sairaanhoitokorv.
29	SM Erityishoitoraha
30	SP Sairauspäiväraha
31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	TK TP-kass.enn.maksu
34	TM Työmarkkinatuki
35	TO Yritt. tt-huolto
36	TP Peruspäiväraha
37	TQ Koulutustuki
39	TW Työnant.tt-huolto
40	VB Äitiysavustus
42	VR Vanh.päiväraha
43	WH Lastenhoidon tuki
44	WY Last.h.tuen tkorv
45	WH Lastenhoidon tuki
46	F2 Asumistuki ja lap
47	MA Eläketuki / Menoj
48	LU Elatustuki
49	Takuueläke
50	PC Toimeentulotuki
51	PU Perustulo
53	Ulkomaan perintä/883
90	HA Toimisuhde-eläkk.

91	YM Toimistot
92	HP Palkat
93	Toimistojen LM-maksu
94	LP Laskut ja palkk.
95	SOKY-laskut
96	VU Vuokrat ja vast.
97	FK Toimist.kirj.pito
98	M2 Keskushall.pal.
99	M3 Katteensiirto
AA	Käyttöom.kirjaus
AB	Kirjanpitotosite
AF	Poistokirjaukset
AN	Käyttöom.kirj: netto
AZ	Saldokirjaus
CH	Sopimuksen selvitys
DA	Asiakastosite
DG	Asiakkaat - hyvitys
DR	Asiakkaat - lasku
DS	Vuokravakuudet
DT	Vuokratulot
DZ	Asiakkaat - maksu
EU	Euro - pyöristysero
EX	Ulkoinen numero
KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajat - hyvit.
KN	Toimittajat - netto
KO	Vuokramenot
KP	Tilin ylläpito
KR	Toimittajat - lasku
KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	Toimittajat - maksu
ML	ML-tilitys
PR	Hinnanmuutos
RA	Hyvitys - nettosuor.
RB	Saatavien varaus
RE	Lasku - brutto
RN	Lasku - netto
RT	KH Siirtokirjaukset
RV	Myyntilasku
SA	Pääkirjatilitosite
SB	Pääkirjatilikirjaus
SC	Pääkirjavyörytys
SJ	Sijoitukset
SK	Kassatosite
SM	Sähköinen muistiotos
SO	KH sisäiset vuokrat
SU	Jälkikirjaustosite
UE	Tiedonsiirto
WA	Tavaranluovutus

WE	Tavaranvastaanotto
WI	Inventointitosite
WL	Varast.otto/toimitus
WN	Tav.vast.otto netto
ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	Korv. tt-laskut
ZH	Palkat
ZK	Konversiot
ZM	Matkalaskut
ZP	Maksukirjaus
ZR	Pankki - täsmäytys
ZS	Maksu per shekki
ZT	Sähköinen tiliote
ZV	Maksuselvitys

Fpa:s ansvarsrapport 2018

Generaldirektörens översikt

De grundläggande värderingar som styr FPA:s verksamhet är respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande. De här värderingarna är starkt kopplade till vårt ansvarsarbete. Förutom i våra värderingar syns ansvarsfullheten även i våra strategiska mål och genomsyrar därigenom hela vår verksamhet.

När det gäller ansvarsfullhet är en socialt hållbar utveckling ett centralt fokusområde hos FPA. Målet för en socialt hållbar utveckling är att trygga förutsättningarna för välfärd för nuvarande och kommande generationer. Att försörjningen är tryggad är en central förutsättning för välfärd, och här spelar den sociala tryggheten en viktig roll. Eftersom FPA är en organisation som sörjer för den sociala tryggheten har vår verksamhet en nära koppling till i synnerhet socialt hållbar utveckling.

År 2018 tog vi i bruk en uppdaterad plan för ansvarsfull verksamhet. Med den som grund tog vi itu med vårt nya, målinriktade ansvarsarbete. Utifrån planen utförde vi många goda ansvarsfulla handlingar år 2018. En av de viktigaste var beslutet att utveckla ansvarsfullheten när det gäller våra upphandlingar. Dessutom gjorde vi ett värdefullt arbete för att förebygga marginalisering, och vi satsade speciellt mycket på att stödja de ungas välbefinnande.

Vi var också med och utformade den nationella uppföljningen av hållbar utveckling. Vid uppföljningen används bl.a. en samling indikatorer för samhällelig ojämlikhet, som togs fram under FPA:s ledning.

År 2018 lämnades cirka 15,2 miljoner förmånsansökningar in till FPA. Av alla ansökningar som inkom år 2018 hade 69 procent gjorts i vår e-tjänst. Digitaliseringen möjliggör också nya arbetsformer för oss. Antalet dagar som våra medarbetare jobbat hemifrån på distans har ökat från år till år. År 2018 jobbade medarbetarna sammanlagt 122 900 dagar hemifrån på distans.

I den här rapporten kan du läsa mer om detta och om andra centrala insatser inom ramen för vårt ansvarsarbete år 2018.

Elli Aaltonen

Generaldirektör

Ansvarsledning

FPA:s ansvarsarbete utgår från en strategi. Detta arbete grundar sig också starkt på FPA:s lagstadgade uppgift som verkställare av den sociala tryggheten. Vårt strategiska val i fråga om värderingar är att vi beaktar ansvarsfullhet när vi sköter vårt uppdrag. Eftersom FPA är en organisation som sörjer för den sociala tryggheten har vår verksamhet en nära koppling till framför allt en socialt hållbar utveckling.

Vi har satt upp nya mål för vårt ansvarsarbete. Dessa mål styr hur verksamheten leds utifrån principen om ansvarsfullhet. Målen har grupperats under fyra teman, som fungerar som ledstjärnor för ansvarsarbetet. FPA:s ansvarsplan uppdaterades våren 2018. Som ett stöd för ansvarsplanen har vi också utarbetat en separat verksamhetsplan, som vi uppdaterar under arbetets gång. Det har också fastställts mätare för målen. Med hjälp av dem följer vi upp hur vårt arbete framskrider och vilken effekt det har.

Ansvarsteman och mål:

Utveckla systemet för social trygghet

1. Vi är en aktiv samhällelig påverkare.
2. Vi stöder våra kunders välfärd och främjar god livshantering.

Samverka på ett ansvarsfullt sätt

5. Vi är vi en ansvarsfull arbetsgivare.
6. Vi agerar på ett ekonomiskt hållbart sätt.
7. Vi placerar våra tillgångar på ett ansvarsfullt sätt.

Minska på ojämlikheten

3. Vi förebygger marginalisering.
4. Vi utvecklar våra tjänster för att bättre kunna beakta mångfalden bland våra kunder och vår personal.

Stävja klimatförändringen

8. Vi minskar vårt koldioxidavtryck.

FPA har också andra ansvarsfrämjande planer och regelverk, såsom likabehandlings- och jämställdhetsplaner. Likabehandlingsplanen uppdaterade vi sommaren 2018.

Vårt strategiska mål år 2018 var att skapa en utmärkt, jämlik och ansvarsfull kundupplevelse. Dessutom var vårt mål att påverka i samhället på ett ansvarsfullt sätt.

Arbete kring hållbar utveckling på nationell nivå

Vi deltar aktivt i det nationella arbetet kring hållbar utveckling. År 2018 fortsatte vi vårt arbete som medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling. Vi var också med och utformade den nationella uppföljningen av hållbar utveckling. Vid uppföljningen används bl.a. en samling indikatorer för samhällelig ojämlikhet, som togs fram under FPA:s ledning. Indikatorsamlingen publicerades på statsrådets kanslis webbplats för hållbar utveckling i början av år 2018.

Samhällelig påverkan

Ansvarsmål 1: Vi är en aktiv samhällelig påverkare.

Vi ger förslag till utvecklingen av den lagstiftning som gäller social trygghet.

Ett av målen för vårt ansvarsarbete är att aktivt påverka i samhället. Det här målet hänger nära samman med utvecklingen av lagstiftningen om social trygghet. Genom att påverka lagstiftningen kan vi för vår del främja en socialt hållbar utveckling. Vi publicerar årligen en utvecklingsportfölj med tanke på utvecklingen av lagstiftningen. Till de viktigaste utvecklingsområdena i portföljen hör en förenkling av lagstiftningen och verkställigheten av den samt tryggande av en tillräcklig nivå på förmånerna. Utvecklingsportföljen delges FPA:s fullmäktige, riksdagens social- och hälsovårdsutskott samt de ministerier som ansvarar för lagberedningen.

Vi ställer vår sakkunskap till förfogande för att bidra till utvecklingen av den sociala tryggheten i Finland och internationellt.

År 2018 fick vi 77 begäranden om utlåtande från olika ministerier och utskott.

Som en del av vårt påverkansarbete i samhället vill vi påverka utvecklingen av systemet för social trygghet och slopa byråkratifällor. Vi deltar bland annat i Toimi-projektet, som leds av statsrådets kansli. Ett av utvecklingsområdena i projektet är slopande av byråkratifällorna inom den sociala tryggheten, med kunden och det verkställande systemet som utgångspunkt.

Som en del av totalreformen av grundskyddet utnyttjar Toimi-projektet FPA:s gedigna sakkunskap i fråga om den sociala tryggheten.

> Vi producerar forskningsdata och statistiska data om social trygghet, och informerar om rönen via olika kanaler.

Till FPA:s uppgifter hör att ge service genom att tillhandahålla information. Genom de forskningsdata och statistiska data som vi producerar kan vi påverka de beslut som gäller den sociala tryggheten. Vi lyfter fram forskningsdata och statistiska data i olika kanaler. På så sätt får den information som vi producerat stor spridning och kan utnyttjas av många.

> År 2018 FPA:s forsknings-, aktuarie- och statistikpublikationer samt övriga publikationer laddades 351 965 gånger. År 2017 var antalet laddningar mindre, sammanlagt 211 939. Våra forskningsbloggar lästes 85 416 gånger. År 2017 lästes bloggarna 131 039 gånger.
>
> Twitter-kontot för FPA:s forskningsenhet hade 8 718 följare. År 2017 var antalet följare 7 359.

Social- och hälsovårdsreformen som en del av FPA:s ansvarsarbete

FPA har år 2018 aktivt deltagit i beredningen av landskaps- och vårdreformen. Vi har varit med och berett reformen i många beredningsgrupper på nationell nivå samt gett utlåtanden som gällt lagstiftningen. Vi har också deltagit i många av social- och hälsovårdsministeriets spetsprojekt. När det gäller verkställandet av den sociala tryggheten har vi förberett oss inför reformen bland annat genom att tillsammans med våra samarbetspartner utveckla olika samarbetsmodeller som stöd för den servicehelhet som erbjuds kunden.

Dessutom har vi i nära samarbete med våra nationella samarbetspartner tagit fram informationshanteringstjänster med tanke på valfriheten. Vi ansvarar också för utbetalningarna av hälso- och sjukvårdsersättningar till de tjänsteproducenter som tillhandahåller direktvalstjänster. Vi har dessutom förberett oss på att stå till tjänst med vår rådgivningsexpertis och våra rådgivningskanaler som stöd för olika valfrihetspiloter. Med tanke på landskaps- och vårdreformen och valfriheten har vi dessutom samarbetat aktivt med våra intressentgrupper, bland annat med landskapen och olika organisationer.

Uträtta ärenden enkelt och smidigt

Ansvarsmål 2: Vi stöder våra kunders välfärd och främjar god livshantering.

Målet att stödja våra kunders välfärd och att främja god livshantering hör nära ihop med vår strävan att erbjuda tjänster som kan användas enkelt och smidigt. Det är viktigt för oss att kunderna kan uträtta sina FPA-ärenden på ett smidigt sätt. Vi har satsat på detta genom att utveckla våra servicekanaler så att de är så mångsidiga som möjligt.

Det är möjligt för våra kunder att sköta sina ärenden hos oss på många olika sätt: via e-tjänsten, via distansförbindelse, på våra serviceställen, med tidsbokning, per telefon och per post. Dessutom kan man på kommunernas cirka 160 servicepunkter få rådgivning när det gäller FPA-ärenden och FPA:s e-tjänst.

År 2018 lämnades cirka 15,2 miljoner förmånsansökningar in till FPA. Av alla ansökningar som inkom år 2018 hade 69 procent gjorts via e-tjänsten. År 2017 gjordes 66 procent av alla ansökningar via e-tjänsten, år 2016 var andelen 64 procent och året innan 60 procent.

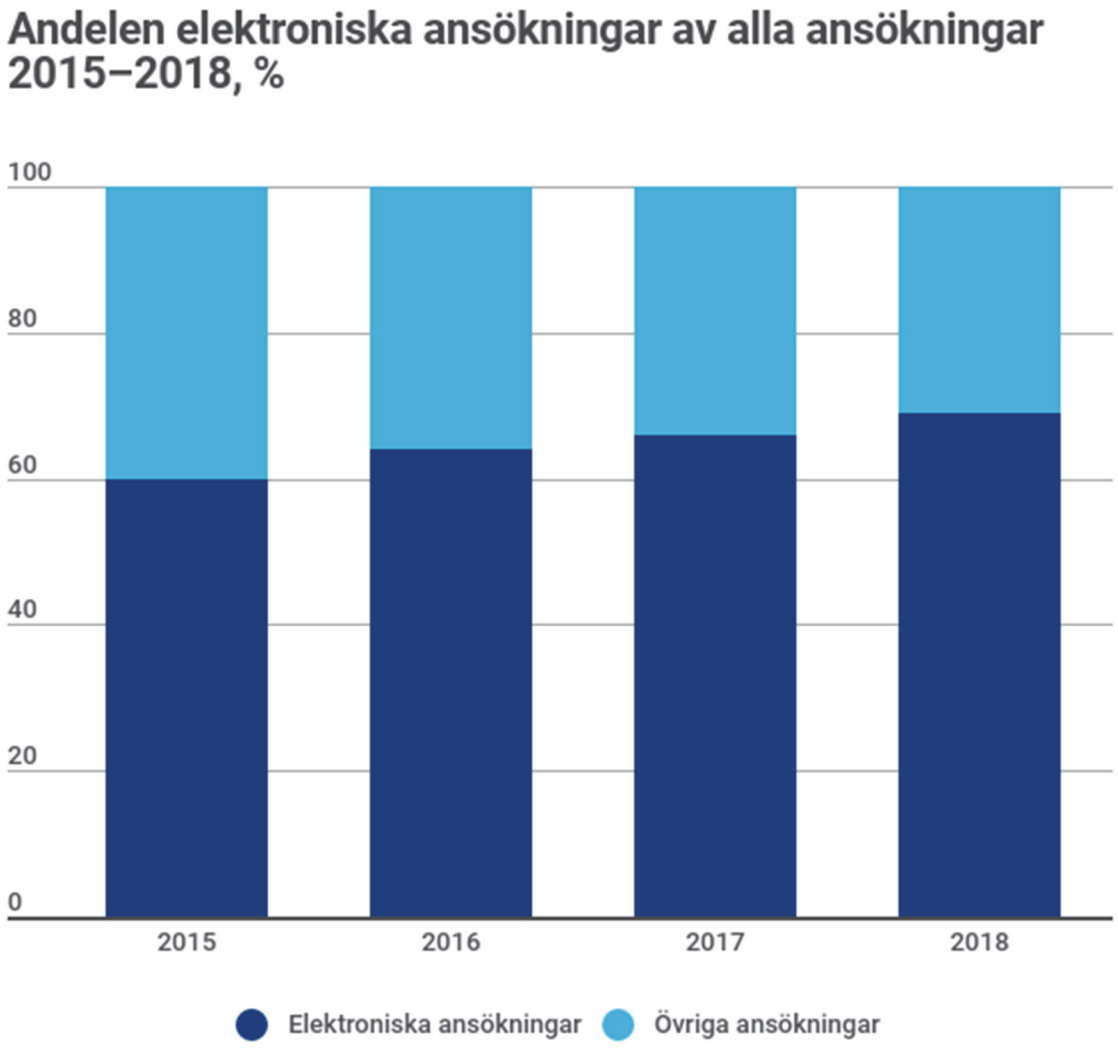

Distansservice och popup-tjänster

Som ett led i utvecklingen av vårt servicenätverk fortsatte vi att utveckla vår distansservice och våra popup-tjänster. Distansservice innebär att kunden får råd av en kundservicesakkunnig via en videoförbindelse. I slutet av år 2018 fanns det 100 distansserviceställen. Av dessa är 20 så kallade Virtu-serviceställen i Norra Finland. Cirka 4 300 ärenden sköttes via distansservice.

En popup-tjänst kan innebära rådgivning vid enskilda evenemang eller rådgivning vid ett tillfälligt serviceställe som har öppet till exempel en gång per månad. Popup-evenemangen är omtyckta, eftersom kundservicesakkunniga då kommer till sådana platser där det rör sig mycket folk och där behovet av rådgivning är stort. Under året ordnades cirka 500 popup-evenemang, vilket är mer än tre gånger så många som år 2017. Popup-serviceställena besöktes 8 700 gånger.

AI-programmet Aurora

Vi deltar i förutredningen av det nationella AI-programmet Aurora, som tillsatts av finansministeriet. År 2018 undersöktes genom livshändelsebaserade försök hur man kan göra det möjligt att av de tjänster som olika serviceproducenter tillhandahåller skapa smidiga servicestigar med tanke på olika livssituationer och livshändelser. Som en del av förutredningen bereds också en utvecklings- och genomförandeplan för det nationella AI-programmet Aurora för åren 2019–2022.

Direktersättningen på apoteken och inom hälso- och sjukvården utgör det enklaste sättet för kunden att sköta sina ärenden hos FPA.

År 2018 testade vi på att använda robotik vid automatiseringen av förmånshandläggningen. Arbetet fortsätter år 2019.

Mobilenkät: ”Gick det att sköta ditt ärende så att det blev klart på en gång?” Av dem som hade besökt ett serviceställe var 56 % av samma åsikt (57 % år 2017). Av dem som skötte sitt ärende per telefon var 58 % av samma åsikt (56 % år 2017).

Kundnöjdhetsindex: ”Det är enkelt att uträtta ärenden hos FPA.” Vi fick medeltalet 7,35. År 2017 fick vi samma betyg.

Förebyggande av marginalisering

Ansvarsmål 3: Vi förebygger marginalisering.

Att förebygga marginalisering är en av hörnstenarna i vårt ansvarsarbete. Vi har satsat på förebyggande av marginalisering inom förmånsverksamheten och rehabiliteringen, men utöver det

även genom att vara med i olika samarbetsforum för att minska ojämlikheten. Vi deltog bland annat i den arbetsgrupp som tillsattes av statsminister Juha Sipilä för att behandla jämlikhetsfrågor. Arbetsgruppens rapport publicerades i början av år 2018.

Vi har också tillsammans med andra aktörer producerat forskningsdata och lagt fram förslag på hur marginalisering kunde förebyggas. Att utveckla det här samarbetet ser vi också som en central åtgärd med tanke på förebyggande av marginalisering.

> Sakkunniga från FPA gav sig ut i De bostadslösas natt år 2018. Under de bostadslösas natt ordnades olika evenemang runt om i landet, där bostadslösa hade möjlighet att ställa frågor om FPA-förmåner och få råd om hur man ansöker om förmånerna.

Stöd för de ungas välbefinnande på Navigatorn

År 2018 satsade vi på olika åtgärder som stöder de ungas välbefinnande. Vi är bland annat med i den nationella Navigatorn-verksamheten, vars syfte är att förebygga marginalisering av unga. Navigatorerna erbjuder unga i åldern 15–29 informations-, rådgivnings- och handledningstjänster med låg tröskel. Tjänsterna ordnas multiprofessionellt över sektorsgränserna.

Vid vissa Navigatorn-verksamhetsställen ordnas FPA:s popup-tjänster, medan man vid andra når FPA per telefon eller via Skype. För den multiprofessionella personalen ordnas utbildning om FPA:s olika tjänster. Vid behov styr personalen ungdomarna till FPA:s Nuotti-coachning, en tjänst med låg tröskel.

> Sammanlagt 1 281 unga har beviljats yrkesinriktad rehabilitering på lättare grunder: de unga har inte behövt ha något läkarutlåtande för att antas till rehabiliteringen, och det har också varit möjligt att ansöka om rehabilitering muntligen.

Utveckling av rehabiliteringen för NEET-unga

I projektet för utveckling av rehabiliteringen för NEET-unga (NEET = Not in Employment, Education or Training) har man arbetat för att unga personer i åldern 16–30 år som står utanför arbets- och studielivet ska få tillgång till rehabiliteringstjänster. Totalt 1 281 unga har beviljats yrkesinriktad rehabilitering på lättare grunder än vanligt: de unga har inte behövt ha något läkarutlåtande för att antas till rehabiliteringen, och det har också varit möjligt att ansöka om rehabilitering muntligen.

Som en del av projektet har man utvecklat en ny form av yrkesinriktad rehabilitering, s.k. NUOTTI-coachning. Den går ut på att den unga får en personlig coach som ger stöd i vardagen. Inom NUOTTI-coachningen kan man avancera i den ungas takt. Man kan till exempel uppmuntra den unga att söka annan service inom den yrkesinriktade rehabiliteringen, vilket kan

innebära att han eller hon börjar omfattas av yrkesinriktad rehabilitering i ett tidigare skede än vad som annars hade varit möjligt.

Mångfald

Ansvarsmål 4: Vi utvecklar våra tjänster för att bättre kunna beakta mångfalden bland våra kunder och vår personal.

Vi har utvecklat de sätt på vilka man kan uträtta ärenden hos oss så att alla våra kunder ska ha likvärdiga möjligheter att uträtta sina FPA-ärenden. Under år 2018 utvecklade vi vår distanss-service samt olika meddelande- och chattjänster.

Våra kunders möjligheter att uträtta ärenden hos oss utgör grunden för vår verksamhet. Att våra tjänster är tillgängliga syns på många olika sätt: vi har ett brett utbud servicekanaler, vi har språk- och tolktjänster, vi har service som är riktad till särskilda användargrupper och vi har bland annat satsat på klarspråk.

Tillgänglighet är en viktig princip också i våra e-tjänster. Att utveckla tillgängligheten i fråga om våra e-tjänster var ett centralt insatsområde år 2018, och det arbetet fortgår alltjämt. EU-direktivet om tillgänglighet avseende webbplatser kräver att e-tjänsterna hos offentliga aktörer är tillgängliga senast i september 2020. En tillgänglig e-tjänst är utformad så att den kan användas även av särskilda användargrupper. Alla FPA:s kunder har nytta av e-tjänster som är lätta att använda och lätta att förstå.

I fjol gjordes mer än 44 miljoner besök på FPA:s webbplats kela.fi (fpa.fi). Över hälften av alla besök gjordes via mobila enheter.

Tillgängligheten till våra tjänster hör också samman med digitalt stöd och förebyggandet av digital marginalisering

På våra serviceställen och i telefontjänsten får kunderna personlig hjälp med användningen av e-tjänsten. På serviceställena hjälpte man år 2018 kunderna att sköta ärenden via e-tjänsten nästan 96 000 gånger och per telefon över 13 000 gånger. Den som behövde handledning kunde dessutom boka tid till ett serviceställe. Det är också möjligt att boka en telefontid för handledning. I så fall ringer FPA upp kunden. På FPA:s webbplats finns det dessutom rikligt med tips

och videoinspelningar som visar hur man använder e-tjänsten. Vi har också satsat på digitalt stöd och på samarbete kring digitalt stöd på nationell och regional nivå tillsammans med andra aktörer.

> Mer än 20,5 miljoner bilagor lämnades in till FPA år 2018. Av dessa skickades 60 procent via e-tjänsten. Ett år tidigare var andelen 53 procent.
>
> "FPA:s tjänster är lättillgängliga." Av dem som svarade var 57 procent helt eller delvis av samma åsikt.
>
> Kundnöjdhetsindex: "Mitt ärende gick att sköta via den servicekanal som jag valt." På skalan 0–10 fick vi betyget 8,45. År 2017 var betyget 8,84.

Allmän rådgivning på sociala medier

Vi har också gett allmän rådgivning bland annat på vår Facebook-sida. Våra korta tips under rubriken FPA tipsar som vi delar på Facebook utsågs till Årets klargörare år 2018. Vinnaren valdes av riksdagens justitieombudsman. Man kan också lyssna på tipsen och de översätts alltid till svenska.

Mångfalden bland personalen beaktas

Vi är en stor arbetsgivare, och det är en central del av vår ansvarsfullhet att beakta mångfalden bland personalen. Vår personal representerar också en mångfald av behov och kompetens. Mångfalden är en betydande resurs för FPA. När vi beaktar personalens mångfald stärker vi välbefinnandet i arbetet och en innovativ arbets- och organisationskultur.

Att uppmärksamma mångfalden hos personalen betyder också familjevänlighet, vilket är något som vi som arbetsgivare vill satsa på. Av dem som svarade på frågorna i personalbarometern år 2018 tyckte 86,1 procent att de kan kombinera arbete och privatliv. År 2017 var andelen 84,7 procent.

Digitaliseringen möjliggör nya arbetsformer. Distansarbete i hemmet är en arbetsform som också har stor ekologisk betydelse. Antalet dagar som FPA:s anställda arbetat hemifrån på distans har ökat från år till år, och år 2018 var antalet betydligt större än tidigare år.

> Vi har flexibla arbetstider för att kunna kombinera arbete och privatliv.

Distansarbetsdagar hemifrån vid FPA 2015–2018

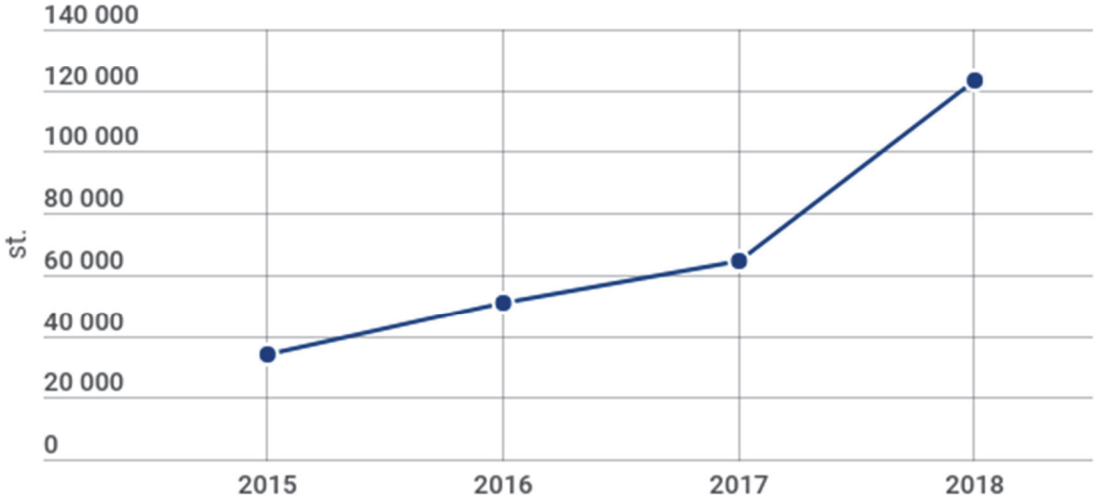

Distansarbetsdagar hemifrån hos FPA 2015–2018*

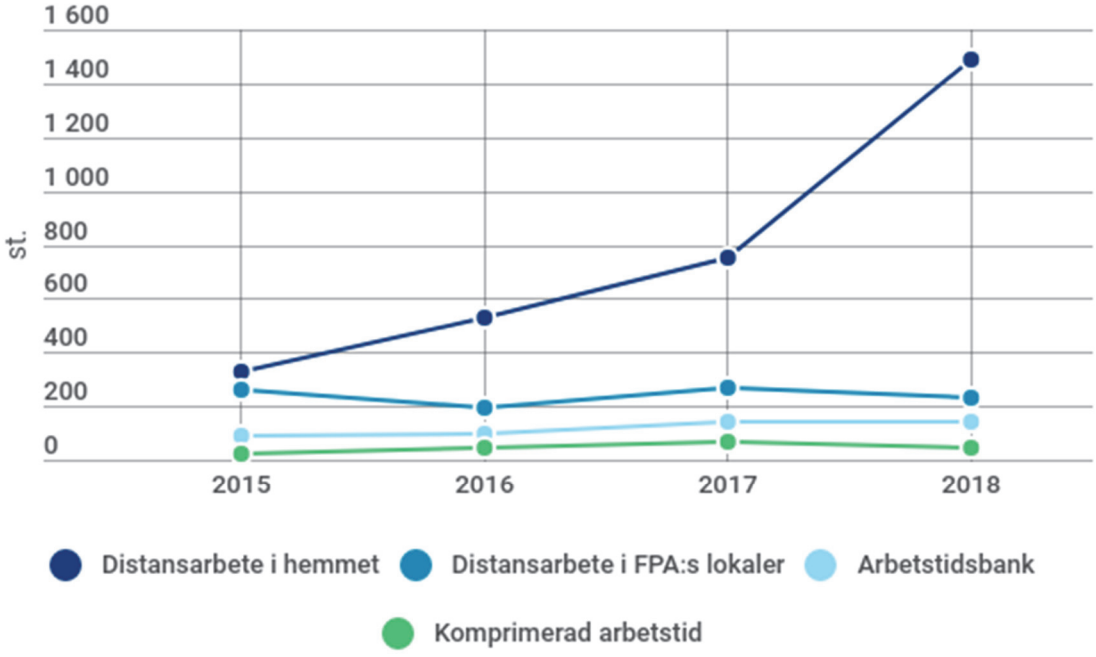

*Ingångna avtal

Ansvarsmål 5: Vi är en ansvarsfull arbetsgivare

En välmående och kunnig personal är FPA:s viktigaste resurs. Eftersom vi är en ansvarsfull arbetsgivare vill vi värna om vår personals välbefinnande i arbetet och om utvecklingen av personalens kompetens. Kompetensutveckling är ett tema som vi lyfter fram ytterligare under år 2019.

Vi satsar på medarbetarnas välbefinnande i arbetet och på medarbetarupplevelsen.

Enligt 2018 års personalbarometer var vår personals arbetstillfredsställelse på en god nivå. Av respondenterna var 82,1 procent nöjda med sitt jobb. År 2017 var motsvarande siffra 82,2 procent.

Vi har satsat på vår personals välbefinnande i arbetet på olika sätt. Ett exempel är försöket med frivilligarbete, som startade i början av år 2018. Varje medarbetare som så önskade hade möjlighet att använda en eftermiddag under år 2018 för frivilligarbete, vilket stödjer välbefinnandet. Vi hoppas att försöket med frivilligarbete uppmuntrar vår personal att ägna sig åt frivilligarbete även på sin fritid.

Frivilligarbete ökar välmåendet både hos den som tar emot hjälp och hos den som utför frivilligarbetet. Genom att erbjuda möjlighet till frivilligarbete ökar vi också vår kundförståelse, i och med att vi kommer närmare dem som behöver hjälp. Tack vare frivilligarbete kan vi således även utveckla våra tjänster.

FPA:s blodgivargrupp gav blod 111 gånger under år 2018. Det betyder att vi hjälpte upp till 333* patienter.

(* =då de röda blodcellerna, trombocyterna och plasmaprodukterna har separerats ur varje blodpåse)

Sommaren 2018 deltog vi i kultur- och människorättsevenemanget Pride.

Hösten 2018 deltog vi i den riksomfattande Barn med på jobbet-dagen. Vi uppmuntrade vår personal att ta med sina barn till jobbet för att bekanta sig med arbetsplatsen. Evenemanget ingick i FPA:s projekt En barnvänlig arbetsplats.

Veckan för hållbar utveckling

Veckan för hållbar utveckling är en temavecka som lanserats på initiativ av Europeiska nätverket för hållbar utveckling (European Sustainable Development Network , ESDN). Målet med veckan är att inleda och synliggöra olika projekt för hållbar utveckling runt om i Europa.

Den europeiska veckan för hållbar utveckling inföll 30.5–5.6.2018. FPA har årligen deltagit i den här temaveckan. Det riksomfattande temat var agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030. Av de mål som ingår i agendan valde FPA att fokusera på att främja jämställdhet och minska ojämlikheten.

Under veckans gång bjöd vi på olika jippon och nyhetsinlägg som anknöt till de områden som vi prioriterat, och vi utmanande alla medarbetare att delta i arbetet för en hållbar utveckling.

Ekonomisk ansvarsfullhet

Ansvarsmål 6: Vi agerar på ett ekonomiskt hållbart sätt.

Till vår ekonomiska ansvarsfullhet hör att vi säkerställer att vår verksamhet är ekonomiskt hållbar. Det här innebär en långsiktig planering och uppföljning av FPA:s ekonomi, ekonomisk riskhantering samt beaktande av kostnader och nytta vid utvecklingen av verksamheten. I vår ekonomiska ansvarsfullhet ingår också en samhällelig aspekt, eftersom vi ställer prognoser och gör uppskattningar av FPA:s förmånsutgifter och hur de utvecklas.

När det gäller vårt utvecklingsarbete och våra investeringar har digitaliseringen varit vårt insatsområde år 2018. Digitaliseringen påverkar på ett omfattande sätt all vår verksamhet; allt från hur enskilda kunder sköter sina ärenden till personalperspektivet. Digitaliseringens effekter återspeglas i vår sociala, ekologiska och ekonomiska ansvarsfullhet.

Våra ekonomiska satsningar på digitaliseringen hänger nära ihop med vår service och med hur vår verksamhet organiseras. Av FPA:s alla serviceformer är e-tjänsten den överlägset mest effektiva. Den sparar FPA:s och samhällets resurser, och gör det samtidigt möjligt för våra kunder att sköta sina ärenden hos oss på ett smidigt sätt.

> Kostnaden för traditionell byråbetjäning är cirka 10 euro per besök, medan det i e-tjänsten är fråga om några tiotals cent.

Till den ekonomiska hållbarheten i FPA:s verksamhet hör också en effektiv användning av våra lokaler. Vi planerar långsiktigt våra kommande behov av lokaler och de investeringar som dessa kräver. En effektiv användning av lokalerna är också ekologiskt ansvarsfullt.

> Vår lokalanvändning effektiviserades med 7 procent år 2018.
>
> Vi utförde också ett försök kring cirkulär ekonomi där vi utnyttjade gammalt marknadsföringsmaterial vid sammanställningen av nya produkter.

Fokus på utvecklingen av ansvarsfullhet vid FPA:s upphandlingar

De frågor som gäller ekonomisk ansvarsfullhet har ekonomiska, sociala och ekologiska återverkningar även utanför vår organisation. Ett centralt exempel på detta är ansvarsfullheten när det gäller upphandlingar.

Ett av de viktigaste målen för vårt ansvarsarbete är att utveckla ansvarsfullheten vid upphandlingar. År 2018 inledde vi vårt arbete med att utveckla ansvarsfullheten när det gäller moderskapsförpackningen. Här är målet att utveckla speciellt den sociala ansvarsfullheten. Våra intressentgrupper gav oss också respons på ansvarsfullheten när det gäller moderskapsförpackningen.

Våra satsningar på ansvarsfullhet i samband med moderskapsförpackningen fortsätter även år 2019, och här är vårt mål allt större ansvarsfullhet. Vi kommer att granska ansvarsfullheten även i fråga om våra övriga upphandlingar. Vad gäller dem preciseras våra planer under år 2019.

> Vårt mål är allt större ansvarsfullhet i samband med moderskapsförpackningen.

Ansvarsfulla placeringar

Ansvarsmål 7: Vi placerar våra tillgångar på ett ansvarsfullt sätt.

I sin placeringsverksamhet följer FPA FN:s principer om ansvarsfulla placeringar. Vi uppdaterade våra principer för ansvarsfulla placeringar i samband med placeringsplanen för år 2019. Vi rapporterar till FPA:s styrelse om olika frågor som gäller ansvarsfulla placeringar, och vid behov även till andra FPA-organ i samband med rapporterna om placeringsverksamheten. I samband med behandlingen av placeringsplanen granskar vi årligen hur aktuella principerna för ansvarsfulla placeringar är.

Klimatgärningar

Ansvarsmål 8: Vi minskar vårt koldioxidavtryck.

Vi beräknar vårt koldioxidavtryck och satsar på att minska det.

Alltsedan år 2013 har vi räknat ut det koldioxidavtryck som vår interna verksamhet ger upphov till. De delområden som ingår i beräkningen är energiförbrukning, resor, inköp av kontorsmaterial och inventarier, pappersförbrukning och avfall. På de här delområdena minskade vårt koldioxidavtryck med nästan 14 procent* jämfört med året innan.

Den viktigaste enskilda faktorn som bidrog till detta var minskningen av de utsläpp som förbrukningen av el medför. Enligt det avtal som Hansel konkurrensutsatt hade den el som vi förbrukade år 2018 producerats av förnybar energi till 100 procent, och elenergins specifika koldioxidutsläpp var 0 g/kWh.

*= Beräkningen av elförbrukningen har preciserats jämfört med tidigare år, och siffrorna är inte helt jämförbara med föregående års siffror.

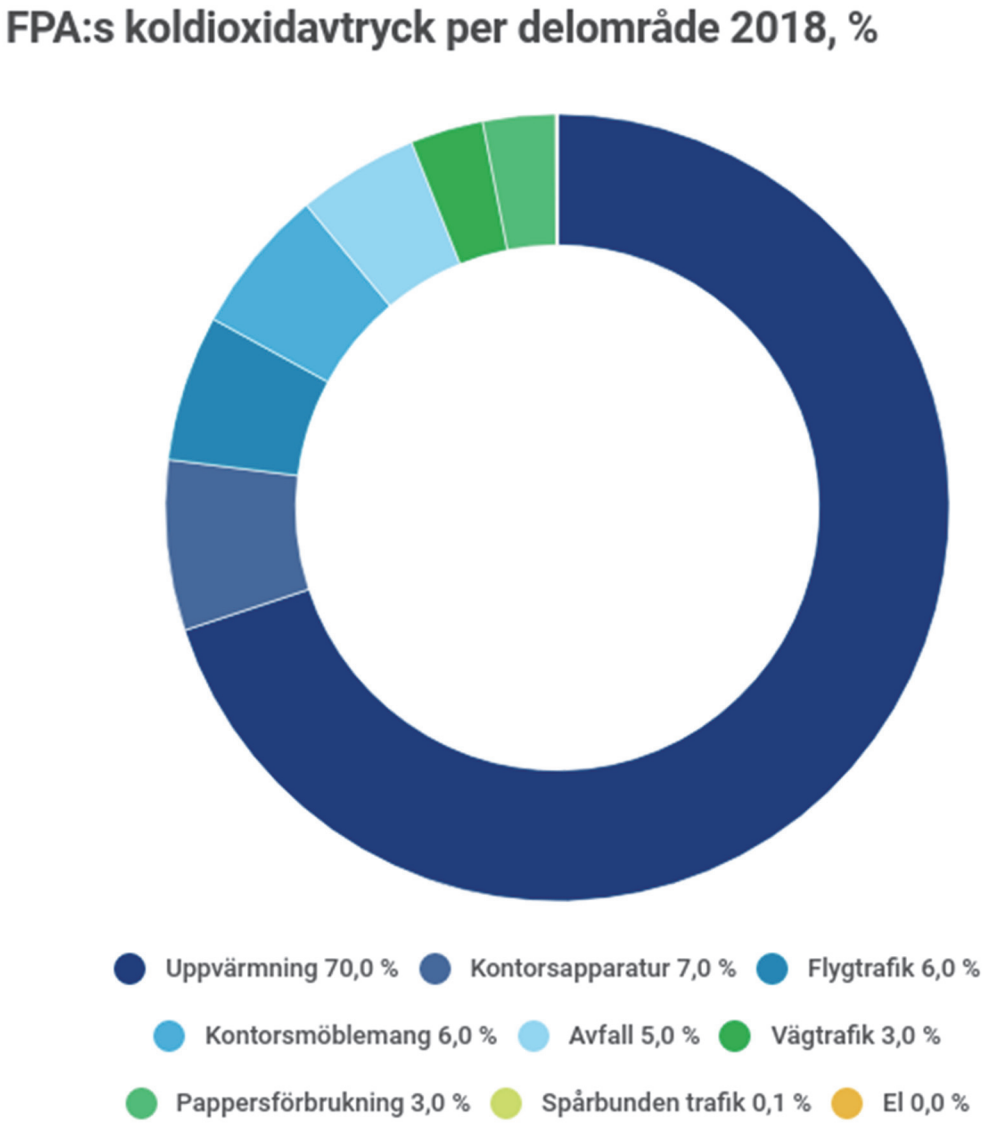

Den största delen av FPA:s koldioxidavtryck utgörs av energiförbrukningen. Vi har ett riksomfattande nätverk av serviceställen och stora kontorshus, vilket inverkar på vårt koldioxidavtryck och speciellt på vår el- och värmeförbrukning.

Utvecklingen av e-tjänsten är en faktor som har en stor inverkan på vilket koldioxidavtryck vår service medför. Genom att utveckla våra e-tjänster kan vi minska det koldioxidavtryck som våra kunder lämnar efter sig när de sköter sina ärenden, speciellt tack vare minskad pappersförbrukning och färre resor till våra serviceställen.

Vi deltog i den riksomfattande energisparveckan år 2018. Vårt tema för veckan var hållbara arbetsresor.

Kela Cycling-gruppen

FPA-medarbetarnas egen grupp KeCy, dvs. Kela Cycling-gruppen, har deltagit i den nationella kilometertävlingen. År 2018 cyklade gruppen sammanlagt 186 404 km. Deltagarna cyklade i medeltal 800 km var. År 2017 var motsvarande siffra 668. Motsvarande färdsträckor med bil hade gett ett koldioxidutsläpp på sammanlagt 32 620 kg år 2018.

Vi har också ingått två åtaganden om hållbar utveckling. Det senaste ingicks år 2017, och det är starkt förknippat med målet att bekämpa klimatförändringen. Tillsammans med Finans Finland, Trafiksäkerhetsverket Trafi samt Social- och hälsovårdsministeriet publicerade vi ett gemensamt åtgärdsåtagande för hållbar utveckling som rör digitaliseringen av handlingar inom social- och hälsovården. Digitaliseringen gällde läkarintyg A. Målet är att 80 procent av läkarintygen ska förmedlas elektroniskt år 2020.

Enligt åtagandet ska man ta reda på vilka klimatkonsekvenser digitaliseringen har. Detta görs genom att man räknar ut vilket koldioxidavtryck förmedlingen av läkarintyg har, och följer upp hur detta förändras när antalet elektroniska intyg ökar. I beräkningen beaktas förmedlingen av handlingar hos varje enskild part, t.ex. postningen och pappersförbrukningen.

År 2018 förmedlades fortfarande den största delen av läkarintyget A i pappersform (632 473 st.). Sammanlagt 2 procent (13 015 st.) av dem förmedlades elektroniskt år 2018. Det är meningen att förmedlingstjänsten för elektroniska läkarintyg ska tas i riksomfattande bruk under de kommande åren.

Framtidsutsikter

Vi genomförde många reformer som anknyter till ansvarsfullhet och hållbar utveckling. Vi förberedde också olika ändringar vars effekter kommer att synas under de kommande åren. Våra viktigaste teman år 2018 hade främst att göra med ansvarsfulla upphandlingar, arbete för bekämpning av ojämlikhet och marginalisering samt stödjande av välbefinnande i arbetet, där inledandet av frivilligarbete också ingår.

Med avseende på ansvarsfullhet var år 2018 ett givande år då vi rätt bra lyckades nå de mål som vi satt upp. Det finns dock fortsättningsvis sådant som behöver utvecklas, och det håller oss aktiva även under kommande ansvarsår.

År 2019 för med sig olika teman för utvecklingsarbetet. Ett intressant tema som hänger ihop med frågan om ansvarsfullhet är definitionen av principerna för etisk användning av artificiell intelligens. Under det kommande året får våra kunder möjlighet att välja om de vill ha elektroniska beslut i stället för beslut i pappersform, och detta kommer också att inverka på ansvarsfullheten. Denna möjlighet tas stegvis i bruk under år 2019. Även utvecklingen av servicenätet och våra tjänster fortsätter under år 2019. Vi utvecklar bland annat distansservicen, popuptjänsterna och tjänsterna för kunder som behöver personligt stöd.

Genom ett målinriktat och ambitiöst ansvarsarbete främjar vi en hållbar utveckling i hela samhället.

Bilaga 4: Centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2018

Centrala teman för FPA:s forskningsarbete år 2018 var det grundläggande utkomststödet, bostadsbidraget, aktiveringsmodellen för arbetslösa, familjeledigheterna, de unga som står utanför studie- och arbetslivet, inriktningen av sjukförsäkringsersättningar, särskilt läkemedelsersättningar och sjukdagpenningar, den rehabilitering som ordnas av FPA, övergången till sjuk- och invalidpension samt de regionala skillnaderna i välfärd och hälsa. FPA har slutit ett avtal med social- och hälsovårdsministeriet om en utvärdering av det basinkomstförsök som genomfördes åren 2017–2018. De första resultaten från effekterna av basinkomstförsöket offentliggjordes i februari 2019.

Innehåll

1. Hur fungerar grundtryggheten och forskning som stöder beslutsfattandet

2. Utnyttjandet av familjeledigheter i ljuset av forskningen

3. De ungas välmående i ljuset av forskningen

4. Inriktningen av läkemedelsersättningarna

5. Inriktningen av sjukdagpenningarna

6. Rehabilitering som ordnas av FPA

7. FPA:s egen verksamhet

8. Publikationer utgivna i FPA:s forskningspublikationsserier år 2018

1. Hur grundtryggheten fungerar samt forskning som stöder beslutsfattandet

Grundtrygghetens minimibelopp kompletteras med bostadsbidrag och grundläggande utkomststöd

Av landets 16 år fyllda befolkning fick 15 % stöd för boende, 4 % fick grundläggande utkomststöd och 3 % fick bägge dessa stödformer i november 2017. Bland dem som får FPA:s orsaksrelaterade förmåner är det vanligare än hos den övriga befolkningen att få bostadsbidrag och grundläggande utkomststöd.

Behovet av bostadsbidrag är relativt vanligt i nästan alla grupper som får orsaksrelaterade förmåner. Behovet av grundläggande utkomststöd varierar avsevärt i de olika

förmånsgrupperna. I synnerhet de som får minimidagpenning och arbetsmarknadsstöd kompletterar sina inkomster med grundläggande utkomststöd.

Att höja minimidagpenningarna till samma nivå som arbetsmarknadsstödet kan anses vara ett steg i rätt riktning, men det återstår att se huruvida behovet av utkomststöd bland dem som får minimidagpenning endast minskar i euro. I och med att det grundläggande utkomststödet överfördes till FPA är det enklare än tidigare att granska överlappningen av de primära förmåner som FPA betalar, bostadsbidragen och det grundläggande utkomststödet.

Källor: Korpela T. Työmarkkinatukea ja vähimmäismääräisiä päivärahoja täydennetään yleisesti asumistuella ja perustoimeentulotuella. FPA:s forskningsblogg 18.12.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4755

Blomgren J, Korpela T. Vähimmäismääräinen sairauspäiväraha ajaa usein myös toimeentulotuelle. Sosiaalivakuutus 2018; 56 (2): 33–35. https://sosiaalivakuutus.fi/vahimmaismaarainen-sairauspaivaraha-ajaa-usein-toimeentulotuelle/

Överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA och utvärdering av den

Det grundläggande utkomststödet överfördes från kommunerna till FPA i början av år 2017. Reformen är historisk och utkomststödet avviker från de andra förmåner som FPA administrerar.

Riksdagen förutsatte när den fattade beslutet om överföringen till FPA att reformens konsekvenser för antalet personer som får utkomststöd, längden på perioderna med utkomststöd samt kostnaderna för utkomststödet följs upp och att en utvärdering genomförs för att ta reda på om reformen främjar stödets tillfälliga natur, personernas möjligheter att klara sig själva och förebyggandet av marginalisering. FPA:s forskningsenhet genomför utvärderingen själv och i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd, Kommunförbundet, Finlands social och hälsa rf samt universiteten. FPA:s forskningsenhet deltar också i Finlands Akademis forskningsprojekt TITA där man bland annat bedömer hur väl det nya utkomststödssystemet fungerar som en del av den sociala tryggheten.

Undersökningarna visar att 40 % av dem som får orsaksrelaterade förmåner dessutom får bostadsbidrag, grundläggande utkomststöd eller båda. Av de unga (18–24-åringarna) fick var femte utkomststöd av FPA år 2017. De unga får i allmänhet grundläggande utkomststöd i korta perioder åt gången: över hälften av de unga fick utkomststöd kortare tid än 3 månader. Var tionde av de unga fick stöd fortlöpande i fyra månader eller mer åtminstone en gång under årets lopp.

Källor: Korpela T. Työmarkkinatukea ja vähimmäismääräisiä päivärahoja täydennetään yleisesti asumistuella ja perustoimeentulotuella. FPA:s forskningsblogg 18.12.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4755

Raittila S m.fl. De unga får i allmänhet grundläggande utkomststöd i korta perioder åt gången. FPA:s forskningsblogg 10.1.2019. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4766

Basinkomsten intog en allt mer framträdande roll i den offentliga debatten under basinkomstförsöket

Under de senaste åren har basinkomsten oftare än tidigare behandlats i både finländska och utländska medier. I Finland inleddes ett tvåårigt basinkomstförsök i början av år 2017. Den offentliga debatten om basinkomsten ökade dock avsevärt redan under riksdagsvalet år 2015. Undersökningar visar att basinkomstens ställning som tema i den offentliga debatten har förstärkts. Utöver sakkunniga och aktivister deltog även medborgarna allt mer i diskussionen om basinkomsten, och en ny dimension i debatten utgjordes av egna erfarenheter hos dem som deltog i försöket. I Finland fokuserade basinkomstdebatten på effekterna på sysselsättningen och var sålunda mer begränsad i fråga om synvinklar och målsättningar än den internationella debatten om ämnet. Å andra sidan svarade debattens fokus mot de frågor som man söker svar på i det finländska basinkomstförsöket.

Källa: Mäkkylä Katja, Simanainen Miska (2018): Perustuloa koskeva julkinen keskustelu ennen perustulokokeilua ja sen aikana. FPA, Arbetspapper 139.
https://helda.helsinki.fi/handle/10138/236445

Strategisk forskning tar fram information om ojämlikhet – FPA är starkt med

Hösten 2015 tog Finlands Akademi finansieringsbeslut om de första projekten inom strategisk forskning. FPA:s forskningsenhet deltar i två forskningskonsortier i det strategiska forskningsprogrammet Jämlikhet i samhället: "Eriarvoisuuden torjuminen niukkuuden aikana" under ledning av Åbo universitet (TITA-konsortiet) och "Työ, tasa-arvo ja julkisen vallan politiikka" under ledning av Tammerfors universitet (WIP-konsortiet). Bägge projekten har beviljats fortsatt finansiering fram till år 2021. Projekten har resulterat i omfattande kunskap om samhällelig ojämlikhet, mekanismer som ger upphov till ojämlikhet samt politiska åtgärder för att korrigera problemen.

Källor: Videon Tasa-arvoisessa yhteiskunnassa kaikki voittavat

TITA-projektet

WIP-projektet

2. Utnyttjandet av familjeledigheter i ljuset av forskningen

Hur utnyttjar papporna familjeledigheterna?

Den reform i föräldraledigheterna som genomfördes år 2013 var av stor betydelse. Utöver att utnyttjandet av föräldraledigheter blev ännu mer flexibelt än tidigare fick papporna nu för första gången i Finland en genuin villkorslös pappakvot. Reformen har haft betydelse för användningen av pappornas föräldraledigheter eftersom den ökade framför allt andelen sådana pappor som tog ut sin pappakvot efter föräldraledigheten (45 %). Å andra sidan minskade andelen pappor som tog ut ledighet strax efter barnets födelse (70 %). Dessutom har andelen pappor som inte tar ut någon föräldraledighet alls förblivit nästan oförändrad (24 %). Även om ungefär hälften av papporna utnyttjar sin kvot genast efter att föräldraledigheten är slut är det viktigt att notera att nästan en fjärdedel av papporna väntar med att ta ut sin ledighet tills barnet är något under 2 år. I ett forskningsprojekt som utnyttjar uppgifterna i FPA:s förmånsregister utreds hur pappor utnyttjar familjeledigheter och faktorer i samband därmed.

Källor: Saarikallio-Torp Miia, Miettinen Anneli (2018). Family leaves for fathers. Non-users as a test for policy reforms. Föredrag, ESPAnet conference, Vilnius, 31.8.2018.

Miettinen Anneli, Saarikallio-Torp Miia (2018). Kurkistus isien perhevapaisiin: tuoretta tietoa isien perhevapaiden käytöstä. Esitys, Perhetutkimuksen päivät, Tampere, 20.4.2018.

Effekten av barnavårdsstöd på mammornas deltagande i arbetslivet

Det är möjligt att försöka påverka familjers beteende med hjälp av familjepolitik. Familjeledigheterna fördelar sig ojämnt mellan föräldrarna och stödnivån påverkar mammornas beslut att börja arbeta. I forskningsrapporten undersöktes på vilket sätt barnavårdsstöden, familjens bakgrundsfaktorer och mammans ställning på arbetsmarknaden påverkar vårdperiodens längd. Ett högre hemvårdsstöd förlänger hemvårdsperioderna oberoende av kommunens sysselsättningsgrad eller mammans ställning på arbetsmarknaden. Ett högre hemvårdsstöd kan påverka mammor med en svag ställning på arbetsmarknaden kraftigare.

Källa: Räsänen Tapio, Österbacka Eva, Valaste Maria, Haataja Anita (2019). Barnavårdsstödens inverkan på mammornas arbetskraftsdeltagande. FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 14, 2019.

Barnens växelvisa boende en utmaning för förmånssystemen

En upplösning av föräldrarnas parförhållande och livet efter en separation berör ett stort antal barn. I Finland finns drygt 270 000 barn eller unga som lever antingen i ensamförsörjares familjer eller i en ombildad familj. Det finns nästan ingen vetenskaplig forskning om barnens faktiska boendearrangemang eller växelvisa boende, trots att boendelösningarna för många familjer påverkar de förmåner som beviljas.

Till exempel av ensamförsörjarhushållen fick 58 % bostadsbidrag år 2017, medan växelvis boende barn inte beaktas i umgängesförälderns bostadsbidrag. FPA:s forskningsenhet inledde i slutet av året ett forskningsprojekt som gäller barns växelvisa boende.

Källa: Miettinen Anneli, Saarikallio-Torp Miia. Etuusjärjestelmä ei tunnista lasten vuoroasumista. Sosiaalivakuutus 1/2018: 33–35.

Mammorna vill ha flexibilitet och valfrihet i familjeledigheterna

En stor del av småbarnsmammorna är ganska nöjda med det nuvarande systemet för familjeledigheter. Hela 40 % av småbarnsmammorna anser att det inte finns någon anledning att reformera familjeledigheterna. Om man ändå börjar reformera systemet hoppas mammorna på mer flexibilitet och valfrihet i ledigheterna. Det verkar som om mammorna är redo också för relativt radikala reformer. Över 70 % av mammorna understödjer en reform där familjerna själva får välja om de vill sköta sitt barn hemma en kortare tid med ett större stöd eller en längre tid med ett mindre stöd. Resultaten framgår av en enkät om moderskapsunderstöd som FPA:s forskningsenhet genomförde år 2017.

Källa: Heinonen Hanna-Mari, Saarikallio-Torp Miia. Äidit kaipaavat joustoa ja valinnanvapautta perhevapaisiin. FPA:s forskningsblogg 21.3.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4476

3. De ungas välmående i ljuset av forskningen

Forskningssamarbete som gäller de unga

Vi följer utvecklingen av hur de unga utnyttjar förmåner och tjänster och vi tar fram information om de kanaler som används för att övergå till olika utkomstskyddsförmåner. Vi granskar också vilken inverkan lagändringar har på detta. Bland annat har aktivitets- och uppmärksamhetsstörningar (ADHD) som grund för de sjukdomsrelaterade förmånerna blivit allt vanligare bland unga. Denna utveckling syns såväl i sjuk- och invalidpensioner som i handikappbidrag. Vår undersökning visar att den lagändring som genomfördes 2015 har gjort det klart lättare för unga med psykiska störningar och beteendestörningar att få handikappbidrag.

Vi har i samarbete med stiftelsen Me-säätiö tagit fram ett verktyg för visualisering av information som kan användas för att åskådliggöra och analysera de ungas vägar till förmåner. Vi tar fram forskningsdata som stöder utvecklingen av förmåner och tjänster för unga som löper risk för marginalisering i samarbete med olika aktörer såsom Jyväskylä universitet.

Källor: Koskenvuo K, Valaste M, Räsänen T, Pyy-Martikainen M. Nuoret pääsevät vammaistuelle aiempaa helpommin. Sosiaalivakuutus 3/2018: 32.

Koppi koulupudokkaista. FPA:s forskningsblogg 18.6.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4573

Riskit näkyviin – tutkimustieto auttaa ehkäisemään nuorten syrjäytymistä. FPA:s forskningsblogg 4.12.2018 http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4731

Av de unga fick var femte utkomststöd från FPA år 2017.

I en utredning som beställts av social- och hälsovårdsministeriet granskades det grundläggande utkomststödet som år 2017 betalas ut till unga mellan 18 och 24 år. Detta var den första utredningen som på bred bas utnyttjade de registeruppgifter som FPA samlar in om mottagare av utkomststöd. Utredningen visade att var femte av alla 18–24-åringar i Finland (dvs. cirka 85 000 unga) fick utkomststöd från FPA i minst en månad. För över hälften av dem varade den första utkomststödperioden kortare tid än tre månader. En femtedel av de unga fick stöd i minst 8 månader i en följd.

Resultaten visade att stödperioden blev lång särskilt bland unga ensamförsörjare, långtidssjuka och unga som inte lyfter primära förmåner. Nästan varannan av de unga var utan primära förmåner under sin första månad med grundläggande utkomststöd. För unga under 25 år är villkoren för utkomstskydd för arbetslösa striktare än för andra. Detta är en av orsakerna till att de unga blir tvungna att förlita sig på utkomststöd betydligt oftare än den övriga befolkningen.

Källa: Raittila S, Korpela T, Ylikännö M, Laatu M, Heinonen H-M, Jauhiainen S, Helne T. Nuoret ja perustoimeentulotuen saanti. Rekisteriselvitys. Helsingfors, FPA, Arbetspapper 138, 2018. http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018061225711

Användningen av ADHD-läkemedel blir allt vanligare och varierar regionvis

Sammanlagt 1,8 % av alla barn under 18 år använder läkemedel mot ADHD. Bland pojkar är andelen större (2,9 %) än bland flickor (0,6 %), och skillnaderna mellan könen är i Finland större än i Danmark, Tyskland och Holland. Bland pojkar femdubblades användningen av ADHD-läkemedel och bland flickor sexdubblades den under granskningsperioden 2006–2016. Användningen av ADHD-läkemedel ökade också i resten av världen. Vanligast var ADHD-läkemedel i Norra Karelens (3,8 %), Lapplands (3,4 %) och Södra Savolax sjukvårdsdistrikt (3,3 %) och mest sällsynt var användningen i Södra, Mellersta och Norra Österbottens samt i Länsi-Pohja sjukvårdsdistrikt (1,0–1,2 %). Trots att användningen av ADHD-läkemedel har ökat används de alltjämt rätt måttfullt i Finland. I Finland vet man ännu ganska lite om hur ADHD-medicineringen lyckas och det behövs mer information bl.a. om behandlingens längd och resultat.

Källa: Vuori M, Aronen E, Sourander A, Martikainen JE, Jantunen T, Saastamoinen LK. Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön (ADHD) lääkkeiden käyttö yleistyy. Duodecim 134(15):1515-22, 2018 Linkki: https://www.duodecimlehti.fi/lehti/2018/15/duo14431

Användningen av lugnande medel och sömnmedel bland unga vuxna minskar

Användningen av lugnande och sömngivande läkemedel bland unga vuxna har veterligen aldrig tidigare någonstans undersökts utifrån ett material som täcker hela landet. Lugnande läkemedel och sömnmedel borde användas endast kortvarigt och kan vara beroendeframkallande. Av unga vuxna mellan 18 och 25 år är det endast 19/1000 som längre använder lugnande medel och sömnmedel. Under åren 2006–2014 har användningen minskat med 22 %. Långtidsanvändningen av dessa preparat har minskat med 40 % och användningen bland unga vuxna var 3,3/1000. Även inom den vuxna befolkningen som helhet minskar användningen av lugnande medel och sömnmedel. Användningen av dessa läkemedel är vanligare bland unga kvinnor än bland unga män, men långtidsbruk är vanligare bland unga män. Undersökningarna gav också ny information om vilka läkemedel som oftast leder till långvarigt bruk, vilket ger verktyg för att göra medicineringen mer rationell.

Källor: Tähkäpää S, Kurko T, Saastamoinen L, Aalto-Setälä T, Tuulio-Henriksson A, Airaksinen M. Decreasing trend in the use and long-term use of benzodiazepines among young adults. Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology. 2018 DOI 10.1089/cap.2017.0140

Kurko TAT, Saastamoinen LK, Tuulio-Henriksson A, Taiminen T, Tiihonen J, Airaksinen MS, Hietala J. Bentsodiatsepiinien pitkäaikaiskäyttö Suomessa: kehitys ja käytetyimmät lääkeaineet ikäryhmittäin. Suomen Lääkärilehti 73; 20 (1292–97c): 2018.

Kurko TAT, Saastamoinen LK, Tuulio-Henriksson A, Taiminen T, Tiihonen J, Airaksinen MS, Hietala J. Trends in the long-term use of benzodiazepine anxiolytics and hypnotics in –A national register study in Finland for 2006–2014. Pharmacoepidemiology and Drug Safety 27:674–682, 2018."

4. Inriktningen av läkemedelsersättningar

Mottagare av utkomststöd har oftare än den övriga befolkningen rätt till läkemedelsersättningar och har fler inköp av läkemedel för psykiska och andra kroniska sjukdomar

Mottagare av utkomststöd är sjukare och använder offentliga hälso- och sjukvårdstjänster oftare än den övriga befolkningen i samma ålder. Skillnader förekommer också i användningen av läkemedel. När skillnaderna i ålders- och könsstrukturen, invandrarbakgrunden, inkomstnivån och andelen studerande standardiseras hade mottagare av utkomststöd oftare än personer som inte fick utkomststöd rätt till läkemedelsersättningar (20 % vs. 15 %) samt läkemedelsinköp som gäller psykiska sjukdomar (34 % vs. 14 %), astmatiska sjukdomar (11 %

vs. 5 %), diabetes (6 % vs. 3 %) samt hjärt- och kärlsjukdomar (21 % vs. 13 %). Ju längre en person fått utkomststöd desto vanligare är användningen av psykofarmaka, men de som har rätt till specialersättning på grund av psykisk sjukdom får vanligen utkomststöd endast i några månader. Sambandet mellan medicinering med psykofarmaka (ersättningsrätt eller läkemedelsinköp) och mottagande av utkomststöd går i samma riktning bland majoritetsbefolkningen och olika invandrargrupper. Undersökningen befäster uppfattningen att sjukdom utgör en del av utsattheten. Vid planeringen av tjänster för mottagare av utkomststöd finns det anledning att beakta hur vanliga hälsoproblemen är.

Källa: Aaltonen K, Lekander K, Ahola E, Hiilamo H. Toimeentulotuen asiakkaiden lääkekorvausoikeudet ja lääkkeiden käyttö. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 2018; 55:321–334. https://doi.org/10.23990/sa.68862

Ersättningsnivån för läkemedel mot diabetes typ 2 sjönk – läkemedelskonsumtionen minskade något

Från början av år 2017 sänktes ersättningsnivån för läkemedel mot diabetes typ 2 från den högsta ersättningsnivån 100 % till den lägre ersättningsnivån 65 %. Det uppskattades att höjningen av självrisken för en del av patienterna skulle kunna försvaga deras möjligheter att skaffa sina mediciner och därigenom öka behovet av utkomststöd. År 2017 ökade antalet personer som köpt läkemedel mot diabetes typ 2 med 3 % från föregående år men konsumtionen minskade med 1,4 %. Bland dem som köpt dessa läkemedel minskade den genomsnittliga konsumtionen per person med 4 %. Den minskade konsumtionen kan förklaras med att läkemedel mot diabetes typ 2 köptes exceptionellt mycket i slutet av år 2016. Användningen av betalningsförbindelser för diabetesläkemedel, vilka beviljades som utkomststöd, utvecklades enligt statistiken inte annorlunda än inom övriga läkemedelsgrupper. En bedömning av effekterna förutsätter ytterligare granskning på individnivå.

Källor: Kurko T, Heino P, Martikainen JE, Aaltonen K. Diabeteksen lääkehoidot ja korvaustason laskun vaikutus omavastuisiin. Suomen Lääkärilehti 2018; 73 (24–31): 1584–1590.
https://www.laakarilehti.fi/tieteessa/alkuperaistutkimukset/diabeteksen-laakehoidot-ja-korvaustason-laskun-vaikutus-omavastuisiin/

Kurko T, Martikainen JE, Rättö H, Aaltonen K. Diabeteslääkkeiden kulutus väheni jonkin verran vuonna 2017. FPA:s forskningsblogg 16.3.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4466

Kostnadsökningen för diabetesläkemedel förklaras med ett ökat patientantal och nya mediciner

Under perioden 2003–2015 ökade de totala kostnaderna för diabetesläkemedel som ersätts från sjukförsäkringen reellt med 127 miljoner euro (149 %). Ökningen förklaras framför allt av ett större antal patienter med diabetes typ 2 samt med att gamla läkemedel ersätts av nya och

dyrare läkemedel. Insulinkostnaderna ökade också avsevärt i och med att den läkemedelsmängd som köps per gång ökade. Både i fråga om insulin och läkemedel mot diabetes typ 2 noterades också faktorer som bröt kostnadsökningen. Utan dessa faktorer hade kostnadsökningen varit ännu större än nu. Lagändringar har sänkt läkemedelspriserna såväl genom priskonkurrens som genom prissänkningar. Insulinpriserna har sjunkit mer måttfullt än priserna på läkemedel mot diabetes typ 2. En förklaring till detta torde vara den mindre priskonkurrensen.
Under granskningsperioden omfattades insulinerna inte av substitutionssystemet eller referensprissystemet. En mer omfattande användning av biosimilarer skulle sannolikt trappa upp priskonkurrensen, vilket skulle leda till inbesparingar i de totala kostnaderna för insulin. Det bör dock noteras att läkemedelskostnaderna endast utgör en del av kostnaderna för diabetesvården. Utgående från denna undersökning är det inte möjligt att uppskatta huruvida ibruktagandet av nyare läkemedel har påverkat vårdresultatet och kostnaderna på andra håll inom sjukvården.

Källor: Soppi A, Heino P, Kurko T, Maljanen T, Saastamoinen LK, Aaltonen K. Growth of diabetes drug expenditure decomposed - a nationwide analysis. Health Policy 2018; 122 (12): 1326–1332.

Soppi A, Saastamoinen LK, Aaltonen K. Diabeteslääkkeiden kustannukset kasvoivat merkittävästi – mistä se johtuu? FPA:s forskningsblogg 5.11.2018
http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4702

De äldre använder läkemedel som enligt rekommendationerna ska undvikas, vilket ökar intagningen på sjukhus samt frakturerna

Över en tredjedel av de äldre börjar med tiden använda läkemedel som Fimeas databas Medicin75+ inte rekommenderar för personer över 75 år. I synnerhet bland 65–74-åringar stod påbörjandet av läkemedel som bör undvikas i samband med kvinnligt kön och högre inkomster, men bland personer över 75 år hade dessa faktorer ingen inverkan. Vid ordination av läkemedel som bör undvikas förklarade patientrelaterade faktorer en klart större del än läkarrelaterade faktorer. Användningen av läkemedel som bör undvikas stod i samband med intagning på sjukhus och en ökad risk för frakturer. Användningen av läkemedel som bör undvikas ökade sjukhuskostnaderna med cirka 15 % i jämförelse med personer som inte använde dessa läkemedel. Man borde försöka påverka ordinationen av läkemedel som de äldre bör undvika. År 2018 skickade FPA ut respons till 7 800 läkare och uppmanade dem att undvika att skriva ut tricykliska depressionsmediciner och pregabalin till äldre.

Källor: Hyttinen V, Jyrkkä J, Saastamoinen LK, Vartiainen A-K, Valtonen H. Patient and health care related factors associated with initiation of potentially inappropriate medication in community-dwelling older persons. Basic and Clinical Pharmacology and Toxicology. 2018, doi: 10.1111/bcpt.13096

Hyttinen V, Jyrkkä J, Saastamoinen LK, Vartiainen A-K, Valtonen H. Patient and health care related factors associated with initiation of potentially inappropriate medication in

community-dwelling older persons. a longitudinal 12-year study. The European Journal of Health Economics. 2018 https://doi.org/10.1007/s10198-018-0992-0

Praxis för ordination av läkemedel varierar mellan hälso- och sjukvårdens olika verksamhetssektorer

I undersökningen utreddes hur läkemedelsinköpen fördelar sig beroende på om den läkare som skrivit ut receptet arbetar inom den offentliga eller privata sektorn eller inom företagshälsovården, och huruvida det finns skillnader i valet av läkemedel. Undersökningen gällde läkemedel som läkare inom den offentliga hälso- och sjukvården skrev ut till personer i arbetsför ålder i Uleåborg. Andelen läkemedel ordinerade av dessa läkare var 56 % av läkemedelsinköpen, 70 % av läkemedelskostnaderna och 76 % av ersättningarna. Undersökningens resultat tyder på systematiska skillnader i ordinationspraxisen i fråga om läkemedel. Inom den privata sektorn och företagshälsovården fick patienterna oftare nyare protonpumpshämmare, statiner och läkemedel som påverkar renin-angiotensinsystemet än inom den offentliga hälso- och sjukvården. Det finns anledning att undersöka kostnadseffekterna av skillnaderna. Som forskningsmaterial användes registeruppgifter om Uleåborgsbor i arbetsför ålder.

Källa: Aaltonen K, Miettinen J, Maljanen T, Virta L, Martikainen JE. Avohoidon lääkkeiden määrääminen julkisessa ja yksityisessä terveydenhuollossa sekä työterveyshuollossa. Suomen Lääkärilehti 2018; 73 (35): 1875–1880.
https://www.laakarilehti.fi/tieteessa/alkuperaistutkimukset/laakkeiden-maaraaminen-avohoidon-eri-sektoreilla/

5. Inriktningen av sjukdagpenningarna

Antalet långa sjukfrånvaroperioder ökade år 2017

Antalet sjukdagpenningsperioder som ersatts av FPA för sjukfrånvaro på över 10 dagar ökade år 2017. Speciellt antalet nya dagpenningsperioder på grund av mentala störningar var flera än tidigare och minskningen av perioder som inleddes på grund av sjukdomar i rörelseorganen avstannade. Förändringar i förekomsten av sjukfrånvaroperioder påverkas av flera faktorer samtidigt. Ökningen av sjukdagpenningsperioderna är åtminstone delvis relaterad till förbättrad sysselsättning: arbetsmarknaden har mer än tidigare sysselsatt även människor som lider av hälsoproblem, och dessa hälsoproblem har nu börjat komma fram genom sjukfrånvaro. Å andra sidan kan även en ökning i arbetskraven och arbetsbelastningen relateras till ökningen i sjukfrånvaro. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid sjukdagpenningsperioder på grund av mentala störningar, eftersom de har börjat öka i alla åldersgrupper både hos kvinnor och hos män.

Källor: Blomgren Jenni (2018): Sairauspoissaolot kääntyneet kasvuun – mielenterveysperusteiset sairauspäivärahakaudet yleistyneet. Forskningsbloggen, FPA:s forskningsenhet, 19.3.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4473.

Tuulio-Henriksson Annamari & Blomgren Jenni (2018): Mielenterveysperusteiset sairauspäivärahakaudet vuosina 2005–2017. Arbetspapper 136. Helsingfors: FPA:s forskningsenhet, 2018.

Tuulio-Henriksson Annamari, Blomgren Jenni (2018): Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot yleistyneet kaikissa ikäryhmissä ja erityisesti naisilla. Forskningsbloggen, FPA:s forskningsenhet, 4.4.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4502.

Sjukdagpenningsperioder som inletts på grund av sjukdomar i rörelseorganen förekommer oftare bland arbetare än bland tjänstemän

Sjukdomar i rörelseorganen är den vanligaste sjukdomsgruppen som FPA betalar ut sjukdagpenning för. År 2014 orsakades de flesta av dessa dagpenningsperioder av ryggsjukdomar (oftast ryggvärk) och mjukvävnadssjukdomar i skulderområdet. Däremot var frånvaroperioderna som inletts på grund av artros, reumatoid artrit och sjukdomar i mellankotskivorna längre än andra dagpenningsperioder orsakade av sjukdomar i rörelseorganen. I alla grupper av sjukdomar i rörelseorganen var antalet dagpenningsperioder klart större bland personer i arbetarställning än bland tjänstemän. De socioekonomiska skillnaderna i frånvaro var ändå störst i sjukdagpenningsperioder som inletts på grund av mjukvävnadssjukdomar i skulderområdet och ryggvärk. Skillnaderna i frånvaroperiodernas längd var störst vid frånvaro som inletts på grund av reumatoid artrit och sjukdomar i mellankotskivorna och hos män också höftartros. Vid planering av åtgärder för att minska sjukfrånvaro måste man fästa uppmärksamhet vid såväl frånvarodiagnosen som vid yrkesställningen hos den som blivit arbetsoförmögen.

I en samarbetsstudie mellan Helsingfors universitet och FPA utreddes den årliga förekomsten av sjukfrånvaro och förändringar i yrkesbaserade socioekonomiska grupper i ett omfattande registermaterial som representerade befolkningen i arbetsför ålder.

Källor: Pekkala Johanna, Rahkonen Ossi, Pietiläinen Olli, Lahelma Eero, Blomgren Jenni (2018): Sickness absence due to different musculoskeletal diagnoses by occupational class: a register-based study among 1.2 million Finnish employees. Occupational and Environmental Medicine 2018; 75 (4): 296–302. doi: 10.1136/oemed-2017-104571.

Pekkala Johanna, Blomgren Jenni, Lahelma Eero, Rahkonen Ossi (2018): Työntekijöillä enemmän sairauspoissaoloja kuin toimihenkilöillä – erojen suuruus vaihtelee sairausryhmittäin. Forskningsbloggen, FPA:s forskningsenhet, 26.4.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4530

Lång sjukfrånvaro prognostiserar invalidpensionering

En lång sjukfrånvaro, som varar mer än ett halvår, prognostiserar mycket starkt en senare invalidpensionering. För högre tjänstemän prognostiserar en förlängning av sjukdagpenningsperioden en övergång till invalidpension ännu starkare än för personer i arbetarställning. Inledningen av invalidpensionerna kan påverkas genom att förebygga att sjukfrånvaroperioderna förlängs. Uppmärksamhet måste även fästas vid olika yrkesgruppers vägar till arbetsoförmåga.

I en samarbetsstudie mellan Åbo universitet, FPA och Pensionsskyddscentralen utreddes sambandet mellan sjukfrånvaro och invalidpensionering i yrkesbaserade socioekonomiska grupper med ett omfattande registermaterial som representerar befolkningen i arbetsför ålder.

Källa: Salonen Laura, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Niemelä Mikko (2018): Sickness absence as a predictor of disability retirement in different occupational classes: a register-based study of a working-age cohort in Finland in 2007–2014. BMJ Open 2018;8:e020491. doi: 10.1136/bmjopen-2017-020491.

Ett negativt invalidpensionsbeslut följs ofta av arbetslöshet och alternering mellan förmåner

Majoriteten av dem som fått avslag på sin ansökan om invalidpension är arbetslösa under de följande åren efter pensionsbeslutet. Likaså är det relativt vanligt att alternera mellan arbetslöshetsförmån, sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Utkomst genom förmåner i stället för att återgå till arbetet eller den aktiva arbetsmarknaden blir dyrt för samhället. För att undvika ackumulering av hälsoproblem och utkomstproblem bör finländarnas funktionsförmåga stödas så tidigt som möjligt. Punkter för ingripande, hälsoundersökningar och kontroll av rätten till rehabilitering skulle behövas särskilt för de arbetslösa som mer sannolikt än andra riskerar att få negativa invalidpensionsbeslut och halka in på ”förmånsstigen” efter det negativa beslutet. I FPA:s och Pensionsskyddscentralens undersökning var målgruppen personer mellan 18 och 58 år som hade fått ett negativt invalidpensionsbeslut från arbetspensionsanstalten och/eller FPA under år 2010 och som ansökt om full invalidpension.

Källor: Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2018): Mitä hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäätöksen jälkeen? Työttömyys-, sairauspäiväraha- ja kuntoutusrahaetuudet sekä uudet eläkepäätöksen neljän vuoden seurannassa. Yhteiskuntapolitiikka 2018; 83 (2): 117–131.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2018): Hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäätöksen jälkeen toimeentulo on vakiintumatonta. Forskningsblogg, FPA:s forskningsenhet [Research blog, The Social Insurance Institution of Finland], 4.5.2018. http://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4534

6. Rehabilitering som ordnas av FPA

Hur lyckades genomförandet av lagändringen för FPA:s yrkesinriktade rehabilitering?

I och med lagreformen för FPA:s yrkesinriktade rehabilitering ändrades kriterierna för beviljande av rehabilitering år 2014. I en undersökning utreddes hur lagreformen genomförts och klargjordes hur försämringen av arbets- och studieförmågan samt klientens helhetssituation bedömdes inom ramen för den nya lagen. Bedömningen av helhetssituationen för den som ansöker om rehabilitering var en ny uppgift som FPA:s förmånshandläggare och sakkunnigläkare enligt undersökningen ansåg vara en viktig men svår del av den nya verksamhetspolitiken. Enligt undersökningen var arbetsförmågan hos dem som ansökte om rehabilitering svag både före

och efter lagreformen. Hos dem som hade bättre arbetsförmåga förekom mindre upplevda sociala nackdelar och nackdelar relaterade till livssituationen. Speciellt de arbetande arbetsföra personer som ansökte och även var nöjda med FPA bedömde att ansökningen var lyckad. På motsvarande sätt var de grupper som var arbetslösa och som upplevde otillräcklig utkomst missnöjda. En oskiljaktig del av beviljandet av rehabilitering var prövningsrätt på myndighetsnivå och organisationsnivå.

Källa: Lagreformen om FPA:s yrkesinriktade rehabilitering Ideal, verkställighet och prövningsrätt Kaisa Haapakoski, Leena Åkerblad, Asko Tolvanen, Mikko Mäntysaari Sami Ylistö, Sirpa Kannasoja Social trygghet och hälsa, rapporter 12 URI: http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018112749301

Intensiva rehabiliteringskurser för vuxna med traumatisk hjärnskada. Rehabilitering ordnad av FPA – nytta och lämplighet

I undersökningen bedömdes huruvida intensiva rehabiliteringskurser riktade till vuxna med traumatisk hjärnskada är lämpade för rehabilitering som ordnas av FPA. FPA har ordnat intensiva rehabiliteringskurser som en prövningsbaserad rehabiliteringstjänst sedan år 2015. Målet är att hjälpa rehabiliteringsklienter att förstå hjärnskadans effekter på deras liv och att stöda deras yrkesmässiga mål. Rehabiliteringsklienterna och deras anhöriga upplevde att kurserna var nyttiga och meningsfulla. Under kurserna lärde sig rehabiliteringsklienterna att förstå hur hjärnskadan påverkar deras liv och de fick stöd i sin förändrade livssituation. Dessutom har kurserna gjort det lättare för rehabiliteringsklienterna att klara av vardagen. Under de intensiva kurserna kan en helhetsbedömning av rehabiliteringsklienternas funktionsförmåga göras och de kan stöda rehabiliteringsklienternas livshantering. Kurserna stöder inte en omedelbar återgång till arbetet för personer som drabbats av hjärnskada. Under kurserna hade alla rehabiliteringsklienter konstaterats vara arbetsoförmögna för allt förvärvsarbete. Uppgiften och målen för intensiva kurser inom rehabiliteringsstigen för personer med hjärnskada och som kompletterande rehabiliteringstjänst till servicesystemet bör klargöras i ett samarbete mellan de aktörer som deltar i rehabiliteringsprocessen.

Källa: Paavonen Anna-Marie, Salminen Anna-Liisa (2018): Intensiva rehabiliteringskurser för vuxna med traumatisk hjärnskada. Nytta och lämplighet av rehabilitering som FPA ordnar. FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 9.

Utmaningarna i känslomässig reglering och beteende minskade hos barn som deltog i familjerehabilitering

Under 2010-talet har FPA utvecklat en mångsidig familjerehabilitering (LAKU och Etä-LAKU-projekten). Familjerehabilitering har ordnats för barn i åldern 5 till 12 år som har diagnosen neuropsykiatrisk störning, och deras familjer. Undersökningen visade att en familjeorienterad, interaktiv rehabilitering är lämplig för att förebygga och behandla barnens känslomässiga och beteendemässiga utmaningar. Klientfamiljerna, samarbetspartnerna och de anställda upplevde att LAKU- och Etä-LAKU-rehabiliteringarna i huvudsak var nyttiga och en rehabiliteringsform som förbättrade barnets och familjens funktionsförmåga.

Källa: Vuori Miika, Tuulio-Henriksson Annamari, Autti-Rämö Ilona (2018): FPA:s multidisciplinära familjerehabilitering – effekt, ändamålsenlighet och acceptabilitet. FPA, Social trygghet och hälsa, rapporter 11, 2018. http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2018112248835

För personer med en talstörning fungerar ofta en anhörig eller en assistent som tolk

Personer med en talstörning använder FPA:s tolkningstjänst betydligt mindre än hörselskadade och syn- och hörselskadade personer. Behovet av mångsidig hjälp hos personer med en talstörning är en av de viktigaste faktorerna som förklarar den ringa användningen av tolkningstjänsten.

Källa: Roisko Eija, Vesala Hannu och Ylitalo Juho (2018). Myönnetty, ei käytetty. Selvitys puhevammaisten tulkkauspalvelun haasteista ja mahdollisuuksista vuosina 2011–2014. FPA, Arbetspapper 143. https://helda.helsinki.fi/handle/10138/251192

7. FPA:s egen verksamhet

Ärendehanteringen på webben ökar stadigt – knappt en femtedel av kunderna sköter alla sina FPA-ärenden på webben

FPA:s kunder sköter allt mer sina ärenden på webben. Ärendehanteringen på webben har ökat stadigt under hela 2010-talet. Ärendehanteringen ökade dramatiskt år 2017, då handläggningen av det grundläggande utkomststödet överfördes från kommunerna till FPA.

Totalt hade FPA:s webbplats 40 miljoner besök under fjolåret. De flitigaste användarna av webbtjänsterna är ungdomar. Alla kunder kan eller vill dock inte sköta sina ärenden på webben.

Källa: Mattila Hannu (2018): Verkkoasiointi Kelassa. FPA, Arbetspapper 135.

Släkten, sisun, socialpolitiken – den finländska sociala trygghetens historia som en seriebok

Nu kan man ta del av den sociala trygghetens historia i form av en tecknad serie. Serieboken Släkten, sisun, socialpolitiken som Folkpensionsanstalten (FPA) har gett ut handlar om den fiktiva släkten Valtanen och den finländska sociala trygghetens utveckling från slutet av 1800-talet fram till våra dagar. Sju serietecknare som alla gått serieteckningslinjen vid konstskolan i Limingo står för manuskriptet och illustrationerna. För faktainnehållet svarar forskare vid FPA.

Publikation: Släkten, sisun, socialpolitiken. Utvecklingen av den sociala tryggheten i Finland. FPA 2018. http://hdl.handle.net/10138/268050

8. Forskningspublikationer publicerade av FPA år 2018

Tryckta publikationer

1. Marjo Romakkaniemi, Jari Lindh och Merja Laitinen
   Unga vuxnas delaktighet inom social rehabilitering i Lappland
   Social trygghet och hälsa, undersökningar 147

2. Piia Pekola
   The effects of competition and regulation on quality in physiotherapy
   Studies in social security and health research 148

3. Jussi Tervola
   Supporting gender equality and integration. Immigrant families' child care choices in the Nordic policy context
   Studies in social security and health research 149

4. Hanna Koskinen
   Pharmaceutical expenditures, reference price system and competition in the pharmaceutical market. A register study
   Studies in social security and health research 150

5. Iris Pasternack, Carita Fogelholm och Eerika Koskinen
   Effekterna av rehabiliteringen av patienter med ryggmärgsskada
   Social trygghet och hälsa, undersökningar 151

6. Pauliina Mattila-Holappa
   Mental health and labour market participation among young adults
   Studies in social security and health research 152

7. Kaija Appelqvist-Schmidlechner, Riikka Lämsä och Annamari Tuulio-Henriksson
   Min egen väg. Lämplighet, nytta och upplevd effekt av neuropsykiatrisk rehabilitering som ordnas av FPA
   Social trygghet och hälsa, undersökningar 153

8. Leena Åkerblad, Kaisa Haapakoski, Asko Tolvanen, Mikko Mäntysaari, Sami Ylistö och Sirpa Kannasoja
   Personcentreringens villkor. Utvärdering av FPA:s yrkesinriktade rehabiliteringsutredning
   Social trygghet och hälsa, undersökningar 154

9. Jarkko Remahl, Aapo Kukko, Petrus Louhio, Iina Sofia Silventoinen, Niilo Kämäräinen, Tessa Astre och Emma Haapamäki
   Släkten, sisun, socialpolitiken. Utvecklingen av den sociala tryggheten i Finland.
   separat publikation

Nätpublikationer

1. Kerttu Huttunen, Joanna Kosonen, Teija Waaramaa och Marja-Leena Laakso
   Effektivitet av spelet Tunne-etsivät (Emotionsdetektiverna) i stödjandet av barns socioemotionella utveckling
   Social trygghet och hälsa, rapporter 8

2. Anna-Marie Paavonen och Anna-Liisa Salminen
   Intensiva rehabiliteringskurser för vuxna med traumatisk hjärnskada. Nytta och lämplighet av rehabilitering som FPA ordnar
   Social trygghet och hälsa, rapporter 9

3. Kristiina Härkäpää och Anu Kippola-Pääkkönen, red.
   Rehabiliterings- och anpassningskurser utvärderade av deltagare och verkställare
   Social trygghet och hälsa, rapporter 10

4. Miika Vuori, Annamari Tuulio-Henriksson och Ilona Autti-Rämö
   FPA:s multidisciplinära familjerehabilitering – effekt, ändamålsenlighet och acceptabilitet
   Social trygghet och hälsa, rapporter 11

5. Kaisa Haapakoski, Leena Åkerblad, Asko Tolvanen, Mikko Mäntysaari, Sami Ylistö och Sirpa Kannasoja
   Lagreformen om FPA:s yrkesinriktade rehabilitering. Ideal, verkställighet och prövningsrätt
   Social trygghet och hälsa, rapporter 12

6. Aila Järvikoski, Esa-Pekka Takala, Pirjo Juvonen-Posti och Kristiina Härkäpää
   Begreppet arbetsförmåga och modeller för arbetsförmåga inom rehabiliteringsforskning och -praxis
   Social trygghet och hälsa, rapporter 13

7. Nina Nevala, Irmeli Pehkonen, Antti Teittinen, Hannu T. Vesala, Pia Pörtfors och Heidi Anttila
   Kuntoutuksen vaikuttavuus kehitysvammaisten toimintakykyyn ja työllistymiseen sekä sitä estävät ja edistävät tekijät. Järjestelmällinen kirjallisuuskatsaus
   Arbetspapper 133/2018

8. Miika Vuori
   Lasten elämänlaatumittarin (Kid-KINDL-R) sisäinen yhtenevyys suomalaisessa lapsiaineistossa
   Arbetspapper 134/2018

9. Hannu Mattila
   Verkkoasiointi Kelassa
   Arbetspapper 135/2018

10. Annamari Tuulio-Henriksson och Jenni Blomgren
    Mielenterveysperusteiset sairauspäivärahakaudet vuosina 2005–2017
    Arbetspapper 136/2018

11. Pertti Honkanen
    Odotelaskelmat työllisyyden, työttömyyden ja eläkeajan arvioinnissa
    Arbetspapper 137/2018

12. Simo Raittila, Tuija Korpela, Minna Ylikännö, Markku Laatu, Hanna-Mari Heinonen, Signe Jauhiainen och Tuula Helne
    Nuoret ja perustoimeentulotuen saanti. Rekisteriselvitys
    Arbetspapper 138/2018

13. Katja Mäkkylä och Miska Simanainen
    Perustuloa koskeva julkinen keskustelu ennen perustulokokeilua ja sen aikana
    Arbetspapper 139/2018

14. Lotta Hautamäki, Farid Ramadan, Paula Ranta, Eija Haapala och Tiina Suomela-Markkanen
    Eläinavusteinen terapia. Katsaus tutkimuskirjallisuuteen ja toimintaan Suomessa
    Arbetspapper 140/2018

15. Tapio Isolankila, Eeva-Maria Keski-Säntti och Jukka Mattila
    Laskelmia perhevapaauudistuksesta. Koonti valmistelutyössä syntyneistä taustatiedoista
    Arbetspapper 141/2018

16. Harri Antikainen, Jarmo Rusanen och Päivi Tillman
    Sairausvakuutuksen korvaamien taksimatkojen yhdistelyllä saavutettavien säästöjen arviointi. Paikkatietoanalyysi Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella tehdyistä taksimatkoista vuonna 2015
    Arbetspapper 142/2018

17. Eija Roisko, Hannu T. Vesala och Juho Ylitalo
    Myönnetty, ei käytetty. Selvitys puhevammaisten tulkkauspalvelun haasteista ja mahdollisuuksista vuosina 2011–2014
    Arbetspapper 143/2018

18. Riitta Seppänen-Järvelä, red.
    Menetelmällisyys kuntoutuksen tutkimuksessa. Havaintoja ja kokemuksia Muutos-hankkeen tutkimuksista
    Arbetspapper 144/2018

19. Leena K. Saastamoinen, Timo Maljanen, Jaana Martikainen, Maria Valaste och Hennamari Mikkola
    Mitä tapahtui Eksotessa? Lääkekustannukset sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiossa
    Arbetspapper 145/2018

Publikationer i serien Kuntoutusta kehittämässä år 2018

1. Mari Honkanen, Raija Sipilä och Jorma Komulainen
   Kuntoutussuositusten implementointi 2015–2017. Kehittämishankkeen loppuraportti

2. Nea Vänskä, Salla Sipari, Kirsi Pollari och Annu Huisman
   Lapsen oikeus osallistua kuntoutukseensa. LOOK-hankkeen arviointiraportti
3. Erja Sandberg m.fl.
   Toimintakyvyn arviointi 16–29-vuotiailla NEET-nuorilla. Suositus avuksi Kelan ammatilliseen kuntoutukseen ohjattaessa
4. Kelan monimuotoisen perhekuntoutuksen kehittämistyö. Palveluntuottajan näkökulma
5. Salli Alanko och Riikka Lämsä, red.
   Oma väylä -kuntoutuksen kehittäminen. Kehittämistyö palveluntuottajan näkökulmasta

Ytterligare information och beställningar:

De senaste forskningsrönen finns på adressen www.kela.fi/tutkimus. Aktuell diskussion kan föras i forskningsbloggen (på finska) på adressen tutkimusblogi.kela.fi. Forskningen vid FPA kan också följas (på finska) på Twitter: twitter.com/kelantutkimus och SlideShare: www.slideshare.net/kelantutkimus.

Samtliga publikationer i serierna och största delen av de övriga publikationerna är tillgängliga gratis på webbplatsen. Beställning av tryckta publikationer: julkaisut@kela.fi.

Helsingfors 2019
ISSN 0355-4996

Kela|Fpa